

Sanningens känsla – känslans sanning

Känslor och högerpopulismens polariseringsmekanismer

Lars Pallerius 2025

”Vi förstår således här, att väsen, vilkas mottaglighet för religiös suggestion har avlösts av en för tillfället omätlig intellektuell hunger, omöjligen kan tillfredsställas med endast dogmer eller andra väsens påståenden, likgiltigt vilken auktoritet eller vilket väsen som uttalat dem. Det är inte så mycket de högsta faciten, som det är dessa facits analysmässiga, realistiska utredning, som de hungrar efter. Denna utredning är det enda som kan tillfredsställa väsendets andliga krav och därmed det absolut enda som i förening med erfarenheterna kan förvandla dess karaktär och moral från materialismens isande kalla sfär till högintellektualitetens värmande och livgivande kosmiska medvetenhetstillstånd.”

Martinus *Vad är sanning?* kapitel 15

Sanningens känsla – känslans sanning

Martinus, Eva Illouz och högerpopulismens polariseringsmekanismer

”Där okunnigheten avlägsnas, upphör det så kallade ’onda’ att existera.”

(*Livets Bog*, band 1, st. 19)

Innehållsförteckning -----s.2

Inledning -----s.4

Del 1

Kapitel 1 -----s.7

Högerpopulismen och människans djuriska anlag

Martinus och människans inre psyko-sexuella förvandlingsprocess

Karmalagen och medlidandeförmågan

Kapitel 2 -----s.11

Högerpopulismens polariseringsmekanismer

Masken i äpplet

Kapitel 3 -----s.15

Känslonstrukturer – ofullgångna känslomässiga erfarenheter

Politikens och regelverkens offentliga natur och affektiva påverkansmöjligheter

Kapitel 4 -----s.18

De fyra känslomässiga ingredienserna i den populistiska tankestrukturen

Jan-Werner Müller och populismen som en antidemokratisk företeelse

Människans upprepande av historiska misstag

Del 2

Kapitel 5 -----s.26

Polförvandlingen och människans treeniga struktur

Kapitel 6 -----s.34

Den maskulina polen, den feminina polen och den dubbelpoliga människan karaktäristika

Kapitel 7 -----s.36

Människan – ett elektriskt väsen

Martinus och den organiska elektriciteten

Negativ och positiv elektricitet, mentala kortslutningar

Del 3

Kapitel 8 -----s.42

Det republikanska partiets narcissistiska lögnmaskin

En möjlig delförklaring till Trumps valseger 2024

Kort om nyliberalismen – de besuttnas evangelium

Karmalagen – ett konsekvenspedagogiskt redskap för självutveckling

Kapitel 9 -----s.63

Ljusets och mörkrets skyddsänglar

Att förstå en människas bevekelsegrunder utifrån hennes själsliga konstitution

Symbol 33 och de djuriska tankearterna

Kapitel 10 -----s.72

”Moderkärnan” – den dräpande principens grundläggande kraftcentra

Ännu håller den dräpande principen människan i sitt fasta grepp

Kapitel 11 -----s.76

Översikt och beskrivning av detaljerna på Symbol 33

Den djuriska tankeklimatet

Del 4

Kapitel 12 -----s.80

Federico Finchelstein och wannabe fascister

Kapitel 13 -----s.86

Urbegäret, den dräpande principen och kriget som en organisk funktion

Kapitel 14 -----s.90

Karmalagen och energiernas kretslopps rörelser

Symbol 20 – Syndernas förlåtelse

Avslutning -----s.94

Litteratur -----s.97

Appendix ----- s.99

Kapitaldiktatur, demokrati och kommunism

Den organiska elektriciteten och tänkandets andliga struktur

Martinus och den fullkomliga människan

Inledning

Vi lever numera i en tid när sanningsbegreppet är minst sagt urholkat. Nu, mer än någonsin i efterkrigstidens demokratier, tycks det mig som att den objektiva sanningen, byggd på vissa gemensamma demokratiska, politiska och medmänskliga värderingar, inte längre gäller. De har för tillfället spelat ut sin roll som etiska och moraliska rättesnören. Nu, i vår extremt politiskt polariserade tid, har den subjektiva verklighetsbeskrivningen med råge övertrumpat tidigare gällande gemensamma, samhälleliga tolknings- och förklaringsmodeller. Vi står nu inför diverse politiska, och därmed samhälleliga, utmaningar av rang. Den populistiska rörelsen – med sitt hat och sin misstro mot demokratiska institutioner, ett oberoende rättsväsen, ”gammelmedia”, politiska motståndare med en liberal eller vänsterinriktad samhällssyn – har nu blivit en opinionsbildande politisk kraft att räkna med. Den vänder sig mot alla kulturella, politiska och samhälleliga företeelser som inte tjänar en populistisk eller fascistisk grundsyn.¹

¹ För flera av de populistiska partierna utgör Ungern, med sin illiberala demokrati, en förebild. På följande områden i Ungern uttrycker EU-parlamentet farhågor:

Det konstitutionella systemets och valsysteemets funktionssätt
Rättsväsendets och andra institutioners oberoende och domarnas rättigheter
Korruption och intressekonflikter
Integritetsskydd och skydd av personuppgifter
Yttrandefriheten, inbegripet mediemångfald
Den akademiska friheten
Religionsfriheten
Föreningsfriheten
Rätten till likabehandling, inbegripet hbtqi-rättigheter
Rättigheterna för personer som tillhör minoritetsgrupper, bl.a. romer och judar, och skydd mot hatiska uttalanden mot sådana minoriteter
Migranter, asylsökandes och flyktingars grundläggande rättigheter

Visserligen har det förekommit en lång rad oönskade, både politiska och militära, övergrepp från delar av västvärldens demokratiska länder genom Proxy-krigföring.² Men trots detta, har västvärldens politiska tanke-system och regelverk till stora delar byggt på en önskan om att respektera och vidmakthålla en demokratisk världsordning, där respekten för lagreglerande institutioner, ett politiskt oberoende rättssystem, samt de folkvaldas rätt att, utan att hotas eller svartmålas som landets eller statens inre fiender, utöva den politiska makt de har fått genom den representativa demokratins regelbundet återkommande valprocedurer.³ Jag är väl medveten om att det finns mycket övrigt att önska när de gäller demokratiska fri- och rättigheterna på många platser i västvärlden, trots att länder med dessa tillkortakommanden ser sig som demokratier.

Enligt min mening bör man först betrakta nutidsmänniskans möjligheter att förverkliga dessa fina och välmenande föresatser utifrån de mentala resurser som de har till sitt förfogande. Med andra ord, utifrån vilken mental utvecklingsnivå de befinner sig på. Det går nämligen inte att fullt ut förverkliga ett sant demokratiskt samhällsbygge, så länge som de inre psyko-sexuella förutsättningar för detta inte finns.⁴ Hittills, menar jag, utgör den demokratiska samhällsmodell som de skandinaviska länderna har praktiserat under en längre tid, ett socialt projekt med medmänskliga förtecken, den bästa samhällsmodell som till dags dato har förverkligats på jorden.

Det skandinaviska samhällsprojektet bygger till stora delar på en strävan att, via en högt utvecklad välfärdsstats resursstarka institutioner och sociala skyddsnet, visa omtanke om

Ekonomiska och sociala rättigheter

<https://www.europaportalen.se/2022/09/eu-parlamentet-ungern-inte-langre-en-demokrati>

² Här menar jag först och främst USA ledda angrepp på andra nationers ledare och regeringar, vilka bedriver en politik som går emot amerikanska geopolitiska intressen regionalt och globalt. Jag kommer i den här artikeln inte att beröra den tidigare Sovjetiska och nuvarande ryska diktaturens övergrepp, då jag menar att dessa diktaturer, vilket även gäller för muslimska diktaturer, inte är sprungna ur den högerextrema politiska myllan, utan har en annan politisk och/eller religiös förhistoria.

³ Ett parlamentariskt styrelseskick som till exempel Sverige praktiserar.

⁴ Jag kommer att kortfattat redogöra för den mentala utvecklingsprocess Martinus benämner *polförvandlingen* i ett kommande stycke. I korta drag är polförvandlingen den mentala process som innebär att människan går från att vara ett utpräglat egoistiskt och angreppsinriktat väsen, ett *enpolitigt* väsen, till att utvecklas fram mot ett mer humant och kärleksfullt tänkande och beteende. Individerna är då ett begynnande *dubbelpolitigt* väsen. Denna utvecklingsprocess bygger på reinkarnationstanken, dvs. att vi tar med erfarenheter vi gjort i tidigare liv, negativa såväl som positiva. Det som gör att vi utvecklas fram mot ett mer fredsinriktat, humant och osjälviskt sinnelag, är *uteslutande de lidandeerfarenheter* vi gör under varje inkarnation. Det är dessa lidandeerfarenheter som gör att vi mer och mer kan förstå, och sätta oss in i, människors lidanden och svåra livsöden.

Den ökade medlidandeförmågan, som är ett resultat av det lidande man själv har genomgått, resulterar i att vi alltmer undviker att vara till skada eller förtret för andra människor, samt att vi efter bästa förmåga, där vi kan och har möjlighet, gärna vill hjälpa till och lindra andra människors svårigheter. Medlidandeförmågan sträcker sig utanför den egna vänskretsen och den egna familjens område. Medlidandeförmågan kommer, när dess kapacitet är fullt utvecklad, omfatta *alla* nödställda människor man möter på sin väg. Det är denna mentala förmåga som till sist kommer att avskaffa kriget som konfliktlösningsmedel. Människan förmår vid den tidpunkten inte längre att skada andra människor, utan väljer då att heller ta på sig ett lidande, än att utsätta andra för det. Människan har då blivit ett renodlat fredsväsen.

medborgarna, skapa ekonomisk rättvisa och jämlikhet, samt högtidlighålla begreppet ”människors lika värde”. Det är ett projekt, som i all sin ofullkomlighet, representerar början på ett kommande förverkligande av ett globalt samhällsbygge, där den framtida människans moraliska utvecklingsnivå har passerat den egendomsrättstyrda och egoistiskt giriga utvecklingsnivå som i dag är representativ på så många personliga och samhälleliga områden världen över. De mentala psyko-sexuella styrningsmekanismer som har lett fram till en skandinaviska samhällsmodellens förverkligande, är något jag kommer att återkomma till senare. Jag kommer där att genomgå de grundläggande faktorerna som ligger till grund för människans psyko-sexuella struktur, nuvarande status och utvecklingspotential, i enlighet med den danske författaren Martinus⁵ förklaringsmodell gällande de inre psykiska ”mekanismer” som utgör de djupast bakomliggande *medetandeskapande* komponenterna och därmed de *reglerande* själsliga faktorerna vid skapandet av livsupplevelsen.

Artikelns två huvudpersoner – Eva Illouz och Martinus

Jag ämnar i artikeln ge en presentation av Eva Illouz analyser och slutsatser gällande känslornas avgörande inflytande på den populistiska rörelsen, samt introducera Martinus begrepp ”den dräpande principen” och den psyko-sexuella så kallade ”polförvandlingen”. Dessa ämnesområden går hand i hand, då känslor, tillsammans med en i första hand utpräglad maskulinitet, har en avgörande betydelse för utförandet av övergrepp och dödligt våld i en autokratisk eller diktators namn.

Populismens tilltagande spridning i de demokratiska delarna av västvärlden är i dagsläget (dec 2024) påtaglig. Populismen utgör ett politiskt kraftfält, där dess inbyggda pre-fascistiska karaktärsdrag (mentala klimat) får ett ökat inflytande på anhängarnas tänkande och beteendemönster, allteftersom dess politiska strukturer eller ramar fångar in anhängarna

⁵ *Martinus Thomsen* (1890–1981)

”Den danske författaren Martinus (1890–1981) har i sina verk beskrivit en samlad andligvetenskaplig världsbild, som innehåller en logiskt underbyggd helhetsförklaring av tillvaron. Hans bakgrund för detta var en högt utvecklad intuitionsförmåga, som satte honom i stånd att överblicka och analysera den andliga värld som ligger bakom den kända fysiska världen. Målet med hans arbete var att skapa en andlig vetenskap, som kan ge vår tids sanningssökande och logiskt tänkande människor en djupare insikt i livets natur och utvecklingen i världen. I sina analyser presenterar Martinus en långt mer optimistisk och vidsträckt livssyn än den vi vanligtvis känner till. Samtidigt är de ett värdefullt hjälpmedel för det praktiska utvecklandet av moral och sätt att vara.

En central punkt i den andligvetenskapliga världsbilden är förstäelsen av att vi människor och alla andra levande väsen ingår i ett levande världsallt. Därigenom synliggörs i en logisk och vetenskaplig form att det existerar en evig, allkärleksfull Gudom, som i alla tider har varit källan till religioner och andligt liv. Martinus visar också hur vårt medvetande, psyke och vår moral genom reinkarnation och karma utvecklas enligt logiska naturlagar, som gör att alla erfarenheter - behagliga såväl som obehagliga - med tiden blir till gagn för den enskilde.” <https://www.martinus.dk/sv/om-martinus-kosmologi/index.html>

Martinus samlade verk har titeln *Tredje testamentet*. Hans huvudverk består av *Livets Bog* del 1–7, *Den eviga världsbilden* 1–6, vilka tillsammans innehåller 100 symboler. Utöver dessa kan nämnas *Logik*, *Bisättning*, *Storkursen* och *Den intellektualiserade kristendomen* (postumt utgiven av Martinus Institut 2004).

På följande länk finns information om Martinus samlade verk, samt Martinus Instituts och Martinus Center Klints föredrags- och kursverksamheter. <https://www.martinus.dk/da-dk/>

bakom ett mentalt stängsel, vilket alltmer stramas åt när den idoliserade och självutnämnda ledaren, den efterlängtrade ”starke mannen”, har utmanövrerat samtliga politiska konkurrenter inom sitt respektive parti, och därmed tillskansat sig en diktatorliknande maktposition.

Efter det följer en presentation av Martinus analys av människans psyko-sexuella utvecklingsprocess, det han benämner polförvandlingen. Där redogör Martinus för de djupare, bakomliggande medvetandestrukturer och själsliga faktorer som avgör respektive individs nuvarande mentala utvecklingsnivå, och därmed dennes eventuella disposition för de populistiska, pre-fascistiska tankegodsets självförhärlikande och ”vi-och-dem” tänkande innehåll. Jag menar, att det inte går att till fullo förstå människans dragning till de populistiska och fascistiska rörelserna, utan att ha kännedom om denna, av Martinus beskrivna, polförvandling.

Del 1 - Kapitel 1

Högerpopulismen och människans djuriska anlag

Människans psyko-sexuella utgångsläge – dess icke viljestyrda mentala förmåga som visar om hennes psykiska eller själsliga sida domineras av humana eller inhumana karaktärsdrag – utgör den djupast bakomliggande orsaken till hennes medverkan i, eller sympati för, till exempel populistiska grupper eller partier. Starka sympatier för populistiska eller fascistiska rörelser har sin grund i en medvetandestruktur som domineras av det Martinus benämner ”djuriska anlag”. Med det menar han känslomässiga reaktioner, handlingar och beteendemönster som i första hand kretsar kring det mer eller mindre instinktiva behovet att tillfredsställa sina egna, familjens, och i förlängningen, gruppens eller klanens behov före omsorgen om andra utomstående, mer perifera figurer.⁶

I forna tider utgjorde de djuriska anlagen en överlevnads betingad grundförutsättning i det vardagliga livet. Andra klaner eller stammar betraktades ofta som konkurrenter eller dödsfiender, då de utgjorde ett konkret hot mot den egna familjens, gruppens eller klanens överlevnad, genom de ständigt pågående väpnade konflikterna gällande betesmarker, boplatser och jaktplatser. Dessa grupper eller klaner måste därför hållas på avstånd, undanröjas eller elimineras. Här kom de djuriska anlagen till uttryck genom den princip som är synonymt med djurrikets levnadsvillkor – ”den starkes rätt”. En princip som i allra högsta grad gäller även i dag, och som visar sig genom det politiska maktspel som pågår mellan stormakter och wannabe stormakter, där militära interventioner med geopolitiska förtecken förekommer runt om i världen. Antingen direkt eller genom proxykrigföring.

Bland de högerpopulistiska sympatisörerna utgör begreppet ”den starkes rätt”, med åtföljande latent eller öppet aggressiva framtoning, konceptets kanske tydligaste identitetsmarkering. Inte alls konstig i sig, då rörelsens bygger på ett starkt vi-och-dem tänkande, där nationen till varje pris måste räddas från yttre främmande element, ”kulturellt avvikande människor” och från den så kallade ”inre fienden”: politiska motståndare med liberal, socialdemokratiskt eller

⁶ I antikens Grekland benämndes detta förhållningssätt till familjen *Oikos*. Begreppet avser familj, familjens egendom och hus. *Oikos* var samhällets grundläggande enhet i de flesta grekiska stadsstater. Dess motsats var begreppet *Polis*, vilket betecknade stadsstater i antikens Grekland. Det grekiska ordet polis, (stad, stat, borg, medborgare) är besläktat med politeia (medborgarskap, statsförvaltning). De har gett upphov till begrepp som polis, politik, policy, metropol och kosmopolit. (Wikipedia)

kommunistisk partitillhörighet. Utan detta nationella, religiöst betingade självförhärligande vi-och-dem tänkandet, och viljan att med våld ”skydda” den egna nationen, har populistiska rörelser eller partier inget existensberättigande. Då faller dess psykologiska ”mekanismer” ihop som ett korthus.

I dessa personers medvetanderepertoar finns en mycket ringa förmåga att känna medlidande med en nödställd utanför den egna gruppen. På detta område uppvisar de en moralisk stumhet som gränsar till likgiltighet inför andra människors lidanden. Genom sin fallenhet för hierarkiskt tänkande, önskar sig dessa personer att en så kallad stark man ska bestämma, representera och tillvarata deras intresseområden. Vidare förutsätter de som är på våglängd med den populistiska könsmaktsordningen, att mannen respektive kvinnan ägnar sin tid och kraft åt göromål i enlighet med fastslagna könsrollsmönster. Dvs. kvinnan tar hand om barnen och mannen står för familjens försörjning.

Ett nej till internationella samarbeten som anses hota den egna nationens intressen vad gäller miljölagstiftning, försvarspolitik och en gemensam migrationspolitisk agenda, är likaså en självklarhet för populistiska partier. Ja, det går att räkna upp flera närliggande ämnesområden som möter motstånd från dessa högernationalistiska grupper. Om vi tar EU, med sitt system av överstatliga institutioner och organ som exempel, så anses det bland populistiska partier att denna organisation kontrollerar, bromsar, ja, till och med hindrar den egna nationens från att utöva självbestämmande på en rad områden.⁷ Ofta handlar det om att EU måste stävja en nationalistisk politik som går stick i stäv mot gemensamma överenskommelser som har utformats och beslutats i EU parlamentet.⁸

Att framföra klagomål på detta i tid och otid, genererar höga popularitetssiffror bland de högerpopulistiska partiernas anhängare. Nej, stängda gränser, en stark armé och ett minimalt, (om ens något) insläpp av immigranter av utomeuropeisk härkomst, står på de populistiska partiernas agenda. Att förvänta sig ett framåtriktat EU samarbete med populistiska partier på dessa områden är inte möjligt. Det gäller med andra ord att till varje pris, genom politiska överenskommelser mellan demokratiska sinnade partier, minska de populistiska partigruppernas inflytande i den politiska beslutsfattningen – om möjligt utesluta dem från EU samarbetet. Vi kommer snart, tippas jag, att komma till en punkt gällande Rysslands krig mot Ukraina, där EU måste fråga sig hur länge dessa Rysslandsvänliga trojanska hästar kan tillåtas verka inom organisationen. Vilken utgången blir av en sådan (förmodad) frågeställning återstår att se. Min förhoppning är att det demokratiska ramverket håller stängen mot de fascistinspirerade krafterna och att länder som Ungern förpassas ut i den politiska kylan tills vidare. En åtgärd som skulle bli ekonomiskt kännbar för denna nation. En nation som verkar vilja vara med i EU enbart för att kunna inkassera ekonomiska bidrag i miljonklassen.⁹

⁷ Vilket ju till en viss del är riktigt; är själva poängen, då det vid flera tillfällen krävs sådana åtgärder, med åtföljande lagstiftande beslut, för att komma fram till en gemensam dagordning inom EU gällande gemensamma begränsningar av till exempel gifta utsläpp etc.

⁸ Utan att fördjupa mig i detta, menar jag att Ungern med sin okritiska inställning till Putin och Rysslands förehavanden i Ukraina, utgör ett nästan övertydligt exempel på en sådan motarbetande nationell kraft i EU.

⁹ Ett sannolikt utfall vid ett sådant tänkt scenario (utan att vara allt för spekulativ), är att Viktor Orbán vänder sig till Putin och ber om ekonomisk kompensation för Ungerns ryssvänliga inställning.

Det här beskrivna nationalistiska tänkandet ingår alltså i det Martinus definierar som ”djuriska tankeklimat”. Det går utan svårigheter att fortsätta räkna upp liknade idéer och tankegångar hos dessa grupper. Jag nöjer mig dock med det här uppräknade företeelserna. De utgör representativa exempel på ett vi-och-dem tänkande vars rötter går långt tillbaka i tiden. En tid då klansamhällen var det styrelseskick som utgjorde den allmänt rådande samhällsformen.

Martinus och människans inre psyko-sexuella förvandlingsprocess

Den själsliga process som omvandlar människans familjeorienterade, egendomsrättsbevarande och kampinriktade psyke benämner Martinus polförvandlingen. Denna inre psyko-sexuella¹⁰ förvandlingsprocess gör att vi utvecklas mot att vidga och förnya familjebegreppet, att vi inte längre betraktar makt, rikedom och arbetsrelaterad status som något eftersträvansvärt. Genom polförvandlingen utvecklas vi i en känslomässig och mental riktning som gör att vi successivt bli mer fredsinriktade och därmed mindre konfliktbenägna. Denna utveckling är ett resultat av en tilltagande medlidandeförmåga. Medlidandeförmågan grundar sig på upplevelserna av det lidande vi har upplevt under inkarnationernas gång. Detta lidande är ett resultat av, att vi i tidigare liv har skadat och lemläst andra människor.¹¹ Det är här som karmalagen, lagen om orsak och verkan, kommer in i bilden.

Karmalagen och medlidandeförmågan

Karmalagen innebär kort och gott att det du gör mot andra kommer förr eller senare att drabba dig själv. Detta i enlighet med den universella principen ”som man sår får man skörda”.¹²

¹⁰ Hos Martinus är vårt psyke knutet till vår sexuella natur eller läggning. Det innebär att vårt psyke antingen styrs av den maskulina polen (män) eller den feminina polen (kvinnor). Varje människa har dessa poler i sin själsliga struktur. De båda polernas (psykiska kraftcentra) inbördes förhållande bestämmer och formar vårt beteendemönster, vårt handlingssätt och vår syn på tillvaron. Martinus benämner män och kvinnor ”enpoliga väsen”. Under passagen genom djurriket dominerar antingen den maskulina polen (hos männen) eller den feminina polen (hos kvinnorna). I slutfasen av djurriket, där vi människor nu befinner oss, sker det en balansering eller utjämning av polernas egenskaper, prestanda och påverkansförmåga. Individerna är då, i Martinus terminologi, ett begynnande ”dubbelpoligt väsen”. Slutmålet för den jordiska människan är att bli en fullt utvecklad ”dubbelpolig” individ. Det innebär att de båda polerna är i fullständig balans eller jämvikt. Martinus benämner en sådan dubbelpolig individ ”kristusväsen”. Att vara ett kristusväsen innebär att man är en hundra procentigt kärleksfull människa som lever för att tjäna andra. En sådan människas moral är nu på våglängd med Gudomens egen kärleksmoral. Jag berör den dubbelpoliga människans natur i kapitel 6. I övrigt hänvisar jag den intresserade till Martinus egen litteratur.

¹¹ Här inkluderar Martinus även det sätt som vi behandlar djuren på.

¹² Karmalagen är en lika verklig företeelse som till exempel jordens dragningskraft. Den verkar vare sig man vet det eller inte, tror på den eller inte. Den mest positiva effekten av denna ”orsak och verkan-lag”, är att var och en av oss har en *konkret* möjlighet att påverka våra eget liv till det bättre bara genom att tänka lite mindre på vår egen lycka och välgång, och höga blicken mot vår omgivning för att se om det går att vara till nytta för andra människor på något sätt. Hjälpsamhet är med andra ord en god investering som genererar plus på karmakontot.

Enligt Martinus går de medvetandeskapande energierna i kretslopp och återvänder förr eller senare till avsändaren, den enskilda individen. Det betyder att en osjälvisk handling resulterar i ett motsvarande bemötande från omgivningen. Handlar du egoistiskt blir resultatet att omgivningen kommer att behandla dig på samma sätt, inom de områden där du har uppträtt egoistiskt. Detta är karmalagens grundläggande funktionssätt.

Det är uteslutande varje individs egen lidandeprocess – dvs. den konkreta upplevelsen av ens själviska handlingar och tankearter – som gör att denne tills slut kommer att ta avstånd från varje form av våldshandling. Det är således den utvecklade medlidandeförmågan som kommer att ligga till grund för den kommande världsfreden.

Det Martinus klagör i sina analyser, är att ett avståndstagande från våldshandlingar bygger på en erfarenhetskapande utvecklingsprocess. En process som sträcker sig över en lång rad tidigare liv. Reinkarnationsprincipen, vilken utgår från tanken att vi tar med oss gjorda erfarenheter från liv till liv, utgör den grundläggande utgångspunkten för människans utveckling. En utveckling som tar sin början hos individer vars mentala komponenter domineras av en instinktsstyrd, kampinriktad självbevaringsdrift med starkt fokus på egendomsrätten och fortplantningssexualiteten. Under inkarnationernas gång samlar dessa individer på sig en mängd erfarenheter av företrädesvis negativ art. För mannens del handlar det i huvudsak om erfarenheter från krig och andra kampinriktade situationer. För kvinnans del handlar det till stor del om sexuella övergrepp och hennes närmast slavliknande ställning under seklernas gång. Här har överordnade patriarkala strukturer omöjliggjorde en jämlik position inom i stort sett alla familje- och samhällsrelaterade situationer. Dessa mångtusenåriga erfarenheter av krig och sexuella övergrepp, utgör alltså det mentala kapital som möjliggör tillväxten av medlidandeförmågan. En mental förmåga som i stigande grad tar sig uttryck i oförmågan att förtrycka, kränka eller skada en annan människa. Likaså att leva på andra människors bekostnad. En sådan individ tar heller på sig ett lidande än att åsamka en annan människa någon form av lidande, fysiskt såväl som psykiskt. Om vi betraktar tillvaron utifrån det perspektiv Martinus beskriver, är livet en fråga utveckling från primitivitet till

Livet är fyllt av komplicerade och skiftande vardagssituationer där vår etik och moral sätts på prov. Det är inte alltid lätt att överskåda konsekvenserna av ens handlande. Men en sak är säker. Är du vänlig mot dina medmänniskor, kommer de av vara vänliga mot dig. Det motsvarande gäller om du är otrevlig. Då kan du räkna med att du förr eller senare möter ett liknade beteende från din omgivning.

Är det handlingen eller tanken som är det viktigaste? Dvs. går det att utföra goda handlingar med avsikten att de ska gynna en själv? Nej, menar jag. I det långa loppet kommer alltid ett egoistiskt sinnelag att övertrumfa tanken att göra gott mot andra. Det går inte att låstas vara god. Att vara god och omtänksam är precis som allt annat i tillvaron, som har med mellanmänskliga aktiviteter att göra, en fråga om utveckling. Uttrycket ”eftertankens kranke blekhet” passar väl in här. För är det inte så, att vi först efter återkommande personliga nederlag på ett eller annat område börjar fundera på vad det kan bero på? Finns det här en anledning att ifrågasätta vårt beteende och avsikten med våra handlingar?

Jag skulle vilja påstå följande: Den viktigaste uppgiften karmalagen har, är att den är tanke- och beteendeförändrande. För hur ska vi annars få upp ögonen för vad vi gör mot andra människor, om vi inte själva får möta konsekvenserna av våra handlingar?

högintellektualitet, från egoism till altruism, från självupptagenhet till osjälviskhet. Ytterligare information om dessa företeelse finns att läsa i kommande kapitel.

Kapitel 2

Högerpopulismens polariseringsmekanismer

Sociologen Evas Illouz genomgår i sin bok *Känslor och populism – Hur rädsla, äckel, förbittring och kärlek undergräver demokratin* (Daidalos 2024) de bakomliggande tankeklimaten som utgör de bärande faktorerna i den populistiska politiken. På baksidestexten kan vi läsa följande:

”Hur kommer det sig att populistiska ledare, som inte tvekar att fördjupa samhälleliga klyftor och förvärra sociala orättvisor, ofta får stöd av just de medborgare som drabbas hårdast av den politik dessa ledare förespråkar?”

Illouz har identifierat fyra grundläggande känslor som ligger till grund för den politiska högerpopulismens stora framgång på den politiska världsscenen. Dessa känslor är:

- 1) Rädsla
- 2) Äckel
- 3) Förbittring
- 4) Kärleken till det egna landet

”Enligt Eva Illouz är det samspelet mellan dessa fyra känslor som ger näring åt och underbygger populismens framväxt och fortlevnad [---].” (Baksidestext)

Eva Illouz tar, för sitt resonemang om den populistiska politikens förutsättning, utveckling och konsekvenser, sin utgångspunkt i dagen Israel, där hon som professor i sociologi undervisar vid Hebreiska universitetet i Jerusalem. Hon är också studierektor vid *Centre européen de sociologie et de science politique* i Paris. Samhällsdiagnosen i *Känslor och populism* har, förutom i Israel, också stor relevans för Sverige, Europa och, inte minst, USA, där en populistisk partiledare just har vunnit det amerikanska presidentvalet 2024.

Boken *Känslor och populism* utgör det faktabaserade underlaget för denna text, tillsammans med Martinus analyser om den under årtusenden dominerande psykiska sidan i människans mentalitet: den djuriska, egoistiska sidan, och den sida i det mänskliga psyket som är under stark utveckling: den human och osjälviska sidan. Jag börjar med att redogöra för några centrala tankegångar i Eva Illouz bok.

Masken i äpplet

Den tyske filosofen Theodor W. Adorno höll 1967 ett föredrag i Wien, där han delgav åhörarna några synpunkter som är relevanta även för oss i dag.

”Fastän fascismen officiellt hade kollapsat menade han att det fortfarande fanns en aktiv jordmån för fascistiska rörelser i samhället. Den främsta orsaken var

den bestående tendens till kapitalkoncentration, en tendens som 'ännu möjliggör en fortlöpande degradering av samhällsskit som till sitt subjektiva klassmedvetande tydligt tillhör borgarklassen och som vill hålla fast vid och om möjligt stärka sina privilegier och sin sociala status'. Det är samma grupper av pressat borgerskap som 'utvecklar ett hat mot socialism, eller vad de kallar socialism; närmare bestämt skyller det sin egen hotade degradering inte på den apparat som driver fram den, utan på dem som var kritiska mot det system i vilket de en gång hade status, åtminstone i en traditionell bemärkelse" (Illouz s.11)

Illouz menar att ur Adornos perspektiv är inte fascismen en historisk slump eller avvikelse. Adorno menade att fascismen verkar inom demokratin med vilken den är förbunden. Adorno liknar fascismen vid "en mask som gömmer sig i ett äpple och får frukten att ruttna inifrån, osynlig för blotta ögat." (Illouz s.12)

Adorno menar vidare att kapitalismen uppvisar tendenser till kapital och maktkoncentration. Detta får till följd att samma borgarklass som tidigare bidragit till och gynnats av det kapitalistiska systemet konstant hotades av social degradering med medföljande förlust av social position och status. Adorno fokuserar på borgerskapet snarare än på arbetarklassen, då han menar att den starkaste kraften för fascismens uppsving som politisk kraft är just borgarklassen. Adorno argumenterar för att det är rädslan för social degradering, förlorad social position och förlusten av förgivettagna privilegier, som gör att borgarklassen vänder sig till de fascistiska partierna.¹³

"Privilegieförlust framstår därmed som en central drivkraft bakom stödet för antidemokratiska ledare." (Illouz s. 12)

Ytterligare en aspekt av Adornos resonemang om borgarklassens förgivettagna privilegier och statusfixering, är idén att identifiering med fascismen bottnar i ett visst sätt att tänka kring orsaker, varför saker har blivit som de är och ett visst sätt att fördela skuld och ansvar.

"Den tredje och möjligen (åtminstone för denna bok) viktigaste aspekten av Adornos kortfattade anmärkningar, är idén att identifieringen med fascismen bottnar i ett visst sätt att tänka kring orsaker (varför saker har blivit som de är) och ett visst sätt att fördela skuld och ansvar. Den degraderade borgarklassen kommer inte att skylla på det kapitalistiska, kapitalkoncentrerade system som faktiskt ligger bakom dess förlust av status och privilegier. I stället kommer den att lägga skulden på dem som kritiserar detta system. Adorno är lakonisk, men kontentan är att de uppfattar sin sociala värld som om de befann sig i en camera obscura, utan tillgång till något annat än en uppochnedvänd bild av världen utanför. Trogen den marxistiska ideologikritiska traditionen identifierar Adorno här en mycket viktig kognitiv process som är verksam i profascismen, och som utmynnar i en oförmåga att förstå orsakskedjan bakom den sociala

¹³ "I det amerikanska presidentvalet 2016 hade Trump sitt största stöd bland hög- och medelinkomsttagare. Människor med mycket låga inkomster var mer benägna att rösta på Clinton." (Illouz, fotnot s.12)

situationen. Förnimmelsen av den sociala världen, menar Adorno, kan bli fullkomligt förvrängd. Borgarklassen (och förmodligen även andra klasser) kan inte korrekt identifiera orsakerna till sina förluster, och därmed inte heller sluta upp bakom dem som, utan att direkt försvara deras intressen, åtminstone ifrågasätter det system som bär ansvaret för deras degradering.” (Illouz s.12)

Enligt Illouz har Adorno här kortfattat förklarat de fascistiska tendensernas beständighet i samhället. Adornos tankesätt bygger alltså på idén om kapitalackumulation och kapitalkoncentration, samt vissa förvrängda eller ofullständiga tankesätt. Detta visar sig, enligt Adorno, i hur vi konstruerar orsakssamband, gör händelser begripliga och hur vi förhåller oss till skuldfrågan.¹⁴

Enligt Adorno kan

”fascismen fortsatt verka i hjärtat av demokratiska samhällen just för att de som drabbas av den ekonomiska koncentrations logik inte förmår pussla ihop orsakssambanden, och kanske rentav motarbeta dem som försöker uppdaga dessa samband. På så vis uppstår en egendomlig antagonism mellan dem som arbetar för att avslöja orättvisor och ojämlikhet och dem som drabbas av dem. Denna antagonism har blivit ett centralt inslag i många demokratier runt om i världen.” (Illouz s.15)

Demokratin står, menar Illouz,

”under attack från det som Francis Fukuyama kallar för ’nationalpopulism’. Detta är en form av politik som underminerar demokratins institutioner inifrån och därigenom möjliggör för samhällets mäktigaste aktörer – näringsliv och lobbygrupper – att använda staten för att främja sina egna intressen på bekostnad av folket, som har blivit egendomligt alienerat från de institutioner som historiskt har garanterat dess suveränitet. Som statsvetarna Steven Levitsky och Daniel Ziblatt har visat är det inte bara militärkupper och andra dramatiska händelser som kan få demokratier på fall. De kan också dö långsamt.¹⁵

¹⁴ I textavsnittet med rubriken ”Kapitaldiktatur”, kommer jag att presentera Martinus analyser gällande det som han menar är verklig demokrati och verklig kommunism, samt vad begreppet kapitaldiktatur står för. Ett begrepp som för övrigt överensstämmer med Adornos påstående att kapitalackumulation, vilken utgör ett hot mot borgarklassens sociala status och trygghet, utgör en av orsakerna till fascismens överlevnad alt. återkomst (Illouz s.11)

Martinus argumenterar för att demokrati och kommunism är ett och det samma, att de inte är uppfunnet eller uppdyktat av människan, utan att de utgör, som han skriver i *Livets Bog* del 4, st. 1359, ”naturens egen logiska skaparmetod.”

Martinus menar vidare följande angående politik och politiker:

”’Politik’ är alltså i sig själv endast omdanad ’religiositet’. ’Politiker’ är alltså väsen, hos vilka den ortodoxa ’religiositeten’ mer eller mindre har degenererat till förmån för en ’idealisering’ av det rent fysiska livet”. (*Livets Bog del 4*, st.1355)

¹⁵ *How Democracies Die* (2018)

Populismen är en av de politiska former som denna långsamma död kan anta.”
(Illouz s.15)

Illouz anser att populism inte är fascism i sig

”utan snarare en fascistisk tendens, en kraft som pressar det politiska fältet i en regressiv och antidemokratisk riktning. Det finns väldigt många forskare som har försökt förklara uppkomsten av sådana fascistiska tendenser. Några pekar på hur arbetsmarknadens globalisering har skapat prekära villkor för arbetarklassen, andra menar att populismen är en motreaktion på ett skifte i kulturella värderingar. [----] Arbetarklassen känner sig inte längre företrädd av vänstern och har börjat ifrågasätta om den överhuvudtaget kan tillvarata arbetarväljarnas intressen, en utveckling som avspeglas i den socialdemokratiska ideologins sammanbrott runt om i världen och kanske själva liberalismens utmattning. Kombinationen av dessa faktorer förklarar varför vi på vissa platser ser tilltagande fascistiska tendenser – ännu inte renodlad fascism, men en mentalitet som tveklöst gör människor mottagliga för sådan.” (Illouz s.16)

Illouz menar med andra ord, att en betydande orsak till denna mottaglighet för det fascistiska tankegodset kan tillskrivas bristande sociala förklaringsramar, dvs. felaktiga förklaringar till sociala och ekonomiska processer, vilket skapar ”en skev bild av vår sociala omvärld”. Illouz fortsätter:

”Om vi vill förstå hur vissa ramverk kan förvränga vår sociala världsuppfattning, hur vi kan bli oförmögna att korrekt identifiera ett verkligt missförhållande, måste vi utvidga Adornos tankar till nya domäner och skaffa oss en tydligare bild än hans egna om hur det sociala tänkandet är sammanflätat med känslor. Endast känslor har den mångsidiga förmågan att slå bort empirisk evidens, forma drivkrafter, överskugga egenintressen och påverkas av konkreta sociala situationer. På så vis tar den här boken fasta på den svenska sociologen Helena Flams förslag att undersöka känslornas inflytande över makropolitiken och ’kartlägga de känslor som ligger till grund för dominanspräglade sociala strukturer och relationer’.¹⁶ Politiken är genomsyrad av affektiva strukturer utan vilka det vore svårt att förstå hur bristfälliga ideologier¹⁷ kan tränga igenom aktörers sociala erfarenheter och forma deras innebörd.” (Illouz s.17)

¹⁶ Helena Flam, ”Emotions ‘Map: A Research Agenda”, *Emotions and Social Movements*, red. Helena Flam och Debra King (2005). / *Känslor och sociala rörelser*. London: Routledge, 2005. [ISBN 9780203013526](https://www.routledge.com/ISBN/9780203013526) (redigerad med Debra King som bidragit med två kapitel)

¹⁷ Jason Stanley identifierar i sin bok *How Propaganda Works* (2015) en bristande ideologi enligt följande: Den ”fråntrar grupper kunskap om sina egna sinnessillstånd genom att systematiskt dölja deras intressen för dem.” (s.5)

Kapitel 3

Känslonstrukturer – ofullgångna känslomässiga erfarenheter

Under styckerubriken ”Känslonstrukturer”, ett uttryck myntat av den brittiske litteraturteoretikern Raymond Williams, genomgår Illouz detta begrepps innebörd och innehåll.

”En känslstruktur pekar på en erfarenhet som är ofullgången, det vi idag skulle kalla en affekt, något som saknar en sammanhållen innebörd. Den är ett delat sätt att tänka och känna som påverkar och påverkas av en specifik grupps kultur och levnadssätt.¹⁸ Och strukturaspekten antyder även att denna erfarenhetsnivå har ett underliggande mönster, vilket innebär att den är systematisk. Dessa strukturer har en viktig inverkan på individers och gruppers identiteter. Politik formar och formas av sådana känslonstrukturer, oavsett om det handlar om rädsla, förbittring, äckel eller nationens stolthet [---].

Politiska aktörer har en särskild makt att utforma narrativ som skänker känslomässig innebörd åt sociala erfarenheter. De riktar sig direkt till väljarna med narrativ som de har tagit fram med hjälp av konsulter, experter och rådgivare. Dessa narrativ, formade av politiska och mediala eliter, kan väcka genklang i känslomässiga habitus som vi har tillägnat oss genom socialisation (vrede eller indignation över upplevda orättvisor eller förakt för ’lägre’ socialgrupper brukar till exempel föras vidare inom familjen), eller också kan de ge innebörd åt pågående sociala erfarenheter (till exempel upplevelsen av en omvänd klassresa). [---]

Känslor kan också övergå i affekter eller mindre medvetna känslotillstånd. Affekterna är inte bara grundade i individens sociala position eller erfarenheter. De genomsyrar även platser, bilder och berättelser kopplade till det sociala kontraktet och skapar offentliga atmosfärer som vi reagerar på under- eller omedvetet. Vi reagerar genom att ta till oss de centrala känslomässiga associationer som ord, händelser, berättelser eller symboler skapar. Affekten är en icke-kognitiv eller förkognitiv erfarenhetsnivå. Den ligger så att säga inbakad i offentliga och kollektiva föremål och tilldragelser, som offentliga anföranden, nationella högtider, militärparader, symboler och statlig politik. Den kan aktivt konstrueras av politiska propagandister och deras klienter. [---]

Sådana känslor har en särskild ’vidhäftningsförmåga’ när de är knutna till berättelser som orienterar oss i det sociala rummet och formar vår sociala identitet och vår världsuppfattning. Ur detta perspektiv styr känslorna indirekt hur vi förhåller oss till viktiga frågor, eller direkt om känslorna manipuleras av politiska aktörer. De är varken helt rationella (eftersom de ofta förbiser

¹⁸ Raymond Williams, *Marxism and Literature* (1977)

individens egenintresse och olika skeendens verkliga orsak), eller helt irrationella (eftersom de trots allt ger uttryck för individens position i den sociala världen). Eftersom känslor är eudaimoniska – alltså uttrycker en persons upplevda välbefinnande i en given situation – låter de sig inte behändigt klassificeras som antingen rationella eller irrationella. [----]

Som Arlie Hochschild kunde visa i sin anmärkningsvärda studie över Trumpväljare i Louisiana, är känslor inbäddade i djupt förankrade berättelser som varken behöver vara sanna eller vila på fakta, bara *kännas* sanna. Att känslor styr vår politiska åskådning gäller över hela det politiska spektrumet, men vissa ledare, vissa ideologier och vissa historiska omständigheter får detta faktum att framträda särskilt tydligt, så som fallet med den samtida populismen. Att känslor dominerar kan till exempel vara en förklaring till att Trumps popularitet har förändrats väldigt liten genom åren, oavsett vilka nya skandaler han har varit inblandad i.” (Illouz s.18)

Politikens och regelverkens offentliga natur och affektiva påverkansmöjligheter

Nästa delavsnitt i samma stycke berör politikens och regelverkens offentliga natur och deras förmåga att påverka sina mottagares affekt.

”Det handlar om hur makthavare, offentliga medier, politiska beslutsfattare, partiledare och andra politiska, mer eller mindre medvetet och mer eller mindre manipulativt, formar känslor eller affektiva atmosfärer genom att klassificera händelser och skeenden (historiska, aktuella eller framtida) och placerar in dem i offentliga tolkningsramar. Politiska ledare åberopar ofta sina egna känslor för att väcka känslor och igenkänning hos sina väljare.” [----]

Dessa båda typer av ramverk – uppkomna ur sociala erfarenheter respektive medvetet konstruerade – blir ibland intrikat sammanflätade, som en spegling av de kognitiva och affektiva innebörder som medborgare och väljare använder för att tolka sin sociala värld. Denna process för att sätta samman symboler och så att säga utvinna deras affektiva innebörd är avgörande för att förstå känslor och affekter, när de väl omvandlats i offentliga anföranden och bilder, hänger samma med bristfälliga ideologier. En känslstruktur har på så vis dubbla dimensioner: för det första är det en social erfarenhet delad av människor som även kan ha gemensamma ekonomiska och kulturella erfarenheter; för det andra kan det syfta på de sätt som denna erfarenhet benämns och framställs av olika grupper som kontroller den offentliga arenan: medier, politiker och andra politiska aktörer, lobbyister och influerare. Politiska känslstrukturer består av en lyckad förening av båda dessa dimensioner. En social erfarenhet behöver vara något mer än ett allmänt missnöje. För att bli politiskt relevant och användbar måste den infogas i en betydelsefram som kodar om missnöjet till en specifik uppsättning idéer och känslor. Populismen är ett sådant (ofta framgångsrikt) sätt att koda om ett socialt missnöje. [----]

Känslorna uppstår ur narrativa ramar som är förankrade i konkreta sociala erfarenheter. Annorlunda uttryckt översätts sociala erfarenheter till känslor och drivkrafter, och ger upphov till narrativ som börjar verka i den politiska sfären. Politiska aktörer åberopar dessa narrativ och utnyttjar dem för att stärka sin makt och auktoritet. Så snart känslorna har mobiliserats i den offentliga sfären blir de laddade med något som jag skulle vilja kalla för imaginära överskottsaffekter. Känslor lever lika mycket på sociala erfarenheter som på ett åkallande av föreställda narrativa manuskript – till exempel om fienden eller om det sanna och autentiska folket – vilka i sin tur genererar starka affektiva hållningar. Mobiliseringen av känslor i den offentliga sfären inbjuder därmed till en analys av de sätt varpå konkreta sociala erfarenheter bakas in och omkodas i offentliga narrativ som producerar imaginära överskottseffekter. Känslor är lika mycket en reaktion på verkligheten som på föreställda objekt. ” (Illouz s.21)

Även om boken *Känslor och populism* tar avstamp i den populistiska kontexten i Israel, är det tydligt att Illouz analyser inte är begränsade till detta land. Israel har precis som andra länder, mot bakgrund av sin specifika historia, sina judiskt färgade kulturella särdrag och sin regionala placering, sin egen variant av politisk populism. Men Illouz analyser kan betraktas som internationellt allmängiltiga och därmed gångbara analysredskap för varje demokratiskt land som på sin politiska karta har landområden som markerar de populistiska strömningarna utbredning.

Den israeliska statsvetaren Dani Flic beskriver populismen som ett

”politiskt projekt grundat på vissa gemensamma ideologiska premisser som framträder i samhällen där det råder konflikt kring frågan om inkludering eller exkludering av underordnade grupper”.¹⁹

Här menar Illouz att Israel inte är ”värre än andra demokratier i sin populistiska vändning. Om något är det tvärtom.”

Illouz fortsätter sitt resonemang med följande träffsäkra analys av några välkända populistiska ledares agendor och hypermaskulina framtoning:

”Med tanke på alla yttre konflikter och inre spänningar som denna unga demokrati har genomlevt, har dess institutioner visat sig häpnadsväckande och anmärkningsvärt motståndskraftiga. Vid en jämförelse med länder som Polen, Ungern, USA eller Brasilien, som inte har fiender vid sina gränser (de båda första är till och med relativt befolkningsmässigt homogena), kan man bara imponeras av att Israel ännu inte har hemfallit åt en mer muskulös militärdemokrati. Likafullt var Benjamin Netanyahu bland de första ledare att anamma populistiska tendenser. En annan anledning att fokusera på Israel är Netanyahus benägenhet att knyta diplomatiska, politiska och personliga

¹⁹ Dani Flic *Political Radicalization in Israel* (2018)

vänkskapsband till antidemokratiska ledare runt om i världen, inklusive Duterte, Bolsonaro, Trump, Putin, Modi och Orbán.

Dessa ledare förenas av en distinkt polisk stil och av gemensamma intressen: de är alla hypermaskulinistiska (Netanyahu har aldrig haft någon känd eller synlig feministisk agenda,²⁰ i en tid när frågan engagerar alla socialdemokratiska ledare), de angriper rättsstatsprincipen och etablerade institutioner; de underblåser konspirationsteorier om den djupa staten (samma stat som de själva är högsta företrädare för); de pekat ut fiender som hotar landets gränser eller majoritetsgruppens sammanhållning; de spelar ut sociala grupper mot varandra och slutligen, och allra viktigast, påstår de sig representera folket mot eliten, ett faktum som har ägnats mycket uppmärksamhet i den växande populislitteraturen.

Trots att dessa ledare ofta kontrollerar och överskuggar partierna som de formellt företräder, bärs deras ideologiska plattform upp av en partiapparat. Samtliga misstror de internationell rätt och internationella organisationer, många av dem hatar EU och alla eftersträvar de större frihet att styra sina länder utan att hållas tillbaka av ett starkt parlament eller rättssystem.” (Illouz s.24)

Kapitel 4

De fyra känslomässiga ingredienserna i den populistiska tankestrukturen

De fyra känslomässiga ingredienserna i den populistiska tankestrukturen: rädsla, äckel, förbittring och kärleken till det egna landet, har Dani Filc funnit i det han kallar ”Netanyahus post-populism”.²¹ Det är en politik uppbyggd kring tre grundläggande dimensioner:

- 1) En materiell dimension i form av ekonomisk nyliberalism.
- 2) En politisk dimension i form av auktoritarism.
- 3) En symbolisk dimension i form av nationalkonservatism.

”De tre dimensionerna av Netanyahus (post-)populism sammanstrålar och förenas sömlöst i en central känslomässig stil som knyter medborgare till idéer och berättelser som uppfattas som övertygande av ett brett spektrum av människor, eftersom de anknyter till verkliga sociala förhållanden och kraftfulla symboler och innebörder som redan verkar i kulturen.” (Illouz s.28)

²⁰ Detta faktum får sin förklaring genom en sådan människas själsliga konstitution. Dvs. den inre mentala kraft som regler och styr en människas beteende utifrån styrkan i dess maskulina eller feminina karaktärer, och dess förmåga att handla utanför sitt respektive köns naturgivna beteende- och mentalitetsrepertoar. Martinus kallar den människotyp som Netanyahu representerar (tillsammans med övriga ovannämnda populistiska ledare) för ”ett enpolitigt väsen”. Se kapitel 6 ”Den maskulina polen, den feminina polen och den dubbelpoliga människan karaktäristika.”

²¹ Dani Filc *The Political Right in Israel*

Illouz utgår i sin bok från Filcs ”tre grundläggande dimensioner”. Filcs tes är att det i auktoritarismen och nationalkonservatismen ingår fyra känslor:

Auktoritarismen legitimeras genom rädsla. Nationalkonservatismen, med sin traditionsbaserade och främlingsfientliga syn på nationen, vilar på äckel, förbittring och en omsorgsfullt odlad kärlek till det egna landet.

”Det är *kombinationen* av dessa fyra känslor och deras konstanta närvaro på den politiska arenan som kan vara ett kännetecken för populistisk politik.” (Illouz s.28)

Professorerna Mikko Salmela och Christian von Scheve förklarar högerpopulismens uppsving i ett gemensamt arbete från 2017.²² De menar, att den högerpopulistiska framgången beror på en kombination av flera samverkande känslor. De framhåller särskilt förbittring, rädsla, skam och vrede. Illouz konstaterar följande:

”Så även om varje känsla – rädsla, äckel, förbittring och kärlek till nationen – här ägnas ett separat kapitel, ska de betraktas som ett kompakt kluster. I det verkliga sociala livet uppträder de sammanflätade med varandra och kan i själva verket bilda ett enda narrativ bestående av flera trådar.” (Illouz s.29)

I skriften *Politiken*²³ frågar sig Aristoteles

”om man skall anse att dygden hos en god man är detsamma som hos en redbar medborgare.” [---] Även om Aristoteles inte var någon förbehållslös demokratiförespråkare (han föredrog ett blandat styrelseskick med demokratiska och oligarkiska inslag), kan vi följa hans exempel och betrakta masken i demokratins äpple som framdriven av en specifik uppsättning känslomässiga dispositioner, som odlats av populistiska ledare. Martha Nussbaum inledde en sådan analys i sitt magnum opus *Political Emotions*, genom att fråga vilka känslor som borde befrämjas respektive bekämpas i liberala demokratier (hon nämner avsky som ett exempel på det senare och medkänsla som ett exempel på det förra).²⁴ (Illouz s.29)

Jan-Werner Müller, internationellt erkänd populismforskare, har beskrivit populismen som ”den representativa demokratins skugga”,²⁵ Det visar enligt Illouz, hur svårt det är att särskilja populistiska anspråk från demokratiska. Uppgiften blir ännu svårare, fortsätter hon, ”när vi har med känslor att göra”. (s.30)

²² *Emotional Roots of Right-Wing Political Populism* (2017)

²³ ”Aristotle: Politics”, Internet Encyclopedia of Philosophy

²⁴ Martha C. Nussbaum, *Political Emotions* (2013)

²⁵ Se avsnittet *Jan-Werner Müller och populismen som en antidemokratisk företeelse*, kapitel 4.

Illouz genomförde, tillsammans med israeliska masterstudenter (yrkesverksamma jurister med juridikexamen), en studie där hon tog fram kriterier för att som hon skriver, ”försöka särskilja populistiska känslor från andra vanliga känslor som är verksamma i en demokrati.” (s.30)

Detta är vad deras undersökning kom fram till:

Populistiska känslor delar folket och ställer grupper mot grupper.

De är inriktade på att skapa splittring mellan medborgare i samma land.

De tenderar att präglas av en idé om tydliga distinktioner mellan grupper.

De framkallar eller uppmuntrar till direkta eller indirekta former av våld, utfrysning, censur eller regelrätt fysisk misshandel.

De upphäver själva legaliteten i andra hållningar än deras egen.

De är snabba på att uppfatta politiska rivaler som förrädare.

De anspelar på en förment storslagen och autentisk kärna hos nationen som människor uppmanas att vörda och älska villkorslöst.

De hämtar ofta näring ur berättelser om offerskap och annalkande fara.

Illouz avslutar bokens inledning med följande ord:

”Slutligen tenderar dessa känslor, även om de primärt syftar till att piska upp stämningar hos en befolkning, ofta att utnyttjas opportunistiskt av ledare som vill stärka eller behålla sin makt. Ett kännetecken för sådana känslor är just att de utgår från en misstro mot de statliga institutioner som har till uppgift att skydda demokratin, och därmed skapar en stark identifikation med eller rent av kärlek till ledaren. [---] De fyra känslorna som har valts ut för denna studie bildar en matris för att förklara hur den politiska processen förvanskas av antidemokratiska, populistiska impulser – vad vi möjligen kan kalla för fascistiska tendenser.” (Illouz s.31)

Jan-Werner Müller och populismen som en antidemokratisk företeelse

Jan-Werner Müller, professor i statsvetenskap vid Princeton University, har skrivit boken *Vad är populism?* (Daidalos 2016). I boken framlägger han en teori om populismen som en ”otvivelaktigt antidemokratisk företeelse”. På baksidestexten kan vi läsa följande:

”I denna högaktuella essä skisserar Jan-Werner Müller en teori om populismen som en otvivelaktigt antidemokratisk företeelse. Alla populisterna är emot etablissemangen – men alla som kritiserar eliten är inte populisterna. Populisternas slagord är: ”Vi är folket!”

Vad de menar är: ”Vi – och bara vi – representerar folket”. Därmed utesluts alla som tänker annorlunda. Populismen är antipluralistisk: den som bestrider deras anspråk på att representera det ”äkta folket” hör automatiskt inte till detta folk.

Och när populisterna får tillräcklig makt skapar de auktoritära stater som utesluter alla som ”inte hör dit”.

I bokens avslutande del, med titeln *Sammanfattning i tio teser – och några ord om den representativa demokratins framtid*, har Müller i ett koncentrat framlagt sin teori om populism. Jag kommer att återge valda delar av de 10 teserna. Att det som Müller skriver om är viktig information är, lindrigt sagt, ett understatement. För den som är intresserad av demokratins framtid i vår politiskt turbulenta tid (där pre-fascismen återigen gör sin entré på den världspolitiska arenan genom Trumps tillträde som president i USA), finns det mycket matnyttigt att hämta i Müllers text.

1. Populism kan inte definieras utifrån bestämda väljare, socialpsykologiska profiler eller en viss ”politisk stil”. Det är ingen bred ideologi (i neutral, rent deskriptiv betydelse) som socialism, liberalism eller även nyliberalism och konservatism (den sistnämnda påstås ofta felaktigt vara besläktad med populism, då också den är svår att fånga i begrepp). Men populismen har en specifik och identifierbar inre logik. Populister är nämligen inte bara anti-elitistiska, utan principiellt anti-pluralistiska. Deras anspråk lyder alltid: vi och endast vi representerar de äkta folket. Och deras politiska distinktioner går alltid ut på moraliskt ”rätt” och ”orätt”; aldrig bara höger eller vänster. Ingen populism utan moraliskt laddad polarisering.
2. Demokrati och representation är två olika idéer. Representation är i sig ingen demokratisk princip. Populister är inte emot representationsprincipen. Men så länge de är i opposition kommer de att insistera på att folket i nuläget representeras av fel, ja korrupta, eliter.
3. Kritik mot den falska representationen leder snabbt till fundamental kritik av demokratiska institutioner som sådana. Eftersom populisterna företräder den tysta majoriteten (egentligen alla) måste det vara något som inte stämmer med institutionerna, annars skulle ju populisterna ha fått makten för länge sedan.
4. Populister föreställer sig representationsförhållandet som ett imperativt mandat: folkets tydligt identifierbara vilja måste helt enkelt omsättas. Men det här intrycket av en viljerepresentation är vilseledande. Just för att en singular vilja hos ett homogent folk inte finns empiriskt (och aldrig skulle kunna fastställas a priori), urlakas populisternas representationsföreställning till en mer symbolisk sådan, där det äkta folket först måste utkristalliseras ur den empiriska helheten.
5. Populister spelar systematisk ut det symboliskt konstruerade folkets mot existerande institutioner. Deras föreställning om ett äkta, moraliskt rent folk kan inte motbevisas empiriskt.
6. Populister är inte rena protest- eller missnöjespartier och alltså inte alls per definition oförmögna att styra ett land. De reagerar enligt populismens inre logik: de och bara de representerar det äkta folket, och något sådant som en legitim opposition kan över huvud taget inte finnas.

7. Det betyder konkret att populisterna intar staten, försvagar eller till och med förstör *checks and balances*, bedriver massklientelism²⁶ och försöker diskreditera all opposition i civilsamhället och medierna. Det här gör de med hjälp av ett explicit moraliskt självretfärdigande: i en demokrati ska folket ta "sin" stat i besittning; välfärdsförmåner ska endast gå till det äkta folket och inte till dem som inte hör till; oppositionella röster i media och civilsamhället är utländska makters språkrör, vilket naturligtvis inte är acceptabelt i en genuin demokrati.
8. Liberalares tendens att rätt och slätt utestänga oppositionella populistiska grupperingar är problematisk. Därmed gör man ju precis samma sak som man med rätta anklagar populisterna för: man utestänger i moralens namn, precis som populisterna moraliskt utestänger vissa medborgare från det äkta, homogena folket. I stället för att diskreditera moraliskt borde liberala demokrater ta diskussionen – om så bara för att få ordning och reda på fakta. I de fall då populisterna bedriver hets mot folkgrupp, eller till och med uppmanar till våld, tar straffrätten vid. Men i alla andra fall – hur personligt oangenämt eller politiskt oaptitligt det än må vara – måste man ta medborgarnas krav, och inte bara deras förmenta rädslor, på allvar.

Jan-Werner Müller avslutar sin sammanfattning med följande ord:

”Så länge vi lever i representativa demokratier kommer det att finnas populism. Representation är ingen demokratisk princip i sig (historiskt sett föregår den här principen den moderna demokratin). En fungerande demokrati möjliggör dock en mångfald av anspråk på att representera något eller någon – även bortom nationalstaten. Den som till exempel vill ha en annan politik för EU som är mindre orienterad efter nationalstaternas kortsiktiga intressen, måste också arbeta för andra representationsförhållanden i Europa – och alltså inte låta sig företrädas primärt av sin nationella regering utan till exempel av en vald Europeisk kommission eller ett Europaparlament med vidgade kompetenser.

[----] Våra liberala demokratier är inga demokratier i de gamla atenarnas mening, Demokrati betydde då framför allt gemensamt handlande av jämlikar, utan förmedling och utan representation. Men trots att förväntningarna att åstadkomma till exempel kollektiv autonomi gång på gång kommer på skam, så är vår representativa demokrati inte heller ingenting. Så länge vi inte har en modell för postrepresentativ demokrati, som verkligen är demokratisk, borde man inte så lätt avskriva den representativa demokratin. Framför allt borde man inte lämna fri väg för populisterna som tror att de kan infria demokratins ursprungliga löfte om kollektiv autonomi. Det kan de inte.” (Müller s. 149)

²⁶ ”Klientelism eller klientpolitik är utbyte av varor och tjänster för politiskt stöd, ofta involverat en implicit eller explicit motprestation. Det är nära besläktat med beskyddarpolitik och röstköp”. <https://en.wikipedia.org/wiki/Clientelism>

Människans upprepanande av historiska misstag

Jag väljer, för att begränsa artikelns omfång, att nöja mig med den begreppsmässigt klargörande informationen i bokens inledande del. Bokens fyra kapitel ”Säkerhetistisk demokrati och rädsla”, ”Äckel och identitet”, ”Förbittring eller nationalpopulismens dolda eros”, ”Nationell stolthet som lojalitet”, samt epilogen ”Känslor för ett anständigt samhälle”, ger en både fascinerande och skrämmande inblick det mentala kraftfält²⁷ som, om det fick fritt spelrum, till sist skulle lägga USA och de europeiska länderna i ruiner, modell Berlin 1945. Det är så den fascistmuterade populismen slutar: krig, materiell förödelse och mänskligt lidande. Det finns ingen framtid för nationalpopulistiska partier och ledare. Denna politiska ideologi, det inkluderande kollektiva välmåendes diametrala motsats, åstadkommer endast ett utlevande av människans mest primitiva och självförhålligande sidor.²⁸ En politik som, i sitt kulminerande utåtagerande tillstånd, inte kan resultera i något annat än död, förintelse och undergång.

Lär sig då människan inget av historien? Finns det inte tillräckligt med historiska exempel på nationellt storhetsvansinne med religiöst färgade undertoner?

Svaret på den första frågan är: Nej.

Trots Hitlertysklands monumentala undergång 1945, finns det inget idag som tyder på att nazistiska eller fascistiska rörelser är förpassade till historiens sophög. Tvärtom dyker fascistiska rörelserns för- och renodlade stadier upp som en betydande maktfaktor i ett flertal europeiska länder. I det nyligen avslutade presidentvalet i USA (november 2024), segrade en

²⁷ Martinus benämner det tankeklimat, där politiska ledare av personligt och nationellt, politiskt baserat, egenintresse inte respekterar, och grovt överträder, de mänskliga rättigheterna, människors lika värde och motarbetar en fredlig samexistens människor och länder emellan, för *djävulsmedvetande*. Under rubriken ”Djävulsmedvetande eller mörkrets kulmination” i boken *Meditation*, skriver Martinus följande.

”Inga väsen på jorden kan mäta sig med jordmänniskan i fråga om att manifesteras mörkande, lemlästning, hat och hämnd, krig och blodbad eller död och undergång i sitt förhållande till andra väsen. Jordmänniskorna har således vuxit ifrån djurets stadium i intellektualitet, men de är alltså på djurets stadium vad humanitet och kärlek angår. De utgör därför varken renodlade djur eller renodlade människor. De representerar således det mentala mörkrets väsen. Deras mordiska och lidandeskapande psyke kan endast betecknas som ’djävulsmedvetande’. De utgör motsatsen till den renodlade fullkomliga människan, som endast kan utlösa intellektualiserad känsla, vilket åter är detsamma som rättfärdighet eller kärlek. Genom det nämnda djävulsmedvetandet eller överdimensionerade djuriska psyket upplever jordmänniskorna den kontrast, genom vilken de, som tidigare nämnts, får förmåga att uppleva ljuset.” (*Meditation*, artikel 3 kap.11)

²⁸ Det handlar nämligen om ett obligatoriskt och, hur smärtsamt det än är, nödvändigt utvecklingssteg vid förverkligandet av ett kommande, globalt allmängiltigt medmänskligt sinnelag. Ett sinnelag som finns ”förprogrammerat” i människans själsliga struktur och som väntar på att utvecklas, vilket just de personliga lidandeerfarenheterna åstadkommer. Det går inte att studeras sig till en ökad medkänsla. Det är utslutande de individuella, självupplevda konsekvenserna av en ens eget beteende gentemot omgivningen, människor och djur, som ger den nödvändiga insikten och förståelsen för hur det känns att vara föremål för ett illasinnat fysiskt och mentalt handlande mot den egna personen. (Se avsnittet om karmalgen kapitel 14.)

nästan övertydlig prefascistisk politisk ideologi, Trumpismen, vars segerrusiga anhängare nu går i den republikanska partiledarens ledband.

Trumpismens uppkomst och politiska framgång bygger *djupast sett* vare sig på människors utsatta ekonomiska situation, de icke (upplevt) sedda och bekräftade människornas frustration, nationens påstådda sammanfall, invandringen eller andra vanligt förekommande förklaringar på Trumpismens framgångar. Men, de utgör de utlösande faktorerna bakom Trumpismens valseger, då denna politiska ideologi kanaliserar och utlöser mångtusenåriga djuriska, självbevarelsedrifts- och kampinriktade mentala krafter, vilka utgör grunderna i det Martinus benämner ”den enpoliga människans” beteenderepertoar.

Djupast sett handlar det om den mentala energimässiga sammansättning i människans psyke, vilken regleras och styrs av den maskulina och den feminina polens inbördes styrkegradsförhållande. Dessa poler, kraftcentra, kan betraktas som två fundamentala livsupplevelsereglerande komponenter i människans själsliga struktur. Dessa begrepp, den maskulina, den feminina polen och den själsliga strukturen, förklaras i texten nedan under rubriken ”Polförvandlingen och människans psyke”.

För att förstå det politiska skeendet i Europa och USA räcker det alltså inte enligt min mening, med ett materialistiskt synsätt på tillvaron. Den materialistiska världsbilden, med sitt ettlivsperspektiv, kommer till korta när det gäller att i grunden förstå människans instinktiva och i förlängningen självdestruktiva partipolitiska sympatier. Dessa sympatier är inte ett utslag av viljan. De är i stället ett resultat av instinktbetonade mentala automatfunktioner och beteendereflexer. Detta har sitt ursprung från tiden då det handlade om den egna klanens eller gruppens kampinriktade tillvaro med andra klaner. Här stod kampen om bland annat om betes- och jaktmarker, tillgång till vatten och, om möjligt, strategiskt placerade svårintagna boplatser. Vi talar alltså här om ett mångtusenårigt tanke- och beteendemönster – klan tänkandet. Klanen utgjorde i människans tidigare utveckling det enda skydd som fanns för henne att tillgå för säkra sin överlevnad. Vi behöver bara vända oss till dagens Mellanöstern för att se hur inflytelserikt detta klan tänkande – med sina hierarkiska, starkt patriarkala strukturer, hederskulturen, kollektivets övertrumfande av individens personliga frihet, kvinnans bristande fri- och rättigheter (inkluderande en påtvingad klädkodifikation) på grund av hennes underordnade samhällsställning etc. etc.– fortfarande är.

För att återgå till fråga om människan inte har lärt sig något av historien, handlar det alltså om känslomässigt styrda kognitiva processer. Frågan blir då om en människa har eller inte har tillräckligt med lidandefarenheter i sitt mentala bagage. Det är detta faktum som placerar varje individ på jorden i kolumnen för krigsväsen eller i kolumnen för fredsväsen. Det betyder i korta ordalag, att oavsett hur mycket kaos och lidande fascism och nazism än ställer till med, är historiska exempel i princip betydelselösa som varnande exempel för dem som inte har tillräckligt med lidandefarenheter i sitt mentala bagage. Dessa människor lockas fortfarande av populismens nationellt självförhärligande toner, i form av ett extremt vi-och-dem tänkande, av tanken på att göra nationen (klanen) stor igen, behovet att dyrka en stark man med frälsarstatus, renas ut misshagliga invandrare (vilka i enlighet med populismens vokabulär

avhumaniseras), misskreditera och neutralisera politiska motståndare oavsett partipolitisk hemvist, samt att avskaffa demokratiförsvarande institutioner och ett opartiskt domstolsväsen, vilka utgör ett skyddsnät mot flagranta övergrepp från motståndare till ett demokratisk styrelseskick.

Ja, listan kan göras längre än så här, men jag tror att själva poängen har framgått i mitt resonemang om populismens mentalt destruktiva kraftfält.

Nationalism kontra internationalism

Återigen: Varför går det inte att med historiska avskräckande exempel, peka på den prefascistiska populismens väg mot sin egen undergång? Det beror på det faktum, att det hos en människa som hyser politiska idéer med en önskan om en teokratiskt, etniskt homogen nationell gemenskap med en diktatorliknade ledare (en autokrati), inte finns någon mottaglighet för andra politiska ideologier än den egna. Den humana, medmänskliga och globalt inriktade samhällsmodellen utgör än så länge en vit fläck på den högnationalistiskt inriktade människans själsliga karta.²⁹

Enligt det ovan sagda, står det klart att det nationalistiska tänkandet står på en lägre utvecklingsnivå än det internationellt inriktade tänkandet. Nationalismen verkar för avgränsningar, protektionism och en nationell slutenhet, som till natur utgör en slags mental inavel. Nationalismen verkar inte för gemensamma lösningar på globala utmaningar, utan fokuserar i första hand på den egna nationens bästa. Till exempel i enlighet med parollen ”America First”. Kosta vad det kosta vill. Finns det någon, någorlunda opartisk individ, som på fullt allvar tror att ett sådant tänkande, en sådan navelskådenade politik, kommer att leda till fred på jorden?

Internationalismen har som övergripande mål att förena alla länder i ett tänkande där man, så långt som det nu är möjligt på mänsklighetens nuvarande, högst varierande utvecklingsnivå, förstår att mänsklighetens fredliga samexistens står och faller med just detta internationella tänkande. Världen är nu så sammanflätad, inte minst på det ekonomiska området, att det enda som har bäring för framtiden är gemensamt framförhandlade handlingsprogram, till exempel på EU och FN nivå. Utan sådana bindande överenskommelser går det inte att lösa de massiva globala utmaningar som världen idag står inför i.

Mitt tips är att hela mänskligheten till slut kommer att tänka och handla på ett sådant ”påtvingat” sätt. Detta som en konsekvens av en serie kommande omskakande krigshandlingar av global karaktär. Inget annat än det kollektivt bästa kommer att accepteras

²⁹ Naturligtvis stannar inte en människas utveckling vid hennes nuvarande mentala stadium. I människans själsliga struktur finns det ”inbyggt” ett kommande, nu slumrande sinnelag, som en dag, i takt med hennes polförvandling, kommer att manifesteras sig i en *organiskt förankrad* omsorgskänsla om andra människor, oavsett kulturell härkomst eller regionala placering. Slutmålet för människans tillvaro som fysisk varelse på jorden är att, som det står i skriften: ”Älska Gud över allting och din nästa som dig själv”. Enligt Martinus tar det cirka 3000 år innan *samtliga* människor har uppnått det mentala stadiet. Väl där, träder människan in i en ny mångmiljonårig utvecklingsperiod på det utvecklingssteg som Martinus benämner *det riktiga människoriket*. För vidare information om denna utvecklingsprocess och de sex tillvaroplanen i det kosmiska spiralkretsloppet, hänvisar jag den intresserade till Martinus egen litteratur.

när dammet har lagt sig efter dessa urladdningar, när förslag på förbättringsåtgärder, uppbyggnadsprogram och utvecklingsprojekt presenteras för, och antas av, kommande verkställande och lagstiftande institutioner och myndigheter världen över.³⁰

Själv är jag övertygad om att de tolv punkter som Martinus presenterar i *Livets Bog* del 1, kapitel 4 stycke 117, ”Ett internationellt världsrike under skapande”,³¹ kommer att utgöra en internationell arbetsmodell för framtida generationer vid förverkligandet av en fredlig samexistens länder och människor emellan. Önsketänkande? Ja, den som lever får se, som man brukar säga.

Del 2 - Kapitel 5

Polförvandlingen och människans treeniga struktur

Vad är det då i en människas psyke, hennes medvetandestruktur, som gör att hon med själ och hjärta ansluter sig till populistiska grupperingar eller partier? Vilka är de medvetandeskapande faktorer som ligger till grund för detta beslut? Var någonstans kan man, likt World Values Surveys kulturkarta,³² placera de populistiska anhängarna på en motsvarande politisk värdegrundskarta? Detta är något som vi ska undersöka i kommande textavsnitten.

För att fullt ut kunna förstå människans inre psykiska disposition, måste vi börja med det Marinus kallar polförvandlingen. Ämnet är mycket omfattande. Det skulle spränga ramarna för den här artikeln om jag blev för detaljfokuserad. Därför kommer jag att beröra de mest centrala delarna i denna mentala transformationsprocess.

³⁰ Exempel på verkställande institutioner inom EU:

Europaparlamentet – Bryssel, Strasbourg och Luxemburg.

Europeiska rådet – Bryssel.

Europeiska unionens råd (ministerrådet) – Bryssel och Luxemburg.

Europeiska kommissionen – Bryssel, Luxemburg och representationskontor i EU

³¹ <https://www.martinus.dk/sv/tt/index.php?bog=51&stk=117>

³² ”World Values Survey driver ett pågående samhällsvetenskapligt forskningsprojekt med syfte att utforska sociokulturella, moraliska, religiösa och politiska värderingar inom olika kulturer världen över. WVS har utfört representativa nationella undersökningar i 97 länder som omfattar nästan 90 procent av världens befolkning. Undersökningen görs i form av enkätintervjuer, ansikte mot ansikte, i såväl mycket fattiga, som mycket rika länder, i auktoritära system och liberala demokratier, och de täcker alla viktiga kulturområden.

Den ena skalan (x-axeln i diagrammet) mäter synen på livet i en rangordning från ren överlevnad till livskvalitet, tillit och självförverkligande. Ju högre värde på skalan, desto viktigare är individens frihet. Den andra skalan (y-axeln i diagrammet) mäter traditionella värderingar där religiösa föreställningar och respekt för auktoriteter har låga värden, och sekulära, rationella, hamnar högre upp på skalan.” (<https://www.iffs.se/world-values-survey/>)

Jaget och den själsliga strukturen

För att ta det helt från början, menar Martinus att människan utgör en treenig princip, som han benämner X1, X2 och X3.³³ Att han har valt att sätta ett X före varje siffra, ska visa på att varje del har evighetskaraktär och djupast sett utgör ett gemensamt, namnlöst och icke definierbart ”något som är”. Detta ”något” existerar på sina egna premisser och beskrivs av Martinus som ”den orsakslösa orsaken” eller ”den första orsaken”.³⁴ Siffrorna 1, 2 och 3 ska indikera att det finns en hierarkisk ordningsföljd ”inbyggd” i den treeniga principen.

X1 eller jaget

X1 står för jaget, vår innersta orsakslösa, icke tids- och rumsliga ”kärna”. X1 är det vi djupast sett *är*: ett obeskrivbart, obegränsat, substanslöst, orörligt, immateriellt och därmed kontrastlöst ”något”. Bokstaven X utgör en neutral beteckning, vilken har den fördelen att den inte kan beslagtas av någon som helst religion eller religiös gruppering.³⁵ Jaget är en universell företeelse och utgör allt levandes, allt skapats gemensamma utgångspunkt. Det är odelbart till sin natur, varför det bara finns *ett* jag. Jaget utgör därmed Ettheten, evighetens och oändlighetens odelbara Enhet.

Urbegäret

Jaget har ”i sig” ett ”något” som Martinus benämner urbegäret. Det kan definieras som jagets outsläckliga längtan (begär) efter liv och livsupplevelse; som jagets eviga motivationsfaktor. Urbegäret är neutralt till sin karaktär och ligger till grund för människans upplevelse av gott och ont, glädje och sorg, lycka och lidande, kärlek och hat, mentalt mörker och mentalt ljus, osv. Det är genom urbegäret som jaget har kontakt med X2-principen, och i förlängningen X3-principen. Det är vidare i urbegärets energi som all skapelse har sitt manifesterbara ursprung. Jaget förmedlar via eller genom urbegärets energi sina skaparimpulser till X2-principen, skapar- och upplevelseförmågan. Där struktureras och organiseras dessa energiimpulser, varefter de omsätts till konkret livsupplevelse i X3 – energiomsättningens och livsupplevelsens domän. Urbegärets energi emanerar ur jaget, vilket det utgör en del av.

Då jaget i sin egennatur, genom sin immateriella substanslöshet, inte kan skapa kontrasterande materiekombinationer, kan det inte skapa någon livsupplevelse *i* sig självt. Det är här som den andra principen, X2, energiaspekten, kommer in i bilden. Det är genom X2-principen,

³³ Se symbol 8, 9 och 10 i *Den eviga världsbilden* del 1.

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-8-9-10/>

³⁴ Se symbol 100 i *Den eviga världsbilden* del 6. <https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symbol-45-100/symbol-100/index.html>

³⁵ Jag kan gott tänka mig att Martinus hade begreppet X i tankarna, just för att den nya kosmiska förklaringsmodell han framlägger ska vara fri från tidigare kulturellt belastade religiösa beteckningar för Guds jag och den treeniga principen.

moderenergin, som jaget kan uppleva livet; som det kan se sig själv. Jaget upplever med andra ord livet ”utanför” sig själv, genom sin energiaspekt X2. Livsupplevelsen äger rum i X3-området, energiomsättningens och rörelsens domän. Enligt Martinus utgör rörelsen livets främsta kännetecken. Den livsupplevelseskapande strukturen består alltså av X1, jaget, X2, skapar- och upplevelseförmågan och X3, det skapade. Denna jagstruktur benämns av Martinus den treeniga principen.

”Bakom alla synliga eller manifesterade företeelser hos det levande väsendet existerar som nämnts "urbegäret", det vill säga lusten till manifestation, som är detsamma som lusten till livet. Denna lust eller längtan ligger helt utanför individens fysiska dagsmedvetande, eftersom den existerar som permanent vanemedvetande eller är en evig automatfunktion. Detta begär är mycket enkelt i sin analys, eftersom det endast kan vara riktat mot manifestationen i dess helhet. Det söker sig inte mot någon speciell gren eller riktning i materien. Det är en evigt existerande dragning till allt och alla, till gott och ont, till harmoni och disharmoni. Det är det ständiga bindemedlet mellan jaget, dess "övermedvetande" och "ödeselement". Det är urkraften i dess "evighetskropp". Det är "den högsta eldens" grundkälla eller djupaste ursprung. Men här är urbegäret inte i specificerat tillstånd. Det är i det stadium, i vilket det i form av "X2" ännu är namnlöst till sin natur. Det har ingen annan analys än den, att det ouppslösligt knyter samman jaget med "övermedvetandet" och "ödeselementet", och därifrån utgår till "undermedvetandet". Det har sina rötter i själva "det gudomliga något". Ja, det framträder rent av som delvis identiskt med denna namnlösa realitet. Det har sin början i denna.” (*Livets Bog* del 2, st. 529)

X2 eller skapar- och upplevelseförmågan: moderenergin, spiralcentrum, de sex grundenergierna, ödeselementet, talangkärna, den maskulina och den feminina polen, den högsta elden

Martinus benämner X2 skapar- och upplevelseförmågan.³⁶ I denna del av den treeniga principen är moderenergin rotfäst. Moderenergin utgör den energi varigenom jaget skapar livsupplevelsen. Den emanerar ur jaget, som den utgör en del av.³⁷

³⁶ Martinus benämner även X2 övermedvetandet eller evighetskroppen (X1 och X2). Se Martinus symbol 6 och 16 i *Den eviga världsbilden* del 1.

Symbol 6: <https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-6/index.html>

Symbol 16: <https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-16/index.html>

³⁷ Jaget, i sin egennatur, befinner sig bortom energierna och skapelsen. Energierna utgör en ”produkt” av jaget, vilket i sig själv är ”produktlöst”. Det utgör ett evigt orörligt, existentiellt ur-element som genom sin immateriella substanslöshet ligger till grund för allt som existerar i världsalldet. Jaget existerar på sina egna

I X2 finns de så kallade kosmiska skaparprinciperna, däribland perspektivprincipen, kontrastprincipen, kretsloppsprincipen, polprincipen, talangkärneprincipen och livsenhetsprincipen. Genom dessa skaparprinciper skapar X1, jaget, sin livsupplevelse. Det sker genom ett intimt samspel med övriga livsupplevelseskapande faktorer i X2 (se nedan).

Moderenergin

”’Det levande’ i det levande väsendet är orubbligt jaget och dess eviga eller kosmiska livsstruktur, alltså den som inte är ’skapad’. ’Det döda’ hos det levande väsendet är dess fysiska kropp och övriga strukturer som endast utgör "skapade realiteter’. Dessa strukturer, som är ’skapade’, skiljer sig alltså från de icke-skapade eller eviga strukturerna därigenom att de varken kan existera eller fungera av egen kraft. De får sin rörelse- eller funktionskraft uteslutande från de eviga strukturerna, som existerar just av egen kraft. Vi har därför betecknat den del av de eviga strukturerna som utgör jaget och dess kosmiska skaparförmåga, vilket i själva verket vill säga ’X1’ och ’X2’, som det levande väsendets ’övermedvetande’. Detta övermedvetande utgör alltså det levande väsendets absolut oförgängliga och därmed eviga struktur. I detta övermedvetande möter vi den allra första begynnande utlösningen av principen ’energi’. Denna energi har vi betecknat som ’moderenergin’. Utvecklingsområdet för denna energi finns i ’X2’, där den utgör materia och kraft för själva fundamentet för livsupplevelsen, vilket är detsamma som utlösningen av de båda stora livsfunktioner vi betecknat som ’maskulinitet’ och ’femininitet’. Dessa utlöses genom var sitt organ, som vi har betecknat som ’den maskulina polen’ respektive ’den feminina polen’. (*Den eviga världsbilden* del 1, symbol 6, st.7)

Spiralcentrum, de sex grundenergierna

”I övermedvetandet finns ytterligare ett centrum för var och en av de sex grundenergierna. Dessa centrum har vi betecknat som ’grundtalangkärnor’ eller ’spiralcentrum’. De utgör det innersta sätet för det levande väsendets förmågor och anlag. Tack vare dessa talangkärnor eller centrum kan väsendets förmågor och anlag överleva den fysiska organismens död eller undergång och därefter komma att medverka i skapandet av en ny fysisk organism. Jaget får alltså därigenom möjlighet att uppleva en ny fysisk tillvaro, och så fortsätter det. Det är detta utbyte av de fysiska kropparna som vi kallar ’reinkarnation’. Genom övermedvetandet utlöses också en evig ström i form av ett begär. Detta begär utgör den innersta källan till alla andra förekommande begär i det levande väsendet. Vi har därför kallat detta begär för ’urbegäret’. Genom moderenergin

oskapade premisser. Den enda kategorisering eller klassificering som är möjlig att göra vad gäller jaget, är att benämna det som ”något som är”. All annan kategorisering eller klassificering berör inte själva jaget, utan beskriver och definierar jagets frambragta produkter – de skapade tingen.

förbinds detta urbegär med grundenergierna, som därmed genom en särskild struktur hålls i funktion. Det samlade område i övermedvetandet i vilket dessa väsendets högsta, eviga eller oförgängliga livsstrukturer har sitt säte, har vi betecknat som det levande väsendets 'ödeselement'. (*Den eviga världsbilden* del 1, symbol 6, st. 8)

De sex grundenergierna, vilka är utlöpare från moderenergin, utgörs av instinktenergin, tyngdenergin, känslöenergin, intelligensenergin, intuitionsenergin och minnesenergin. De är genom dessa sex grundenergier som jaget skapar sitt medvetande och sin organism. Dessa energier bildar tillsammans jagets skaparförmåga. I huvudsak är det genom instinkt-, tyngd- och känslöenergierna som jaget skapar sin organism. Likaså är det i huvudsak genom intelligens-, intuitions- och minnesenergierna som jaget skapar sitt medvetande. Ingen av energierna uppträder fristående från de övriga energierna. Alla energierna medverkar tillsammans i varje skapelseprocess, dock med varierande styrkegrad.³⁸

Urbegärets energi, de sex grundenergierna och spiralcentrum

”Vad gäller 'ödeselementet' eller övermedvetandets organ eller kropp är den sjunde grundenergin visserligen den bärande, men endast i kraft av ett intimt samspel med de övriga sex grundenergierna. I 'ödeselementet' finns nämligen ett centrum för var och en av de sex grundenergierna. I dessa centrum möter 'urbegäret' grundenergierna, och en organisation av dessa uppstår. Denna organisation framträder i form av en evigt fortsättande rytmisk rörelse. Det betyder att genom vart och ett av dessa centrum blir 'urbegärets' möte med grundenergin i fråga gradvis 'förstärkt' och 'förminskat'. Dettas möte blir alltså uttryck för ett 'minsta framträdande' och ett 'största framträdande'” Där mötet är i sitt 'minsta framträdande', blir jagets laborerande med energin i fråga latent, medan den alltid kulminerar där mötet är i sitt 'största framträdande'. Och här ser vi grunden till det förhållandet att det levande väsendets upplevelse av livet eller tillvaron är 'spiralformig'. Vi kommer därför att här i Livets Bog kalla dessa centrum för 'spiralcentrum'. Det är de som gör att det levande väsendet i sin manifestation eller upplevelse av livet kommer att framträda som 'instinktväsen' (växt), som 'tyngdväsen' (djur och jordmänniska), som 'känslöväsen' (den riktiga människan), som 'intelligensväsen', som 'intuitionsväsen' och som 'salighetsväsen'. De tre sista livsformerna är av helt överfysisk karaktär och utgör den nödvändiga kontrasten för upplevelsen av all fysisk tillvaro. (*Livets Bog* del 2, st. 5339)

För övrigt, se *Den eviga världsbilden* del 1 symbol 12 ”Grundenergiernas kombinationer”
<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symbolooversikt/symbol-12/index.html>

³⁸ Se symbol 12 ”Grundenergiernas kombinationer” på Marinus Institutets webbsida (texten är inte skriven av Martinus). <https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symbolooversikt/symbol-12/index.html>

Ödeselementet

I X2-principen finns den faktor som Martinus benämner *ödeselementet*. I *Livets Bog* del 2 skriver Martinus följande:

”Vi går nu tillbaka till det levande väsendets jag (X1). Detta är i sig självt helt utan varje förmåga att framträda eller manifesteras sig. Därför rymmer det i sig, som vi redan vet, en annan princip, nämligen ’skaparförmågan’ (X2). Denna skaparförmåga är baserad på ett generalorgan som framträder i den sjunde grundenergin, ’moderenergin’. Detta organ är ’ödeselementet’, i vilket ’talangkärnorna’ har sitt säte. Detta organ i förbindelse med jaget utgör som tidigare nämnts ’övermedvetandet’. Denna del av det levande väsendet är ’överkommandot’ i vederbörande väsens framträdande. Genom ’ödeselementet’ och de däri samlade ’talangkärnorna’ utvecklas den allra första, späda yttringen av ’begäret’ och den åtföljande ’tilldragningen’ och ’frånstötningen’. ’Förmågan att begära’ har således sitt säte i själva ’övermedvetandet’ och är en permanent funktion i detta.” (*Livets Bog* del 2, st. 528)

Talangkärna

Begreppet talangkärna beskrivs av Martinus på följande sätt i *Livets Bog* del 3:

”Alla former av normala funktioner i organismen som inte är underställda den dagsmedvetna viljekontrollen, såsom hjärt- och lungfunktion, körtel-, njur- och leverfunktion osv., är således ’C-vetande’, och har genom individernas långa rad av jordeliv efter hand utvecklats till detta självständiga funktionsstadium. Alla funktionerna har börjat som ’A-vetande’, därefter blivit till ’B-vetande’, för att sedan utgöra det ’C-vetande’ eller den automatfunktion i organismen, under vilken de manifesterar sig. När en viljefunktion på så sätt blivit ’C-vetande’, har den alltså blivit en så kallad ’förmåga’ eller ’talang’. Alla automatfunktioner är ’talanger’ och därmed fullkomliga på sitt speciella fält, genom att de endast har kunnat komma till stånd genom övning och träning och alltså är resultatet av bästa praktiska utprovning. Men för varje ’C-vetande’ eller för varje ’talang’ måste det med nödvändighet finnas ett organ, i vilket talangen har sitt säte och blir reglerad. Ett sådant högsta säte eller organ för talangen benämner vi i *Livets Bog* ’talangkärna’. Varje talang har alltså sin rot i ett andligt eller mentalt organ i form av en ’talangkärna’.” (*Livets Bog* del 3, st. 939)

Den maskulina och den feminina polen, dubbelpolighet

I X2 finns två helt centrala funktioner: den maskulina och den feminina polen. De kan definieras som två ”kraftcentra” genom vilka jaget, bland annat, avger energi: den maskulina polen, och mottar energi: den feminina polen. Genom dessa båda poler regleras och styrs

människans utvecklingsprocess från djur till så kallad riktig människa. Den, i själen kamp- och stridsinriktade enpoliga människan, tillhör djurriket, människans nuvarande tillvaroplan. Den organiskt utvecklade dubbelpoliga humana och fredsinriktade människan tillhör nästa tillvaroplan i spiralkretsloppet, det riktiga människoriket. Människans kommande tillvaroplan.

Moderkärnan

”Bakom dessa två organuppsättningar [den maskulina och den feminina polen] existerar den reglerande talangkärna som liksom alla övriga talangkärnor i det levande väsendet har sitt säte i ödeselementet i väsendets övermedvetande eller X2. Eftersom alla livsfunktioner har sin allra innersta eller djupaste rot i denna talangkärna, på så vis att alla andra talangkärnor i verkligheten är utlöpare från denna enda stora kärna, ska vi kalla den för ’moderkärnan’ eller ’den eviga livskärnan’. Från detta livets förnämsta organ manifesteras och regleras den sexuella polprincipen och därmed kretsloppet eller själva manifestationen av ’den högsta elden’ i alla dess faser. Det är denna reglering som kommer till uttryck i hela det levande väsendets framträdande i alla dess tusentals eller miljontals nyanser.” (*Livets Bog* del 5, st. 1929)

Enpoligheten och den högsta elden

”Genom att ’den högsta elden’ omdanar det levande väsendet till ett enpoligt väsen och därmed gör ’det feminina’ och ’det maskulina’ till speciella kroppsliga väsenstillstånd, vidmakthålls det levande väsendets möjlighet att uppleva motsatsen till sin verkliga, eviga identitet. Utan denna upplevelse skulle det aldrig någonsin kunna uppleva sin eviga identitet. Ty det mentala mörkret är ju det absolut enda material, genom vilket det kan markera sin verkliga ljustillvaro. Endast med ’det skapade’ kan ’det icke skapade’ markeras. Endast med ’tiden’ och ’rummet’ kan ’evigheten’ markeras. Endast med ’döden’ kan ’livet’ markeras och därigenom bli tillgängligt för förnimmelse eller upplevelse. Den högsta elden är alltså en företeelse, genom vilken all skapelse, all förnimmelse, all upplevelse av livet blir till.” (*Livets Bog* del 5, st. 1609)

Den högsta elden och livets evigt skiftande mörker- och ljusupplevelser

Jag betraktar den högsta elden som Guds kärleksenergi. Det är den energi som likt kosmiska hjärtslag håller medvetandekroppen, samtliga levande väsens medvetandeenergi – tillika Guds medvetande, vid liv. Genom den högsta eldens energi uppstår alla tänkbara medvetandenyanser från djupaste bottenlösa mörker, till jublade extatisk glädje. Det är den energin, Guds kärleksenergi, som strömmar genom varje existerande individs blodomlopp, hjärta, hjärna och nervbanor. Den högsta elden är som sagans livselixir, vilken ger varje odödlig själ en evig livsupplevelse, en evig självmedvetenhet och en evig lust till skapelse och

manifestation. Manifestationer som likt spegelbilder visar ett oräkneligt antal oupphörligt skiftande uttrycksformer frambringade av jaget och dess obegränsade skaparförmåga. Världsalltet utgör med andra ord Guds egen spegelsal, där denna entitet i all evighet under största tänkbara glädje och lycka betraktar sig själv, och därigenom får en bekräftelse på sin orubbliga status som världsalltets upphov, skapare och upplevare.

”Det bärande kosmiska, organiska fundamentet för det levande väsendets livsupplevelse, dess medvetandes många stadier, dess förvandling från djur till människa, är väsendets sympatiska anlag, som är detsamma som organstrukturen för den högsta elden, vilken ligger till grund för väsendets kretsloppspassage genom ljus- och mörkerområdena. Det åstadkommer väsendets framträdande som hankönsväsen, honkönsväsen och som människokönsväsen, vilket sistnämnda vill säga den färdiga människan som Guds avbild. Den högsta elden ligger till grund för såväl krig som fred och blir därigenom huvudorganet för väsendets ödesskapande. Den har sitt säte i väsendets övermedvetande och upprätthålls genom urbegäret och moderenergin och utlöses härifrån genom de sex grundenergier som vi redan känner till som instinkt-, tyngd-, känslö-, intelligens-, intuitions- och minnesenergin. Den upprätthåller kontrastprincipen, genom vilken möjligheten till all form av förnimmelse existerar.” (*Den eviga världsbilden* del 3, st. 33.3)

Att fördjupa sig i den högsta elden skulle utan vidare spräcka ramarna för denna artikel, varför jag hänvisar den intresserade till Martinus egen litteratur. Men som ett exempel på den högsta eldens centrala betydelse i djurrikets parningsakt, ska jag återge stycke 33.4 ur *Den eviga världsbilden* del 3:

Hur Guds ande i form av den högsta elden i enpolighetens parningsakt upprätthåller hela djurriket och det ofullbordade människoriket

”Det enpoliga manifestationsområdet består, som vi har sett, först och främst i utlösningen av parningssympatin och det åtföljande parningstillståndet hos djuren och förälskelse och äktenskap hos de ännu ej färdiga människorna. Dess högsta utlösning av behags- eller vällustkänsla äger rum i förälskelsens kulminationsakt eller det sexuella samlaget mellan ett hankönsväsen och ett honkönsväsen. Denna kulminerande behags- eller vällustförnimmelse är, som tidigare påpekats, ingenting mindre än de två parternas blixstupplevelse av Guds ande i form av den högsta elden. Men denna den gudomliga upplevelsens sanna identitet är parterna i verkligheten lika ovetande om som djuren. Icke desto mindre är Guds ande i form av den högsta elden i parningsakten det allra mest tilldragande objektet för såväl djurens som för de ännu ej färdiga människornas längtan och livslust. Denna längtan och livslust finns naturligtvis inte i någon högre grad hos väsendet så länge dess fysiska organism hör den späda barndomen till och inte har vuxit sig mogen som redskap för parningsaktens normala utlösning. Detsamma gäller naturligtvis också när organismen på grund av ålderdom eller på annat sätt har försvagats så mycket att den inte heller här kan vara redskap för aktens totala utlösning. Parnings- eller

förälskelsetillståndets tillfredsställelse är således de enpoliga väsendenas högsta verkliga livsljus. Guds ande i form av detta ljus bär hela djurrikets och de ännu ej färdiga människornas livsområde. Guds ande i form av det religiösa ljuset i ceremonier, dophandlingar, altargång och predikningar är hos djuren latent och omedveten. Hos de ännu ej färdiga människorna är det endast ett begynnande ljus sett genom en dimslöja.” (*Den eviga världsbilden* del 3, st. 33.41)

Kapitel 6

Den maskulina polen, den feminina polen och den dubbelpoliga människan karaktäristika.

Begreppen enpolig respektive dubbelpolig står för i vilken grad de båda polerna leder och styr människans sinnelag och beteendemönster. Hos mannen är den maskulina polens egenskaper som styr individen, och hos kvinnan är det den feminina polens egenskaper som styr denna.

Om den maskulina polens grundläggande funktioner skriver Martinus följande:

”Med den ’maskulina polen’ förstår vi här alla sådana tankar som är uttryck för begär efter, och sådana medvetandefunktioner som befordrar överlägsenhet i styrka och makt. Därför måste sådana väsens medvetande redan av naturen vara fientligt stämt mot likasinnade väsen, det vill säga väsen av deras ’eget kön’, för dessa har ju samma begär eller medvetandeinställning och är därför födda konkurrenter eller rivaler om herraväldet och makten. ’Maskulina’ väsen eller renodlade ’hanväsen’ är således ’speciella kampväsen’. Genom att skapa ’speciella kampväsen’ och låta sådana leva sida vid sida, har Försynen skapat betingelser för manifestation av ’den dräpande principen’ eller den medvetandesida av livet som utgör kontrasten till ljuset eller kärleken. Utan denna kontrast skulle kärleken aldrig i något fall kunna upplevas.” (*Livets Bog* del 3, st. 829)

Om den feminina polens grundläggande funktioner kan läsa följande:

”Som uttryck för den ’feminina polen’ framträder alla sådana tankearter och medvetandefunktioner som befordrar en lyckoförnimmelse genom känslan att vara beskyddad, att stå i gunst hos ett överlägset maktväsen. Att ett feminint väsen också av naturen är skapat att vara mer eller mindre fientligt sinnat mot sina likar eller sitt "eget kön", kan också betraktas som självklart. För dessa väsen är liksom ’hanväsendena’ inbördes rivaler. De egenskaper som de är födda att beundra och som utgör hela deras livslycka, finner de ju inte särskilt mycket av hos sitt ’eget kön’. Och om de finner dem där, kan de inte se dem som annat än abnorma och därför än mindre beundransvärda.” (*Livets Bog* del 3, st.830)

Om den begynnande dubbelpoliga människan skriver Martinus följande i symbolförklaringen till symbol 33:

”Ett nytt sympatiskt anlag är alltså under utveckling. Detta sympatiska anlag är som redan nämnts den motsatta polens organiska struktur, och det är genom denna den motsatta polens struktur som lidandena kommer att framkalla eller utveckla den humana förmågan, vilken i sin färdiga form utgör allkärleken. Sida vid sida med den enpoliga, interimistiska kärleken eller parningssympatin är dessa framskridna dubbelpoliga väsen således utrustade med en mer eller mindre utvecklad allkärleksförmåga. Det är denna förmåga som gör att människor är goda mot djur och människor, liksom den också för med sig trofasta vänskapsband mellan människor av samma kön och annan vanlig inbördes vänskap mellan människorna. Det är denna dubbelpoliga kärleksförmåga som skapar omsorg om nödställda väsen. Det är den som ger upphov till humana lagar, barnavård, djurskydd, hjälp till underutvecklade länder, hjälp till obemedlade sjuka, invalider och gamla människor. Det är denna sympatiska förmåga som ligger till grund för de stora humana religionerna och deras verksamhet, den humana moralutbredningen och nu till sist den andliga vetenskapen, som är detsamma som kärleksvetenskapen, intellektualiseringen av de eviga kristusidealen och skapandet av den eviga världsbilden. [----]

Dubbelpoligheten är således den absoluta livsbetingelsen för fysisk skapelse av mänskligt medvetande och därmed förutsättningen för den härav framträdande utvecklingen av kosmiskt medvetande eller människan som Guds avbild, honom lik.” (*Den eviga världsbilden* del 3, st. 26)

Den dubbelpoliga människans fredligasinnelag och fredsbevarande natur

”För att jordmänniskligheten ska kunna bli inhöljd i ’himmelriket’ på jordens fysiska plan, måste alltså ’kärleken till nästan’ bli till en hos dess väsen inneboende organisk funktion, oberoende av viljan, på samma sätt som sympatin för ’det motsatta könet’ och antipatin mot ’det egna könet’ nu är organiska funktioner. Och denna organiska funktion för ’kärleken till nästan’ måste då i individen utlösa begäret efter att få uppleva ’paradiset’ med vilken medmänniska som helst. Denna medmänniska måste alltså tillhöra ett ’kön’ som kan utgöra tillfredsställelse för detta begär. Men ett sådant ’kön’ kan omöjligt vara ’hankön’ eller ’honkön’, ty då skulle lagen om kärlek till nästan som fordrar kärlek till ’nästan’, det vill säga vem som helst, ju inte kunna uppfyllas. Men ett ’kön’ som inte är ’hankön’ och inte är ’honkön’ kan ju endast utgöra det ovan beskrivna könet eller väsendet, hos vilket båda de sexuella polerna, den ’maskulina’ och den ’feminina’, har blivit jämbördiga. Om denna dubbelpolighet hos väsendet ska betecknas som ett ’kön’, kan det endast bli med uttrycket ’gemensamhetskön’. Men i och med att den sexuella principen eller ’den högsta elden’ genom kretsloppsprincipen efter hand förvandlar alla jordmänniskor till

'ett enda kön', avlägsnar den därmed 'egendomsbegärets' rot ur väsendets mentalitet. När 'det motsatta könet' inte längre existerar, kan det inte skapa rivalitet om ägandet av detta köns väsen. Och då alla andra former av 'äganbegär' eller 'lust att äga' i själva verket bara är grenar eller utlöpare av det sexuella begäret efter 'det motsatta könet', faller ju också dessa former helt bort med fullkommandet av 'det nya könet'. Genom förvandlingen av den sexualorganiska strukturen vissnar hela fundamentet för det djuriska väsendets rivalitet om medväsendena och livsvärdena fullständigt. Allt vad krig heter, såväl mellan stater som mellan enskilda individer, har därmed blivit en omöjlighet." (*Livets Bog* del 4, st.1571)

Kapitel 7

Människan – ett elektriskt väsen

Det är således det inbördes förhållandet mellan dessa poler, dvs. respektive pols verk samma styrkegrad, som avgör en människas förmåga att känna omtanke, omsorg, vänlighet, välvilja gentemot omgivningen respektive hat, aggressivitet, kamplust, egendomsrättsbegär: begäret att äga det motsatta könet och materiella tillgångar.

Hur går det till rent praktisk när en människa utvecklas i human riktning? Vad är det i hennes natur (själsliga struktur) som förändras? Hur kommer det sig att det är lättare att ta till sig en human livsåskådning, när en människa mentalt avlägsnar sig från ett mentalt klimat som är påfallande enpolig till sin karaktär, dvs. kampinriktat, hämndlystet och egocentrerat? För att förklara hur detta går till, vänder jag mig till en artikel av Martinus med titeln *Den organiska elektriciteten*.³⁹

Utan att föregå Martinus artikel allt för mycket, kan det framhållas att vår treeniga princip, eller treeniga struktur, utgör en avsändar- och mottagaranläggning för andliga energier, strålformig materia. Hela denna andliga struktur, vår väsens kärna, befinner sig bortom det fysiska planet. Vi är djupast sett är andliga väsen, som på vårt nuvarande utvecklingssteg, djurriket, manifesterar sig i en fysisk organism. Vår fysiska kropp är en förlängning av vår andliga struktur, genom vilken jaget upplever livet på det fysiska planet. Den andliga världen är en värld av strålformig materia, vilket är det samma som elektricitet. Där förflyttar man sig med hjälp av tanken. I samma ögonblick som du tänker på någon person, eller på något speciellt sammanhang, förflyttas du dit. Livsupplevelsen äger rum på olika elektriska våglängdsområden. Av detta följer, att man umgås med de individer vars moraliska utvecklingsnivå man är på våglängd med.

Den elektrisk människan

I artikeln *Den organiska elektriciteten* beskriver Martinus just detta, att vi människor utgör elektriska väsen. För ett ovant öra kan detta påstående låta märkligt. Hur då elektriskt? Vad

³⁹ Artikeln publicerades i tidskriften *c*

bygger Martinus sitt resonemang på? Ja, här får vi som alltid när det handlar om liv och livsupplevelse, ta utgångspunkt i den treeniga principen, samt det faktum att våra tankar består av strålförmig materia. Strålförmig materia är alltså det samma som elektriska våglängder, vilka är verksamma eller hemmahörande på olika vibrationsnivåer eller frekvenser.⁴⁰ Att vi kan tänka och kommunicera med andra, beror alltså på att var och en av oss, genom vår jagstruktur, har tillgång till ett stort antal differentierade elektriska våglängder. Dessa våglängders tillgänglighet regleras utifrån var och ens moraliska utvecklingsnivå.⁴¹

Konklusion: Hela vår medvetanderepertoar representerar en viss bestämd våglängd. Ju högre moraliskt utveckla en människa är desto ljusare, finare och mer kärleksfulla våglängder blir tillgängliga för henne. En människa med en utpräglat egoistisk moral, blir hänvisad till grövre och mer robusta våglängder. En konsekvens av att hon ligger i konflikt både med sin omgivning och sig själv. Detta mentala tillstånd kan liknas vid ett mentalt fängelse, Att vara ”inlåst” där, i sig själv, begränsar en människas beteenderepertoar, handlings- och valfrihet. Därifrån frigges man i takt med att ens medvetandefokus har skiftat från egennytta till allmännytta.

Den andliga världen i sin tur, är en värld av ljus, glädje och kärlek. Där kan inte en person med en brutal och hänsynslös personlighet möta en person med en human och altruistisk personlighet. Det sker en moralisk gradering i den andliga världen, vilken automatiskt reglerar varje människas tillgänglighet till de olika våglängdsområdena. Här gäller talesättet: ”Lika

⁴⁰ Strålförmig materia är det fjärde aggregationstillståndet efter fast, flytande och gasformig materia.

⁴¹ På följande sätt beskriver Martinus i *Livets Bog* del 2 hur elektricitet uppstår:

”Genom långtansenergin [urbegärets energi] beröring med ’instinktenergin’ i ’salighetsriket’, vilken energi, som symbolen visar, redan är i sitt andra uppåtgående stadium, och genom denna energikombinationens beröring med ’tyngdenergin’, som i denna zon endast är i sitt första uppåtgående stadium, uppstår den ocean av kraftreaktioner eller energiformer som man på det fysiska planet känner under begreppet ’elektricitet’. Och härmed är det första grundmaterialet tillrättalagt för skapelsen eller tillkomsten av en fysisk värld. ’Elektriciteten’ utgör bron mellan ’salighetsriket’ och den fysiska världen. Allt som existerar av osynliga krafter, alltifrån tankevågorna som går genom de fysiska väsendenas hjärnor till ljuskällan i deras elektriska ljuskronor eller drivkraften i deras elektriska tåg, alltifrån radiovågorna i deras rum till livskraften i deras fysiska organismer, hör utan undantag i form av strålar och vågor hemma under begreppet ’elektricitet’.” (*Livets Bog* del 2, st. 418)

För att se grundenergiernas kombinationer på spiralkretsloppets sex tillvaroplan, se symbol 12.

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloeversikt/symbol-12/index.html>

”’Elektriciteten’ är således det första som blir till när det skapas ett fysiskt klot eller en himlakropp ute i världsrymden, liksom den också är det första som blir till när ett väsens organism ska börja skapas. Vad är en befruktning, ett samlag eller en sexuell akt annat än en utlösning eller fortplantning av ’elektriska’ krafter? Den börjar som en utomordentligt livlig tankemanifestation, vilken, omsatt i praktisk handling, genom sexualorganen på normalt sätt fortplantar sig till ’säden’, som ju är organismens ’frön’, ett slags fysiska ’talangkärnor’. Genom denna starka stimulering från väsendets sexuella tankemanifestation, som ju verkar som ett slags extas, och under förutsättning att den sexuella akten fullbordas, skapas för säden de betingelser som gör att den kan ’gro’ och en ny organism kan ta sin början.

Det första som blir till när en organism skapas, är således en ansamling av mentala krafter som kan fortplanta sig genom fysiska krafter.” (*Livets Bog* del 2, st. 419)

barn leka bäst”. Detta är en kosmisk naturlag som garanterar att vistelsen i de andliga världarna blir en glädjefylld och inspirerande semester för var och en av oss. Det finns ett obegränsat antal våglängdsområden, vilka är specialdesignade för var och ens moraliska utvecklingsnivå. Alla människor kommer alltså att få möta sin egen variant av paradiset i den andliga världen, hög som låg. Helt i enlighet med Kristus uttalande i *Johannesevangeliet* 14:2: ”I min Faders hus finns det många rum”.⁴²

Martinus och den organiska elektriciteten

Martinus inleder artikeln *Den organiska elektriciteten* med att skriva om materiens fjärde stadium: den strålförmiga materien eller elektricitet:

”Det levande väsendet är mer än ett fysiskt väsen. Det fysiska, som vi ser, är inte alls det verkliga väsendet, utan endast ett redskap som har byggts upp. Vi ser aldrig någonsin själva kärnan, själva det levande. Vi ser endast en reflex eller något som detta levande frambringar. Då det levande varken utgör den fasta, flytande eller gasformiga materien, måste det framträda i ett helt annat tillstånd. Och det gör det också, för det finns ett tillstånd eller ett fjärde stadium för materien, som kallas strålförmig materia. Denna strålförmiga materia är elektricitet.

Liksom många andra av de stora energierna, förekommer elektriciteten i olika oktaver. Det finns elektricitet i makrokosmos, i en makrokosmisk oktav, som är den kraft som lyser i våra lampor och driver kraftmaskinerna. Och så finns det elektricitet i mellankosmos, som är den kraft genom vilken vi är i stånd att tala, se och höra, förnimma och förstå osv. Det är den kraft som vi utlöser med hjälp av vår vilja. Och slutligen finns det elektricitet i en mikrokosmisk oktav, som är den kraft som behärskar våra mikroväsen: celler, molekyler och alla dessa små väsen som vår organism består av.”

Det andra stycket har rubriken ”Den fysiska organismen är endast en förstärkningsanläggning för vårt medvetande”. Här kan vi läsa om vår existens som elektriska väsen:

”Varje levande väsen har sin egen kraft och denna kraft är vårt medvetande. I egenskap av att vara ett levande väsen existerar vi som en kärna, som ett något som finns bortom alla ting. Oavsett vad vi pekar på i vår organism, kan vi inte komma åt detta något, som är det innersta. I detta något samlas alla intryck, de ingår i detta något och detta något ger sig till känna för omgivningen. Men hela detta område, denna upplevelse och detta tillkännagivande äger alltså rum i strålförmig materia. Det betyder, att det verkliga väsendet existerar i en strålförmig materia som är av elektrisk natur, det är ett elektriskt väsen. Hela vårt framträdande, hela vår fysiska organism är i verkligheten endast en förstärkningsanläggning för denna elektricitet.”

⁴² Här kan jag rekommendera Martinus bok *Vägen till paradiset*. Där behandlar han dessa ämnen, samt ett antal andra frågor kring döden, skärseld och paradiset, inhumana och humana paradisuplevelser, skyddsänglarnas uppgifter, väsendenas inbördes kontakter i den andliga världen m.m.

I det tredje exemplet, med rubriken ”Människans innersta struktur är av elektrisk natur”, fortsätter Martinus sin förklaring av vår innersta strålförmiga natur:

”Det som äger rum i materien är alltså inte verkligt, är inte det levande. Det levande är bortom den fysiska materien och är således ett lysande väsen. Det består av en struktur som i sig självt är helt och hållet höjt över denna materia och därmed blir det så att säga ett flammande väsen. Därför kan väsendet sända ut flammor; dödsflammor och livsflammor och dessa utsändningar befordras i kraft av vår vilja, våra önskningar och begär, de tankar som vi har. Hela tänkandets struktur är således ett tillstånd av utsändning, ett slags radioanläggning, i vilken vi kan forma våglängder och dessa våglängder har blivit till innan de når vårt blod. De kommer genom det psykiska nervsystemet och överförs till den materiella delen av nervsystemet. De fortplantar sig från den psykiska hjärnan och därifrån genom nervsystemet och vidare ut till den fysiska organismen.

Det sänds alltså ut en kraft, en osynlig strålkraft som är bunden i särskilda, bestämda former. Om man tänker sig att man sänder ut en melodi från New York, så fungerar det precis på samma sätt. När en radioapparat i Köpenhamn ställs in så att den kan motta denna våglängd, sänder apparaten ut materia utifrån den styrning och i de svängningar och former som denna våglängd har, och vi hör samma musikstycke. Det är exakt samma princip. Vi får en idé inne i medvetandet och vi för denna idé vidare i kraft av vår förmåga till utsändning. Den går till vår fysiska hjärna och genom det formas den vidare och överförs till den fysiska organismen. Genom den fysiska organismen kan tingen förstärkas, för den andliga kraften är i sig själv inte så stark. Det motsvaras av att radions högtalare förstärker de radiovågor som man kan motta med sin radio, för annars kunde vi ju inte höra den så högt och tydligt som vi nu kan. Så är det också med vår organism. Den är i verkligheten endast en elektrisk anläggning och därför är människan alltså av elektrisk natur.” (*Den organiska elektriciteten*, stycke 1–3)

Negativ och positiv elektricitet, mentala kortslutningar

Varför är det då viktigt att känna till att vår medvetandestruktur är av elektrisk natur? Det är det, därför att i denna medvetandestruktur kan det förkomma mentala kortslutningar. Detta ämnesområde ger oss kunskap om hur viktiga våra tankar är för vårt fysiska och mentala välbefinnande, och för vårt förhållande till andra människor. Och inte minst, därför att denna artikel belyser högerpopulismens känslomässiga drivkrafter, vilka så gott som utan undantag, menar jag, utgör mentala kortslutningar.

Om dessa mentala kortslutningar skriver Martinus följande i stycke 4 i *Den organiska elektriciteten*.

”Det är mycket viktigt att komma fram till en förståelse av detta, därför att det ger en omfattande förklaring till hur människors öde uppstår, varför de råkar ut

för obehagligheter i sina dagliga liv, varför det uppstår så besvärliga omständigheter, varför det finns fiendskap. Det hela kan förklaras och blir fullständigt klart när man förstår det verkliga väsendets natur. Vi vet ju, att när man använder elektricitet för att till exempel få ljus i lamporna eller för att få en maskin att röra sig, kan det uppstå kortslutningar, och det samma gör sig i utomordentligt hög grad gällande i de mänskliga organismerna, i de mänskliga utsändningarna av tankar och medvetande. Oändligt många av dessa utsändningar skapar kortslutningar. Människorna lever i enda stor kortslutning. Hur kan man förstå och märka det? När en utsänd kraft kolliderar med en kraft som den inte är beräknad för, kommer den alltid att ställa till med förödelse. På samma sätt är det också med ström eller en ledning som inte är som den ska vara, då uppstår det kortslutning och lampan slocknar. I den mänskliga organismen uppstår en motsvarande kortslutning. Alla sjukdomar, all sorg, allt lidande, alla bekymmer, vrede, bitterhet, missnöje och depression är helt enkelt kortslutningar i det psykiska väsendet. Men det kan människorna helt råda bot på, när de en gång förstår detta.”

Martinus fortsätter på temat elektriska kortslutningar i stycke 9 ”När den elektriska strömmen kortsluter det levande väsendet”:

”Hela världsalltet är av elektrisk natur, för allt är elektriskt. Människan vet att när två olika plattor av metall berör varandra, så uppstår elektricitet, men man förstår inte vad elektricitet är. Men det kan man lätt komma underfund med, för elektriciteten är livskraften i jordklotets organism, dess tankeförmåga och tankekraft. Vi har en motsvarande elektricitet inne i oss, och den åstadkommer till exempel att vi kan röra fingrarna. Genom nerverna går det ett meddelande från vårt jag, men om vi skär av nerverna, kan vi inte röra fingrarna eller lyfta handen. Det motsvaras av att om man skär av en elektrisk ledning, så kan det heller inte gå ström genom den och lampan kan inte lysa. Vi är således ett elektriskt väsen och elektriciteten är den strålförmiga materien som blir till medvetande; den är tanke, viljeföring och upplevelse. I detta innersta väsen existerar urområdet för all skapelse och därmed också för alla misstag, disharmoni, sjukdom och ödeläggelse, som endast är kortslutningar inifrån.”

Varför det är viktigt att använda det Martinus benämner positiv elektricitet, framgår av stycke 10 ”Negativ och positiv elektricitet”:

”Det existerar därför två former av elektricitet och de gör sig i hög grad gällande i den jordiska människan. Dessa två former är den positiva och den negativa elektriciteten. Under den jordiska människans första livsepok är det i hög grad den negativa elektriciteten som gör sig gällande, för under den livsepoken är elektriciteten nästan hela tiden negativ. Vad innebär det att den är negativ? Det innebär att den inte kan komma i kontakt eller i harmoni med den allmängiltiga våglängden som behärskar krafterna i naturen och som har betingats att vi har fått våra organismer och att jordklotet nu är en fantastisk planet, en underbar boplatz som bara väntar på att människorna ska bli färdigutvecklade. Jordklotet har de

största möjligheterna för att ge människorna en tillvaro där de aldrig behöver vara tvungna att arbeta för sitt levebröd eller ha ett polis- och militärväsende. De skulle inte behöva alla dessa ting, om de bara hade kommit så långt att de endast kan utlösa positiv elektricitet i sina väsen och i sitt beteende. Men det är alltså det som människorna håller på att lära sig.”

Att det är utvecklingsfråga, detta att få tillgång till den positiva elektriciteten, visar stycke 13 ”Människoorganismens utveckling”:

”Vi ser hur väsendet utvecklades vidare och blev till en människa. Genom en organisk process fick det en väldig, ny struktur in i sin organism, varigenom människan utvecklade en mängd positiv elektricitet, det vill säga logiskt tänkande. Djuret leddes av instinkten, för att det inte hade hjärnkapacitet i tillräcklig hög grad för att vara självständigt. Inom djuret fanns ett instinktmässigt vetande om vad det skulle äta, hur det skulle bära sig åt för att fånga bytet och hur det skulle beskydda sin avkomma. Det var inte något som djuret spekulerade över och det hade heller inga andra spekulationer, endast detta att värja sig och göra sig stark och överlägsen. Människan hade naturligtvis ännu under många år i hög grad den djuriska organismens grova beskaffenhet. Under årtusenden hade människan grova djuriska nerver och en grov djurisk hjärna och därför måste hon fortsätta att arbeta med den djuriska naturen och kunde alltså bara sända ut negativ elektricitet. Men inne i väsendet började det nya medvetandet uppstå, de finare anlagen vi kallar ’det goda’. Det är ett nytt strålförmigt anlag som har kommit in i den mänskliga strukturen och genom vilket väsendet ska utvecklas till att kunna ha mycket fina våglängder i sitt medvetande, våglängder, som för väsendet innebär all världens vetande, livsmysteriets lösning, ett vetande om att Gud existerar och en förnimmelse av sin egen odödlighet – inte som en förmodan, utan som en realistisk upplevelse och ett faktum. Detta kan endast upplevas genom den därtill ägnade, förfinade apparaten eller den organiska strukturen som befinner sig i en väldig utveckling hos väsendet.” (*Den organiska elektriciteten*, stycke 4, 9, 10 och 13)

I nästa kapitel, vilket behandlar den politiska situationen i USA efter Donald Trumps seger i presidentvalet 2024, finns det gott om exempel på de systemfel som blir följden av den högerpopulistiska trumpismens maktövertagande. Det republikanska partiet, under Trumps diktatoriska ledning, kan nu sägas vara ett parti som är marinerat i negativ elektricitet.

Del 3

Kapitel 8

Det republikanska partiets narcissistiska lögnmaskin

Som Eva Illouz skriver i bokens inledning, förenas de populistiska ledarna av en ”distinkt politisk stil och av ett gemensamt intresse”, där de bland mycket annat ”angriper rättsstatsprincipen och etablerade demokratiska institutioner”, de ”pekar ut fiender som hotar landets gränser eller majoritetsgruppens sammanhållning” och ”underblåser konspirationsteorier om den djupa staten (samma stat som de själva är högsta företrädare för).”⁴³ Att Trumps supportrar inte kan eller vill genomskåda detta, visar hur stark den hypnotiska kraften är i den lögnaktiga propagandan som Trump basunerade ut under presidentvalskampanjen 2024. Ett förhållningssätt till verkligheten som för övrigt har ledsagat Trump från den dagen han gjorde sin entré på den politiska arenan.

Denna medvetet lögnaktiga framställning av verkligheten fick den 22 januari 2017 epitet *alternativa fakta*. Under en intervju med Trumps rådgivare Kellyanne Conway försvarade hon Vita husets pressekreterare Sean Spicers falska påstående om antalet närvarande vid Donald Trumps installation som USA:s president. När hon under intervjun pressades av Chuck Todd⁴⁴ att förklara varför Spicer yttrade en påvisbar lögn svarade Conway:

"Överdriv inte det hela, Chuck. Du säger att det är en lögn /.../ vår pressekreterare, Sean Spicer, gav alternativa fakta.⁴⁵ Todd svarade med att säga: "Alternativa fakta är inte fakta. De är lögner."

Conway bemötte Chuck Todd påstående om Trumpadministrationens lögner med att säga, att det inte är någon exakt vetenskap att räkna folkskaror på över en miljon. Vidare menade hon att uttalandet Spicer gjort inte kan bevisas som vare sig sant eller falskt.

Ur ett demokratiskt perspektiv kan man tycka att det är ett obegripligt faktum, detta som nu har hänt i USA. Inte minst med tanke på vad Trump⁴⁶ – denna manipulativa, skamlösa, skrytsamma, självgående lögnmaskin – har sagt om sina politiska motståndare, domare och de

⁴³ Illouz s .24

⁴⁴ Charles David Todd, amerikansk tv-journalist, var den 12:e moderatorn för NBC:s Meet the Press. Todd var också värd för *Meet the Press Now*, dess dagliga upplaga på NBC News Now. Todd är för närvarande chefspolitisk analytiker för NBC News.

⁴⁵ ” Kellyanne Conway says Donald Trump's team has 'alternative facts.' Which pretty much says it all.”. Aron Blake, *Washington Post* 22 januari 2017.

⁴⁶ Boktips: *Lögner – osanningens historia* av Daniel Rydén (Historiska media 2024). Kapitel 2 i boken ”Lögnare Donald Trump – chefen som lärde sig redigera verkligheten” behandlar Trumps Machiavelliska personlighetsdrag och hans historiskt sett oöverträffade ljugande. Trots att detta är känt sedan länge, är det fortfarande svårt att ta till sig omfattningen av Trumps lögner och påhittade påståenden. Hisnande läsning, skulle jag vilja påstå.

demokratiska institutioner som missgynnar hans politiska och privatekonomiska agenda.⁴⁷ Denna genomkorrupta mans halsbrytande uttalanden under presidentvalskampanjen 2024 visade också hans diktatoriska sidor. Den politiska färdriktning som Trump nu har tagit riskerar att sluta i en teokratisk diktatur, om han och det republikanska partiet får löpa linan ut. Hur absurt det hela än är, så är det just detta konglomerat av personliga påhopp, massfabricerade lögnar, desinformation, halvsanningar och löftet att göra USA stort igen etc., som har gjort det republikanska partiet ledare, denna moraliska invalid, till den i dag kanske starkast lysande stjärnan på den populistiska himlen.

Trumps narcissistiska personlighetsstörning

Ett personlighetsdrag som sticker ut hos Trumps, och som är en avgörande pusselbit i förståelsen av hans beteendemönster och mentala disposition, är hans omvittrade narcissism.⁴⁸ Följande text, skriven av Jessica Glenza, publicerades den 24 oktober 2024 på *The Guardians* webbsida:

”En anti-Trump politisk grupp organiserade ett brev undertecknat av mer än 200 psykiatriker, som varnade för att Donald Trump är farlig på grund av "hans symtom på allvarlig, obehandlad personlighetsstörning - elakartad narcissism", vilket gör honom "grovt olämplig för ledarskap". [----]

⁴⁷ Trump hotar hela det nuvarande demokratiska politiska systemet i USA. Han kommer att göra allt som strå i hans makt för att montera ner eller avskaffa bärande demokratiska institutioner under sin kommande presidentperiod. Som jag ser det vill Trump omvandla USA till en autokrati, där han som president har oinskränkta maktbefogenheter. Här utgör Putins diktaturregim en förebild. Putin har som bekant undanröjt all opposition, den fria pressen och de grupper och organisationer inom civilsamhället som han betraktar som ”utländska agenter”. Vi också konstatera att Putin och moskvapatriarken Kirill, av strategiska politiska skäl, sedan en längre tid har en nära.

”Efter att Putin högtidligt hade svurits in till sin femte ämbetsperiod som Rysslands president, välsignades han under en gudstjänst i Marie Beådelse-katedralen i Kreml i Moskva av den ortodoxa moskvapatriarken Kirill. Därvid sade Kirill att Putin som statschef ibland måste fatta ödesmättade och svåra avgöranden, som även var förbundna med uppostringar. Men aldrig skall ”sådana avgöranden som träffas för folkets och landets väl fördömas av kyrkan eller av folket”.” <https://signum.se/kirill-valsagnar-putin/>

Kirill har uppmärksamats för flera uttalanden i samband med Rysslands invasion av Ukraina 2022. I en predikan den 6 mars 2022 beskrev han konflikten i Donbass som en andlig kamp mot de som förkastar de värden som Ryssland och ortodoxa kyrkan står för, och där inställningen till pride-parader är en avgörande fråga som visar "vilken sida man stödjer". Kirill beskrev kriget som en "andlig kamp" mot de som sätter sig upp mot Guds lagar.

(Källa: Delia Gallagher, 8 mars 2022. ” Russian Orthodox Church alleges gay pride parades were part of the reason for Ukraine war”. *CNN World*.)

Tilläggas bör att Kirill tidigare var KGB-agent. Han verkade bland annat som sovjetisk spion i Schweiz under 1970-talet.

⁴⁸ En kortare förklaring av begreppet *narcissistisk personlighetsstörning* finns att läsa på följande webbsida: <https://www.sveakbt.se/personlighetsstorning/narcissist>

"Using the DSM V", eller den femte upplagan av Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, en grundtext som hjälper mentalvårdspersonal att definiera och behandla psykiska störningar, "är det lätt att se att Trump uppfyller beteendekriterierna för antisocial personlighet oordning", stod det i det öppna brevet.

"Till och med en icke-kliniker kan se att Trump uppvisar ett livstidsmönster av 'misslyckande att följa sociala normer och lagar', 'upprepade lögner', 'vårdslös ignorering av andras säkerhet', 'irritabilitet', 'impulsivitet'. ansvarslöshet" och "brist på ånger", stod det i brevet.

<https://www.theguardian.com/us-news/2024/oct/24/trump-nyt-ad-george-conway-pac>

Trump och den kollektiva narcissismen

Trumps narcissistiska personlighetsstörning har även analyserats av den amerikanske psykiatern och författaren Robert Jay Lifton.⁴⁹ Detta personlighetsdrag hos Trump spiller så att säga över på hans sympatisörer,⁵⁰ vilket mynnar ut i det Lifton kallar "en kollektiv narcissism". Om den solipsistiska världsbild som Trump enligt Lifton distribuerar till sina väljare, och de konsekvenser den världsbilden får på det personliga och samhällliga planet, kan vi läsa följande:

"Donald Trump distribuerar en slags solipsistisk världsbild till sina väljare, där den enda riktiga upplevelsen av verkligheten är den som upplevs av den egna gruppen. Detta i sin tur skapar en överdriven positiv självbild av gruppen som tillsammans med offermentalitet skapar kollektiv narcissism. I den narcissistiska

⁴⁹ Robert Jay Lifton (f. 1926), amerikansk psykiater och författare. Han är mest känd för sina studier om psykologiska orsaker till krig, våld och fundamentalism. Lifton har intresserat sig för relationen mellan psykologi och historisk förändring.

⁵⁰ Eller om vi ska tala klarspråk: *förgiftar* sympatisörernas sinnen genom att de speglar sig i honom; vill vara i hans mentala kraftfält. När Trump talar till sina sympatisörer, biter hans svada sig fast i deras hjärtan och hjärnor och förgiftningen är ett faktum. Som allting annat i livet, är vilken form av njutning som helst av sexuell natur. Det är bland annat därför, som kraften i den högerpopulistiska propagandan är så tilltalande för de personer som är på våglängd med den. En sexualitet som, likt fortplantningssexualiteten, utgår från den maskulina respektive feminina polen. Poler (mentala kraftcentra), vars grundläggande funktioner kommer till uttryck genom bevarandet och *bevarandet* av traditionella könsrollsmönster, manliga hierarkier och ett identitetsbaserat grupp tänkande. Här handlar det i övervägande grad *inte* om att vilja eller inte vilja. Vad vi här talar om, är den instinktstyrda automatfunktion som under årtusenden har fört människa fram genom djurrikets mer primitiva utvecklingsstadier, fram till våra dagars förhållandevis fredligare civilisation.

Vad den demokratiskt sinnad människa uppvisar, är en starkt avtagande manifestationsförmåga hos dessa enpoliga krafter. I stället gör sig den motsatta polens egenskaper sig gällande i en sådan människas sinnen. Detta visar sig i form av en önskan om fred och frihet, samförstånd mellan länder och människor, och ett uttraderande av en ekonomisk politik som leder till orättvisor av globala dimensioner (för att nu i korthet definiera de rent mänskliga egenskaperna och särskilja dem från de djuriska egenskaperna, vilka tar sig uttryck i kamp, krig, egendoms- och erövringsbegär och "den starkes rätt" mentaliteten).

världsbilden som trumpismen skapar finns generellt ett inslag av nostalgi för en svunnen tid, dock är denna nostalgi baserad på den solipsistiska världsbilden och inte utifrån andras upplevelse av samma tid. Den kollektiva narcissismen förstärks i sin tur av att ideologin till stor del utgår från eller tror på konspirationsteorier, vilket ger väljaren som tror på dessa teorier en känsla av överlägsenhet. Således ifrågasätter trumpismen individens relation till verkligheten vilket förstärks av att Donald Trump i ena stunden talar stöttande gentemot högerextrema och i nästa stund till människorättsaktivister.”

https://sv.wikipedia.org/wiki/Robert_Jay_Lifton

Innan vi övergår till nästa avsnitt, *En möjlig delförklaring till Trumps valseger 2024*, vill jag rekommendera Karin Henrikssons artikel *Trump analyserad – effektiv giftig svada*. I artikeln ger Henriksson en samlad bild av de effekter som Trumps narcissism (tillsammans med hans övriga autokratiska personlighetsdrag) hittills har haft på den amerikanska inrikespolitiken.⁵¹ Artikeln, som publicerades på Utrikespolitiska Institutets webbsida den 5 juni 2024, finns att läsa på följande länk: <https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2024/juni/trump-analyserad--effektiv-giftig-svada/>

En möjlig delförklaring till Trumps valseger 2024

Avsaknaden av en skattefinansierad välfärdsstat utgör en starkt bidragande orsak till människors ekonomiska och sociala utsatthet i USA. Vad gäller de sociala skyddsnäten kan vi läsa följande på [ui.se/landguiden](https://www.ui.se/landguiden/):

”Jämfört med andra västländer är också de sociala skyddsnäten begränsade, och variationerna är stora mellan delstaterna. USA saknar bland annat ett nationellt sjukförsäkringssystem, och anställda med låga löner saknar ofta både sjukförsäkring och rätt till sjukfrånvaro. Jämfört med andra västländer är också de sociala skyddsnäten begränsade, och variationerna är stora mellan delstaterna. USA saknar bland annat ett nationellt sjukförsäkringssystem, och anställda med låga löner saknar ofta både sjukförsäkring och rätt till sjukfrånvaro.” <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/nordamerika/usa/sociala-forhallanden/>

Kort om sjukvårdsförsäkringar i USA:

De flesta amerikaner har en sjukvårdsförsäkring genom sin arbetsgivare. Andra är försäkrade genom federala, statliga program: Medicare (socialförsäkringen för personer över 65 samt

⁵¹ Karin Henriksson (f.1952) är journalist och författare baserad i Washington DC. Hon medverkar regelbundet i Utrikesmagasinet.

funktionshindrade), Medicaid (sjukförsäkringen för låginkomsttagare), och för dem som har tjänstgjort i det militära (veteraner) finns särskilda försäkringar. Obamacare är en obligatorisk sjukförsäkring som tecknas genom privata aktörer. En stor grupp människor, 8% av befolkningen (27 miljoner), står helt utanför försäkringssystemet. Vissa försäkringar är generösa med utbetalning ersättningen, medan andra kräver att man också betalar ur egen ficka vid vårdbehov. Försäkringsbolagen har därigenom mycket att säga till om vad gäller den sjukvård en person har rätt till.

En effekt av att den nyliberala ideologi motarbetar införandet av en allmän skattefinansierad sjukvård, tillgänglig för alla på lika villkor, blir att känslan av utsatthet hos dem som inte har råd att betala sjukvårdsförsäkringar i USA till slut blir oerhört tungt, ja, för tung, att bära.⁵²

Debatten på sociala medier om sjukförsäkringsbolagens enorma vinster, höga självrisker och svårigheterna att få ut ersättning trots en betald sjukförsäkring, har blossat upp (dec 2024) i samband med mordet på sjukförsäkringsföretaget United Healthcares vd Brian Thompson i New York.⁵³ Det har bland annat framkommit att United Health Care använder en AI-algoritm för att systematiskt neka ersättning till patienter med svåra skador. Försäkringsbolagen i USA tjänar varje år enorma summor på att avslå sjuka människors rättmätiga ersättningskrav. Till exempel hade United Healthcares vd Brian Thompson en årslön på tio miljoner dollar.

Orden *Delay, Deny, Depose*⁵⁴ stod skrivet på de hylsor som påträffades vid entrén till hotellet New York Hilton Midtown 4 december 2024 (platsen för mordet på Brian Thompson). Med all säkerhet är mördaren inspirerad av boken ”Delay, Deny, Defend” med undertiteln ”Why Insurance Companies Don’t Pay Claims and What You Can Do About It.”

Den amerikanska drömmens krassa verklighet

Den amerikanska drömmen, denna monumentala illusion, detta ”du är din egen lyckas smed” narrativ, gör de människor som inte kan förverkliga denna dröm, de ekonomiskt och socialt ”misslyckade” individerna, till ett lätt byte för en politiker av Trumps sort.⁵⁵ Den ilska som

⁵² En konsekvens av att ett stort antal amerikaner har fostrats in i det nyliberala tänkandet, där det är du själv och ingen annan som bär ansvaret för din eventuella fattigdom; för din eventuella avsaknad av social status och personlig framgång.

⁵³ United Healthcare är USA:s största aktör inom sjukförsäkringar och har ett börsvärde på motsvarande 6 130 miljarder kronor.

⁵⁴ Delay, Deny, Depose är uttryck som försäkringsbolagen använder när det försöker förhala eller avslå en begäran om ersättning från en sjukvårdsförsäkrad person.

⁵⁵ Förutom den ekonomiskt starka grupp som röstar på Trump för egen vinnings skull, finns det en stor grupp människor som inte klarar livhanken genom att ha ett arbete, utan måste de ha två, eller till och med tre arbeten, för att få mat på bordet och kunna betala hyran. Till dessa människor sällar sig de marginaliserade grupper som upplever att ingen lyssnar på dem och tar deras problem på allvar. Dessa människor utgör idag en stabil väljarbas hos Trump, vilka i valet 2024 framhöll Trumps ekonomiska politik som en orsakerna till att de röstade på

människors utsatthet framkallar i dagens USA, utnyttjades på ett skickligt sätt av Trump under presidentvalskampanjen 2024. Han spelade på dessa människors längtan efter en stark man som ska lyfta problemen från deras axlar, ge dem tillbaka självrespekten och stoltheten, samt lägga grunden till en bättre privatekonomi. Denna starka, religiöst färgade längtan blir nästan omöjlig att *inte* kanalisera i en populistisk riktning, när dessa människor väl har anammat den manipulerande lögnaren Trumps svada. Likt en vampyr biter Trumps sig fast i dessa människors hjärnor med sina etnonationalistiska underbyggda löften om guld och gröna skogar, och förgiftar därigenom dessa människors sinnen. Anhängarnas gudalika beundran av Trump, tillsammans med den sexuellt laddade berusning som hans maktposition utlöser, blir dennes livsluft och mentala näring. Denna häxkittel har potential att åstadkomma irreparabla skador på den USA:s konstitutionella demokrati. Skadeeffekter som kan få stora efterverkningar för hela västvärlden.

I stället för att spekulera om framtiden nöjer jag mig med att förutspå att världens diktaturregimer med stort intresse kommer att följa utvecklingen inom amerikansk inrikes- och utrikespolitik. Trumps agerande, beslutsfattande och planläggning för framtiden, kommer på många sätt att bli en måttstock för autokratier på hur långt det går att driva politiska frågor med en fascistisk agenda i ett demokratiskt land, utan att det blir kaos och upplöpp. Eller rent av inbördeskrig.

Trump har lyckat med konststycket att intala sina anhängare att det är eliterna och de korrupta politikerna, träsket i Washington (den djupa staten), som ligger bakom deras ekonomiskt utsatta situation. Den populistiska propaganda – som Trump iklar en högnationalistisk språkdräkt med återkommande uttryck som Make America Great Again och America First – är hos dessa människor det samma som, vad vatten är för den törstande ökenvandraren.

Trump har av förklarliga skäl⁵⁶ (om han nu ens reflekterar över det) kringgått det faktum att det är den kapitaldiktatur som i dag råder i USA och övriga västvärlden, som är den verkliga orsaken bakom ojämlikheten mellan fattiga och rika i USA. En diktaturform som Trump själv är en representant för. Denna kapitaldiktatur utgör ett nollsummespel där vinnaren (i det här

honom. Till Trumps trogna väljarskap hör också individer med rasistiska och auktoritära böjelser, liksom lågutbildade unga män, samt den relativt välbärgade medelklassen, främst vita män, som är rädda att förlora sina privilegier.

⁵⁶ Till saken hör, att det för Trumps del inte finns något politiskt alternativ (till sin natur saknar han ideologisk förankring), då det endast är i det republikanska partiet han kan vara den absoluta mittpunkten. De är i den morgon han placerar alla sina (ruttna) ägg. Han vill följaktligen inte gå emot den partilinj, vars ekonomiska politik bland annat går ut på att göra de rikare ännu rikare och det fattiga ännu fattigare. Detta är inte någon utmaning för Trumps del, då denna ekonomiska politik är hans naturliga habitat.

Jag tror också att Trump har nått sitt mål nu, när han som installerad president återigen hamnar i världspolitikens absoluta centrum. Ja, det går ju inte att komma högre upp i den politiska hierarkin i USA. Detta tillsammans med det faktum att han har lindat det republikanska partiet runt sitt lillfinger genom sin diktatoriska ledarstil, till de MAGA keps prydda anhängarnas, de högerkristnas, vapenlobbyn National Rifle Associations och oljebolagens, militärindustrins, börsbolagens etc. etc., stora belåtenhet.

fallet Trump och *eliterna* bakom honom) tar hem potten, varefter några små ekonomiska smulor hamnar på ”det äkta folkets” bord.

Vad händer då?

Trump har länge sagt sig vilja ”drain the swamp” – rensa Washington från korrupta politiker, korrupta domare, fake-news journalister och därigenom avlägsna korruptionen. Vad kan de republikanska väljarna tänkas säga, när det kabinett han nu sammanställer består av etablerade konservativa politiker och stormrika affärsmän som, lika mycket som vilken som helst demokratisk politiker, kan sägas tillhöra ”the swamp”? Kommer väljarna att se det? Genomskåda det? Kommer de att bry sig? Kommer de att kräva förändring när vallöften inte infrias; när effekterna av Trumps politik, som i hög grad gynnar de redan rika, mentalt kommer i kapp de republikanska väljargrupperna? Vad händer då?

Men framför allt, kommer någon i det republikanska partiet, någon med makt, att avslöja Trump som varande den gigantiska lögnare han är? Finns det någon inom partiet som vågar träda fram och klä av Trump inför öppen ridå med obestridbara fakta och säga att kejsaren är naken? Någon som inte längre orkar leva i en lögn – vars moraliska värdegrund innehåller så pass mycket anständighet att denne inte längre kan hålla tyst. Vad händer då?

Klarar det republikanska partiet en sådan mental härdsmälta? Kommer partiet att överleva i sin nuvarande Trumistiska form, om den kognitiva dissonansen gällande Trumps lögner och den inre vetskapen om detta faktum, hos det stora flertalet republikaner till slut blir känslomässigt och intellektuellt ohanterlig?

Ja, vad händer med en människa som, med en religiöst färgad övertygelse, har offrat sitt hjärta och sin själ på det Trumpska altaret, och sedan upptäcker att allt denne trott på har vitsat sig bygga på, inte en lögn, utan hundratals lögner? Vad händer då?⁵⁷

Kanske är min innerliga förhoppning att Trump en dag ska falla på eget grepp, inget annat än ett naivt önsketänkande. I dag verkar ett sådant scenario osannolikt, då Trump styr partiet med järnhand. Måhända är det så, att inget sådant kommer att ske under de kommande fyra åren. Men likväl, tänk om det inträffar en dag. Stora förändringar har ju skett tidigare i historien, när man minst annat det. Ja, vad händer då?

Populisternas kritik av eliterna. Påståendet ”bara vi representerar folket”

Grunden till Trumps framgång ligger till stora delar i hans förmåga att genom lögner och medveten desinformation manipulera människor och få dem att anamma en alternativ syn på verkligheten. Allt sker initialt under demokratins mantel. Detta demokratiska styrelseskick kommer att avvecklas steg för steg om en populistisk ledare av Trumps format kommer till

⁵⁷ Här rekommenderar jag *Eftersnack*, kapitel 11, i Daniel Rydéns bok *Lögner - osanningens historia*. Det har rubriken *När folket tvingas leva i lögnen*.

makten. Han, liksom alla populistiska ledare, anser sig vara den som representerar ”det äkta folket”. Och eftersom han representerar folket, kan han i princip göra vad som faller honom in, då han genomför politiska förändringar för folket bästa, dvs. ”det äkta folkets” bästa.

Angående populisternas *moraliska* anspråk på att endast de representerar det äkta folket, kan vi läsa följande i Jan-Werner Müllers bok *Vad är populism?*

”Kritik av eliter är dock bara en nödvändighet – inte tillräckligt – kriterium för populistisk retorik (så länge populisterna är i opposition). Därutöver behövs även det avgjort moraliska anspråket att det endast är populisterna som företräder det äkta folket: alla andra av medborgarnas förmenta representanter är på ett eller annat sätt illegitima. Sätillvida hävdar populisterna inte så ofta: ’Vi är folket’; deras budskap är snarare: ’Bara vi representerar folket’. Populismen är alltså inte bara anti-elitistisk, den är också antipluralistisk. Om det inte vore så skulle all kritik av eliter automatiskt beskyllas för populism, men det är först med deras moraliska anspråk på exklusiv representativitet som populisterna på riktigt blir populisterna och deras förhållande till demokrati så problematiskt. Populister säger alltså inte: ’Vi är 99 procent’. De hävdar inget mindre än att de representerar 100 procent av folket.”⁵⁸ (s. 49)

Den populistiska idén om att representera det äkta folket, förklarar varför Trumps anhängare alltid ser mellan fingrarna när det gäller hans oräkneliga lögn, felaktiga påståenden och skamlösa uttalanden. Så fungerar människors nationalistiskt marinerade psyken, där starka enpoliga karaktärsdrag, såsom den starkes rätt och ett utpräglat egendomsrättstänkande, utgör det grundläggande mentala fundamentet i deras ”vi- och-dem” tänkande.⁵⁹

Demokratins möjligheter att kunna börja om

En grundläggande skillnad mellan demokrati och autokratier, är att i en demokrati är det tillåtet att göra fel, göra ett misstag och att därefter börja om (en autokratisk personlighet som Trump erkänner aldrig sina misstag). Vid varje nytt val går det att rösta fram andra politiker än de som för tillfället har makten. Att leva i en demokrati är att leva i en ständigt pågående förändringsprocess, där vi delar ovissheten om framtiden med andra, politiskt och socialt. Denna ovisshet är en förutsättning för en fungerande demokrati, För inte sant, varför engagera sig i en valprocess om utgången redan är given på förhand?

⁵⁸ En naturlig följdfråga blir: Om populisterna nu menar sig representera ”det äkta folket”, hur kommer det sig då att de inte redan sitter vid makten? Kring denna delikata fråga för Müller i sin bok ett intressant resonemang, vilket är väl värt att ta del av.

⁵⁹ Här kan det vara på sin plats att påminna om kapitel 2, där Eva Illouz beskriver det känslomässiga underlaget för personer av den här kategorin. Enligt Illouz är det samspelet mellan de fyra känslorna rädsla, äckel, förbittring och kärleken till det egna landet, som ger näring åt och underbygger populismens framväxt och fortlevnad.

Trumpismen – demokratins motpol

Men denna ovisshet, demokratins styrka *och* akilleshäl, kan också utnyttjas av populistiska krafter. En starkt bidragande orsak till de populistiska och fascistiska krafternas återkomst på den politiska arenan är nyliberalismen. Den nyliberala ideologin atomiserar människan och ersätter ett medmänskligt språk med ett ekonomiskt språk. I denna samhällsmodell ingår att vi ska se oss själva kunder. Vi bär själva ansvaret för vår ekonomiska framtid, vilket bland annat innebär att vi ska köpa våra egna sjukvårdsförsäkringar och ha en stark aktieportfölj. Allt handlar om pengar, den egna sociala positionen och det egna överlevandet. Inom de nyliberala tänkandes ramar blir vi alla små självständiga öar som guppar omkring på marknadsrafterans hav. Och det är just detta atomiserande, den upplevda rotlösheten utan någon förankring ett gemensamt samhällsbygge, som är så farlig. Den känslan gör den (mentalt) ensamma, och ur ett marknadsperspektiv misslyckade individen, till ett lätt byte för en demagog av Trumps kaliber. I honom ser ett stort antal amerikaner en politiker som lyssnar på dem, som förstår deras utsatta situation och som kan hjälpa dem ur den. Detta är en av den populistiska propagandamaskinens största framgångar. Här sitter lögnen i förarsätet med demogogen Trump som dess förare. Övriga politiska strateger, spindoktorer, lobbyister och tankesmedjor, har förpassats till passagerarsätena där de efter bästa förmåga försöker följa och rätta sig efter förarens nycker och infall.

Trump är inte intresserad av att hjälpa någon utifrån en känsla av omsorg och omtanke. Något sådant är han inte förmögen att uppbåda, till följd av den machiavellisk personlighetsstörning som han med all säkerhet lider av (de enda personer han bryr sig om ingår i hans närmaste familjekrets). Skenbart kan det se ut som att han bryr sig om andra, men denna spelade, politiskt strategiska omsorg pågår endast så länge som det gagnar hans egna intressen. Trump är endast intresserad av sig själv, sin egen framgång och maktposition. Den dagen ett tillräckligt stort antal amerikaner inser detta krackelerar Trumpismen. Vad som händer då återstår att se.

Kommer detta att ske i närtid? Förmodligen inte. Men en dag kan förhoppningsvis Trump ställas inför rätta. Om inte annat postumt som en symbolisk handling, där ett oberoende domstolsväsen statuerar ett exempel på hur illa det går, när de politiska krafter som Trump utgör en del av får fritt spelrum. Populistiska och fascistiska krafter som står i direkt opposition till demokrati, frihet, jämlikhet och rättvisa.

Den moderna demokratins civilsamhälle – de auktoritära ledarnas hatobjekt nr 1

Den moderna demokratin förlitar sig inte på en kunglig eller gudomlig utomstående makt för att förverkliga sina mål, lika lite som redan befintliga demokratiska institutioner. I stället bygger demokratin (enligt Sofia Näsström, professor i statsvetenskap) på en anda⁶⁰: på tanken om människors förmåga att dela på den ovisshet som framtiden alltid ställer oss inför (inget är ju klart innan det har förverkligats) och på förmågan att ta ett gemensamt ansvar för en

⁶⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=mYFwgDo1DVw>

samhällsutveckling i demokratisk riktning. Det finns alltså en osäkerhet inbyggd i det demokratiska samhällsprojektet – vi vet ju inte med säkerhet vad framtiden bär i sitt sköte.

Detta faktum kan skapa en både befogad och obefogad oro, i och med att det är vi själv som måste skapa de politiska förutsättningar som krävs för att förverkliga ett demokratiskt samhällsbygge. Även i de högt utvecklade nordiska länderna, med sina välfungerande välfärdssystem, finns det numera högljudda antidemokratiska röster som gör allt vad de kan för att överrösta den demokratiskt sinnade människans inre röst. Till exempel så bär den antidemokratiskt sinnade partiledningen hos Sverigedemokraterna på en önskan att förändra det öppna svenska liberaldemokratiska samhället till ett mer slutet illiberalt dito, modell Ungern. Det kan väcka en viss befogad oro. Inte för att de kommer att lyckas, menar jag, utan för att detta extremnationalistiska parti kommer att kunna göra en del skada på vägen, genom sin position som det största partiet bland de partier som tillsammans utarbetade det så kallade Tidöavtalet.⁶¹ Men rätt kanaliserad utgör denna osäkerhet en positiv kreativ drivkraft som strävar efter rättvisa och jämlikhet för alla. Med andra ord utgör det demokratiska samhället en diametral motsats till ett populistiskt styrelseskick.⁶²

Denna osäkerhet är något som auktoritära ledare avskyr, då de inte kan kontrollera eller styra en samhällsutveckling med demokratiska förtecken, till sin egen fördel. Det är därför som autokratier stjäl vår framtid. I ett land med ett sådant styrelseskick finns det inte några alternativ till den auktoritära regeringsformen. Det finns ingen opposition, ingen granskande journalistik, inget fritt verkande civilsamhälle etc.

Vi kan ta Ryssland som exempel på ett auktoritärt styrelseskick. Där råder elektoral autokrati med återkommande val i ”demokratisk” anda. Men valen är orättvisa och omstridda, alltid till Putins fördel. I en elektoral autokrati begränsas pressfriheten och yttrandefriheten kraftigt. Människor har inte frihet att engagera sig i föreningar och uttrycka sina åsikter – centrala funktioner i ett fritt och utvecklingsbart civilsamhälle. De som gör det räknas som utländska agenter och betraktas av den politiska ledningen som ”folkets fiender”.⁶³

⁶¹ Tidöavtalet är en skriftlig överenskommelse mellan de svenska riksdagspartierna Kristdemokraterna, Liberalerna, Moderaterna och Sverigedemokraterna som offentliggjordes den 14 oktober 2022.

⁶² I en populistisk kontext är det endast de som tillhör ”det äkta folket” som får ta del av de ekonomiska, sociala och sjukvårdsmässiga förmånerna. Resten av befolkningen lämnas därmed utanför den sociala gemenskapen. Detta medför att ett sådant samhälle befinner sig i ett konstant spänningstillstånd, med mer eller mindre öppna motsättningar mellan olika intressegrupper. Men det är ju ett sådant samhällsklimat som populistiska partier lever på. Det har ingen legitimitet utan en yttre eller inre fiende, utan en föreställd fiendskap mellan det äkta och det illegitima folket. Här får den dräpande principen fritt spelrum. I det populistiska samhällsbygget utgör manliga hierarkier grundstommen för bevarandet av denna samhällsordning, medan kvinnans roll till stora delar består av husliga sysslor och barnuppfostran.

⁶³ Här vill jag rekommendera en föreläsning som Sofia Näsström, professor i statsvetenskap vid Uppsala universitet, höll i juni 2023 med titeln *Varför slår demokratins fiender ner på just civilsamhällesorganisationer?* (se länken medan)

”De som studerar demokratins utveckling i världen idag säger att det finns en slags handbok för autokrater. I den handboken står det att det första en auktoritär ledare bör göra är att slå ner på pressfriheten och inte minst

Det öppna demokratiska svenska samhället

I en demokrati med ett starkt civilsamhälle, är man inte utlämnad åt sig själv. I Sverige, som uppfyller de demokratiska grundprinciperna vad gäller ett väl fungerande civilsamhälle, kan man, om man så önskar, engagera sig i olika organisationer och grupper som agerar tillsammans i en demokratisk anda. Däribland kvinnors, barns och minoritetsgruppers rättigheter eller klimat- och miljöfrågor.

Vi kan också vart fjärde år rösta fram partier som vi menar arbetar för att lösa aktuella och mer långsiktiga problem och utmaningar i en demokratisk riktning. Detta enligt principen ”en person, en röst”. Alla människors röster är därmed lika betydelsefulla. I en demokrati väljer man med andra ord framtider, inte personer.⁶⁴

Den auktoritära ledarens ovilja att erkänna sina misstag och svara på frågor går hand i hand

Populistiska ledare vill under inga omständigheter utveckla ett samhälle i en demokratisk riktning. De vill i stället konservera det i en, som de tror, bestående och oföränderlig form. En auktoritär ledare vill stanna upp demokratins förändringsprocesser av det enkla skälet att denne vill behålla makten till varje pris. En auktoritär ledare erkänner vidare aldrig ett misstag, och avgår inte frivilligt.⁶⁵ Därför vill de minimera, ja, helst utradera, civilsamhällets

civilsamhällesorganisationer. Varför uppfattas då just civilsamhällesorganisationer som så utmanande för auktoritära ledare? I denna föreläsning får vi lyssna till Sofia Näsström, som menar att vi måste återvända till demokratins grundfrågor för att svara på den frågan. Vad är demokrati, egentligen?”

<https://www.youtube.com/watch?v=mYFwgDo1DVw&t=1586s>

Det är inte för inte som Trump menar att ”pressen är folket fiender”. För övrigt ett av hans favorituttryck tillsammans med fake news och alternativa fakta.

⁶⁴ Här vill jag rekommendera ett samtal på YouTube mellan Sofia Näsström, professor i statsvetenskap vid Uppsala universitet, och den förre ärkebiskopen Antje Jackelén, med titeln *Demokrati – en liten bok om en stor sak – Sofia Näsström*. (se länken nedan)

”Vårt samhälle är byggt på ett demokratiskt fundament. Men hur stabilt är egentligen det demokratiska bygget? Hur fungerar ett folkstyre och vad styr medborgarna över? I sin högaktuella bok resonerar Sofia Näsström kring begreppet demokrati. Bokens frågeställningar är brännande aktuella, inte minst när författaren berör tendenser som påverkar demokratin idag: Är populism demokratiskt? Och, har demokratin en framtid?”

<https://www.youtube.com/watch?v=EHKIPqs1TH4>

⁶⁵ Detta är något som Trump är ett skolboksexempel på. Han vägrar att erkänna valförlusten 2020. Kring denna lögn har han byggt en mytisk aura. Trump kan inte förlora, vilket gör att han måste upprätthålla sig vid denna lögn. För honom är makten en drog, mot vilken det inte finns någon avgiftning eller behandling. Trump har utvecklat ett uppmärksamhetsbehov som han inte kommer att bli fri från i detta liv. Då anhängarna i Magasekten är medberoende (de står upp bakom Trump och hyllar honom i varje situation oavsett vad han säger eller gör), kommer han ständigt att få en bekräftelse på sin förträfflighet, på sin statut som Messias. Likt en frälsare är det Trump som ger en mening åt anhängarnas liv.

påverkans- och förändringsmöjligheter. Här utgör Ryssland ett övertydligt exempel på detta rättsvidriga förfaringssätt.⁶⁶

Likaså vill auktoritära ledare förhindra den fria pressen att granska makten och dem själva, av förklarliga skäl. De bryter också informella normer som utmärker en demokrati. Till exempel detta med ett anständigt språk och förpliktelsen att svara på frågor. Även obekväma sådana. Civilsamhället och den fria pressen är bland de första institutioner som angrips och motarbetas när ett populistiskt parti kommer till makten. Därför utgör populism ett hot om den utvecklas i auktoritär riktning, vilket förr eller senare leder till att den tar steget in i den fascistiska ideologins sumpmarker.⁶⁷

Trump, Fake news och ordet Lügenpresse

Redan under sin första presskonferens som vald president satte Trump tonen för resten av sin tid i Vita huset. Han vägrade då att besvara en fråga från en CNN-reporter med argumentet ”*You are fake news*”. Under hela sin tid som president använde Trump uttrycket ”*fake news*” när han inte ville svara på frågor från journalister, som han menade spred lögn om honom. Något han kommer att göra även denna gång, tors jag sticka ut hakan och påstå.

Uttrycket ”*fake news*” är en uppdatering av det tyska ordet *Lügenpresse* (lögnaktiga pressen). Ordet förknippas främst med Joseph Goebbels som hävdade att de medier som motsatte sig den nationalsocialistiska agendan ljög – de var *Lügenpresse*. Ordet användes också som slagord riktat mot de utländska medier som tog ställning mot Tyskland. Även Adolf Hitler använde ordet *Lügenpresse*. Redan 11 år innan Hitler kom till makten förekom *Lügenpresse* i hans tal.

Användningen av ordet *Lügenpresse* går tillbaka till 1800-talet. Det började användas av tyska konservativa katoliker som under 1800-talet använde ordet *Lügenpresse* när de

Efter sin installation i januari 2024, kommer Trump med all säkerhet starta åtalsprocesser mot de personer som är möjliga att väcka åtal mot. Likaså kommer de som röstade för att han skulle fällas i riksrettsprocesserna, att få känna av Trumps vrede. Hans hämndbegär kommer att skada många personer privat och yrkesmässigt. Personer för vilka han inte hyser andra känslor än hat.

⁶⁶ Boktips: *Att överleva envælde* (2020) och *Ryssland är historia: det totalitära Rysslands återkomst* (2017 av Masha Gessen.

Mascha Gessen (f. 1967) är en rysk-amerikansk journalist och författare. En domstol i Moskva dömde den 15 juli 2024 Gessen i sin frånvaro till åtta års fängelse. Hon dömdes för att ha brutit mot en lag som förbjuder uttalanden om kriget som avviker från Kremles version av händelseförloppet. Lagen infördes i Ryssland ett fåtal dagar efter invasionen av Ukraina.

⁶⁷ Se kapitel 12.

kritiserade liberala medier. Uttrycket blev ett medel för krigspropaganda under första världskriget, då tyska politiker kallade andra nationers media för *Lügenpresse*.⁶⁸

Som vi kan se, går Trump i den nazistiska propagandaministerns fotspår. Med sitt maniska twittrande når han en miljonpublik världen över genom ett knapptryck. Något som skulle göra Tredje rikets propagandaministern Joseph Goebbels grön av avund. Från sin egen sociala plattform kan Trump oemotsagd sprida lögnen och desinformation, allt efter eget godtycke. Att politiker och beslutsfattare världen över i stort sett dagligen måste hålla sig informerade om vad Trump twittrar,⁶⁹ visar hur långt det har gått, vilken makt han har. Bland annat kan vi se, menar jag, hur Trumps maktposition avspeglar sig i avsaknaden av *verkliga* konsekvenser för hans brottsliga verksamhet, hans konstanta ljugande och spridande av vilseledande, samhällsfarlig information på Twitter.

Trump, Tony Schwarts och The Art of the Deal

Vad gäller Trumps politiska drivkraft är det intressant att ta del av det Tony Schwarts, spökskrivare till Trumps affärsbok *The Art of the Deal* (1987), har att säga. Erik Åsard skriver följande i sin bok *Med lögnen som vapen*:

”Tony Schwarts, som spökskrev *The Art of the Deal* och förmodligen är den person utanför familjen som spenderat mest tid med honom, levde länge i tron att Trumps främsta drivkraft är att bli omtyckt och vinna erkännande. Men agerandet under coronapandemin fick Schwarts att ändra uppfattning. För Trump är det än viktigare att dominera och vinna, menar Schwarts som går så långt till att hävda att de otaliga covid-19 i USA inte betyder något för Trump-

”om beslutet står mellan att rädda sig själv eller att rädda andra råder det ingen tvekan om vad han skulle välja”. (Longtime Trump adviser: COVID’ Deaths Don’t Matter To Hi”, The Best With Ari Melber (MSNBC), [www.youtube.com](https://www.youtube.com/watch?v=15/5 2020) 15/5 2020)

Summa summarum: Det är Trumps längtan efter *makt* som utgör hans främsta politiska drivkraft. Detta är viktigt att ha i minnet, när vi tar del av Trumps ideologibefriade förhållningssätt till politiska sakfrågor. Där han kan utöva makt, där han kan dominera, bestämma och vinna, där, på den politiska sidan, kommer vi alltid att hitta Trump. Detta avspeglar sig inte minst när det handlar om hans utnämningar till det kabinett, den administration, som ska styra USA de kommande fyra åren. Trump väljer enbart ut personer som är fullständigt lojala mot honom. Personer som inte utgör något hot mot hans maktposition. Att hans åsikter har en ombytlig karaktär ligger i sakens natur. Det ger honom

⁶⁸ Informationen är hämtad från följande webbsida: https://historiskamedia.se/artiklar/fran-lugenpresse-till-trumps-fake-news/?srltid=AfmBOorU8CANSL51F_Q9kLDja0VSxouInshVUNJXaTLIN5nbfGPCbGtm

⁶⁹ Det är på Twitter som Trump kommunicerar ut sina åsikter och tankargångar till sina beundrare. Därefter omsätts dessa Twittermeddelanden i fler fall till konkreta politiska åtgärder.

det politiska utrymmet att byta sida eller åsikt när det passar honom, just för att kunna behålla sin maktposition till varje pris.

Trump, det amerikanska rättssystemet och grundlagens 14:e tillägg, paragraf 3

För att illustrera det ovan sagda om avsaknaden av verkliga konsekvenser för Trump del, och det till synes omöjliga i att få Trump dömd och fängslad för hans brottsliga verksamhet, har jag valt ett exempel bland en uppsjö av artiklar som behandlar Trumps rättsvidriga handlande. På Utrikespolitiska Institutets webbsida har jag hämtat följande utdrag ur Karin Henriksson artikel ”Fallet Trump – en chockvåg genom rättssystemet”. Texten publicerades augusti 2023.

”I sitt långa liv som företagare i fastighets- och kasinobranschen och politiker har Donald Trump slingrat sig ur oräkneliga juridiska knipor genom att hota, sinka, stämma, sparka advokater – och göra upp i det tysta. Hans nya uppsättningar av försvarsadvokater försöker med liknande taktik, men hittills avfärdas argument om att de behöver mer tid på sig att sätta sig in i åtalen och att deras klient inte kan infinna sig för att han kandiderar till presidentposten.

Det har sagts många gånger men förtjänar att upprepas: Donald Trump är den förste före detta eller sittande presidenten som åtalas i brottmål. De fyra rättsprocesserna är betydligt allvarigare än Watergate som ledde till Richard Nixons fall och riksrätten efter Bill Clintons eskapader. Det har också sagts många gånger att Trump har brutit mot alla traditioner och nu gör han det igen med sitt hånande av domare, åklagare och jurymedlemmar.” [----]

Den allra intressantaste – och potentiellt farligast för Trump – debatten handlar om grundlagens 14:e tillägg som trädde i kraft 1868 efter sydstatssidans förlust i inbördeskriget. Den tredje paragrafen i tillägget lyder:

”Ingen person skall bli senator eller representant i kongressen, eller elektor i val till president och vicepresident, eller inneha något ämbete, civilt eller militärt, i Förenta staterna eller i någon delstat, som har deltagit i revolt eller uppror mot desamma, eller bistått någon av dess fiender, efter att ha svurit ed att upprätthålla Förenta staternas författning som medlem i kongressen, som officer i Förenta staterna, som medlem i en lagstiftande församling i en delstat, eller som verkställande eller dömande tjänsteman i någon delstat. Men kongressen kan med två tredjedelars majoritet i bägge kamrarna avlägsna sådan diskvalifikation.”

Flera experter på författningsrätt, med olika ideologisk hemvist, hävdar att Donald Trump är diskvalificerad som presidentkandidat eftersom han bidrog till en revolt mot den amerikanska staten före och under stormningen av kongressen den 6 januari 2021.

De två professorerna William Baude och Michael Stokes Paulsen, som tillhör den konservativa skolan, förklarar i det kommande numret av en juridisk

tidskrift att det 14:e tillägget inte alls enbart syftade till att stoppa framtida kupper eller utbrytningar. Nej, det är en gällande lag som kan sättas i verket omedelbart utan konsultationer med kongressen.

”Den täcker en bred skara tidigare tjänstemän, inklusive presidenten. Och i synnerhet diskvalificeras den tidigare presidenten Donald Trump, och potentiellt många andra, på grund av deltagandet i försöken att ogiltigförklara valet 2020”, skriver Baude och Paulsen i sammanfattningen.

Två jurister i andra lägret, professor Laurence Tribe och före detta federala domaren J Michael Luttig, instämmer i en gemensam artikel i tidskriften The Atlantic. Innebörden av diskvalificeringsklausulen är tydlig, någon fällande dom i brottmål eller riks rätt krävs inte. Trump försökte olagligen hålla sig kvar vid makten, och det i kombination med attacken mot Kapitolium gör att diskvalificeringsklausulen är tillämplig.

”Om Donald Trump vinner, hur kan någon medborgare tro att han ska följa eden [om att försvara författningen] han svor vid installationen?” undrar Luttig och Tribe. De illustrerar ett citat från Trump själv i december när han hävdade att ”fusket” i valet år 2020 gör ”att alla regler, bestämmelser och paragrafer, till och med dem i författningen” kan rivs upp.”

<https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2023/augusti/fallet-trump--en-chockvag-genom-rattssystemet/>

Trump, stormningen av Kapitolium 6 januari 2021 och ”Nudge Nudge”

Över 1250 personer dömts eller erkänt sig skyldiga i samband med stormningen av Kapitolium, och minst 1572 har ställts inför rätta. Trump har sagt att han tänker frige dessa personer när han har installerats som president i januari 2025. Han betraktar dessa personer som politiska fångar vilka har drabbats av orättvis förföljelse. Flera vittnen som utfrågades av kommittén, däribland av republikanen Liz Cheney, har berättat att Trump mycket väl visste att valet inte var riggat, men ändå försökte klamra sig kvar vid makten. Vad gäller Liz Cheney och de övriga medlemmarna i representanhusets 6-januari, menar Trump att de borde sitta i fängelse. Kommittémedlemmar ska alltså fängslas och upprorsmakarna benådas.

Att Trump vägrade erkänna sig besegrad och därefter försökte kullkasta valresultatet hindrade honom inte från att kandidera igen. Detta visar att varken den amerikanska senaten eller domstolssystemet klarade av att upprätthålla den konstitution som de svurit att värna. Jag citerar återigen grundlagens 14:e tillägg, tredje paragrafen:

”Ingen person skall bli senator eller representant i kongressen, eller elektor i val till president och vicepresident, eller inneha något ämbete, civilt eller militärt, i Förenta staterna eller i någon delstat, som har deltagit i revolt eller uppror mot desamma, eller bistått någon av dess fiender, efter att ha svurit ed att upprätthålla Förenta staternas författning som medlem i kongressen [----]”.

Kan Trumps berättigade diskvalifikation beskrivas på ett tydligare sätt? I min värld är det solklart att autokraten Trump för alltid bör förbjudas att kandidera som president, ja, inom all politisk verksamhet. Trumps advokater kommer med all säkerhet att framlägga en mängd juridiska spetsfundigheter, som i slutändan, om det vill sig illa, kan resultera i att han slipper stå till ansvars för sitt uppviglande tal till mobben utanför Kapitolium (tillsammans med övriga åtalspunkter där han har befunnits skyldig till brottslig verksamhet).

Nu när Trump tillträder på nytt i januari 2025, kommer vi att få se en mängd rättsvidriga attacker mot de demokratiska instruktionerna, enskilda politiker, domare, journalister och jurister.⁷⁰ Trump kommer att benåda sig själv så långt det går, och göra ett försök att skriva om lagen så att han får politisk immunitet. En immunitet som innefattande alla handlingar under hans tid som president, både sådana som utförts i tjänsten och sådana som är av rent privat natur.

Kommer Trump, driven av ett outsläckt hämndbegär, att ödelägga den konstitutionella demokratin i USA? Kommer det gå så långt att Trump omvandlar USA till en autokrati med honom själv som oinskränkt härskare? Riskerna för att ett sådant scenario infrias är stora, mycket stora. I så fall kan vi bara konstatera att USA, genom det republikanska partiets knäfall för den före detta realitystjärnan, har blivit det ”blindas rike där den enögde är konung”, för att nu tala med 1500-tals humanisten Erasmus av Rotterdam.⁷¹

Den politiska cirkusen kring Trump är så absurd att jag saknar ord. Det hela liknar en kolsvart, ångstriden travesti på Monty Python sketchen ”Nudge Nudge”.⁷² Angående frågan om Trump kommer att gå fri från sina brott eller inte, skulle man kunna tänka sig följande svar från en äkta Trump supporter. Här har jag bytt ut ordet she mot he.

“Aaaaaaaah bet he does, I bet he does, say no more, say no more, know whatahmean, nudge nudge.”

Lika lite som Eric Idles karaktär vet hur det är att vara tillsammans med en kvinna, lika lite vet de många Trump supportrar inte (eller vill inte veta, alternativt bryr sig inte om sanningen) vad hederlighet, anständighet och respekt för lagen vill säga. Lika relationsmässigt viljen som mannen med sitt ständiga upprepande av ”say no more, say no more, nudge nudge” är, lika

⁷⁰ Trump har nominerat Kash Patel som chef för FBI.

⁷⁰ Patel, tidigare bland annat åklagare, har sagt att han vill jaga de som hjälpte Joe Biden ’rigga valet’ 2020, tjänstemän som läcker till medier och göra det enklare att stämma journalister.”
<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/trump-vill-se-kash-patel-leda-fbi>

⁷¹ Ordspråkets ursprung är oklart, men det kom att populariseras genom den nederländske humanisten Erasmus av Rotterdams (1469–1536) publicering av ordspråket i sitt verk *Adagia* år 1500. Erasmus av Rotterdam var en av dem som genom sina tankar banade väg för reformationen i Europa. År 1516 gjorde han en egen översättning av det Nya testamentet till latin. Han var också en viktig person inom den klassiska litteraturen och patristik, studiet av den tidiga kyrkans utveckling.

⁷² Repliken “Aaaaaaaah bet she does, I bet she does, say no more, say no more, know whatahmean, nudge nudge” är hämtad från sketchen Nudge Nudge. <https://www.youtube.com/watch?v=ona-RhLfRfc>

vilsen är många Trump supportrar i en kontext där inte den starkes rätt gäller, en kontext där vänlighet och att tala sanning utgör ett naturligt inslag i umgänget människor emellan.

Att ropa på censur, vilket många skulle göra om Trump för all framtid skulle stängas ned från sociala medier, visar endast att dessa människor varken kan eller vill se vidden av Trumps ljugande.⁷³ Det spelar nämligen en stor roll vad som sägs på dessa konton genom dess globala spridning. Men för en person som Trump – vilken är ohjälpligt förlorad vad gäller respekten för ett anständigt samtal – är den nuvarande bristen på fungerande avstängningsregler på sociala medier, vad gäller spridandet av konspiratorisk, lögnaktig och uppviglande information, rena julafton.

Den amerikanska demokratins framtid. The Heritage Foundation och Projekt 2025

Kommer demokratins ramverk även denna gång att klara ett frontalangrepp från en president som ska hämnas de orättfärdigheter och politiskt motiverade beskyllningar han anser sig ha varit utsatt för under den förra presidentperioden och de efterföljande åren? En blivande president som nu tänker sig genomföra en hel rad förändringar i det amerikanska politiska systemet, uppbackad som han är av hela det konservativa etablissemanget. Den här gången har Trump ett bättre utgångsläge för att ge sig på den amerikanska konstitutionen än han hade 2016, i och med att republikanerna nu har makten både i Senaten och i Representanthuset.

Trump i all ära, men det som i allra högsta grad utgör ett hot mot den amerikanska demokratin den här gången är *Projekt 2025*. *Project 2025*, även känt som *Presidential Transition Project*, är en samling policyförslag som har utarbetats av tankesmedjan *The Heritage Foundation* för att omforma den amerikanska federala regeringen och myndigheter vid en republikansk seger i presidentvalet. Projektet är inte specifikt utarbetat för Trump, utan är tänkt för den nästkommande republikanska presidenten. I Trump har *The Heritage Foundation* funnit en i det närmaste perfekt kandidat för att genomföra den radikala omdaning av det amerikanska samhället som projektet syftar till. Min gissning är att Trump, trots sin egensinnighet och oviljan att engagera sig i projekt där han måste kompromissa eller underordna sig, kommer att göra just det och i möjligaste mån löpa linan ut vad gäller förverkligandet av *Projekt 2025*. Även om Trump inte är ideologiskt förankrat i någonting utom sig själv, överensstämmer *Projekt 2025* väl med hans syn på verkligheten. Det som förmodligen lockar mest i Trumps ögon, är den diktatoriska makt som tilldelas presidenten efter projektets genomförande. Det har, kan jag föreställa mig, en oemotståndlig dragningskraft på honom. För en sådan maktposition skulle Trump sälja sin egen mamma, om så krävdes.

Trump berörde *Projekt 2025* under sina valmöten hösten 2024. Han förnekade kännedom om projektet, säger sig inte ha läst det. Som den illitterata person Trump är, kan det nog stämma

⁷³ Det samma gäller de ryska trollfabrikerna, som genom sin massproduktion av lögner och vilseledande information under presidentvalkampanjen 2016, i hög grad bidrog till att Trump kunde vinna flera viktiga vågmästarstater, och i förlängningen av detta, presidentvalet. Här kan jag rekommendera Erik Åsards bok *Med lögnen som vapen: Donald Trump och den amerikanska drömmens kris*. (Historiska Media 2020)

att han inte har läst det 900 sidor långa dokumentet. Ändå säger han, att han ogillar mycket av det som står i dokumentet, samtidigt som säger sig gillar flera delar av det. Så, att han inte skulle känna till vad Projekt 2025 är för något, är i vanlig ordning lögn. Som ett exempel på detta (eller som ett bevis, om man så vill), är det ett faktum att ett stort antal av Trumps tidigare medarbetare från den första presidentperioden, är engagerade i Projekt 2025. ”Say no more, nudge nudge”.

The Heritage Foundation

”Heritage Foundation har publicerat nya upplagor av sin *Mandate for Leadership*-serie i samband med varje presidentval sedan 1981. Heritage beskriver utgåvan som en "politiska bibel" för presidenten.^[16]

Heritage Foundations president Kevin Roberts skapade Projekt 2025 år 2022, för att förse den republikanska presidentkandidaten med en personalbas och ideologisk ram efter seger i presidentvalet 2024. [----]

Projekt 2025:s styrelse består av "en bred koalition av över 80 konservativa organisationer" – främst konservativa tankesmedjor, samt flera universitet och tidningen *The American Conservative* – och projektet har utformats av Heritage Foundation och dess president Kevin Roberts. Från och med februari 2024 har projektet över 100 partnerorganisationer. [----]

Även om projektet inte främjar en specifik presidentkandidat, har många bidragsgivare nära band till Donald Trump och hans presidentkampanj. Heritage Foundation har utvecklat Projekt 2025 i samarbete med över 100 partners, inklusive Turning Point USA av dess verkställande direktör Charlie Kirk, Conservative Partnership Institute, Trumps tidigare stabschef Mark Meadows som senior partner, Center for Renewing America ledd av Trumps tidigare Office of Management and Budget-direktör Russell Vought och America First Legal, ledd av Trumps tidigare Senior Advisor Stephen Miller. Projektet beskrivs i *Mandate for Leadership: The Conservative Promise*, där Heritage har skrivit övergångsplaner för varje blivande republikansk president sedan 1980.”

https://sv.wikipedia.org/wiki/Projekt_2025

Vad handlar då Projekt 2025 om? Vad är det, om man är demokratiskt sinnad, som är så kontroversiellt, så alarmerande med detta konservativa politiska projekt? Ja, döm själva. Projekt 2025 handlar i stora drag om följande:

”Projekt 2025 föreställer sig omfattande förändringar i hela statsapparaten, särskilt när det gäller ekonomisk och social politik samt myndigheternas roll. Projekt 2025 föreslår att man minskar finansieringen för justitiedepartementet, avvecklar Federal Bureau of Investigation (FBI) och Department of Homeland Security samt kraftigt minskar miljö- och klimatmålen till förmån för fossila bränslen. Man vill även upphäva oberoendet för federala myndigheter så

som Federal Communications Commission och Federal Trade Commission samt avveckla Department of Commerce. Projektet strävar även efter att införa betydande skattesänkningar; dock råder oenighet inom projektet om protektionismens roll.

Project 2025 rekommenderar att man avskaffar utbildningsdepartementet, vars åliggande antingen ska överföras till andra statliga myndigheter eller upphöra och att forskning bara ska finansieras om den passar konservativa principer.

Project 2025 uppmanar uttryckligen regeringen att avskaffa abort som hälsovård och att avskaffa Affordable Care Acts täckning av akuta preventivmedel. The Heritage Foundation, en amerikansk konservativ tankesmedja som leder utvecklingen av Project 2025, sa i april 2024 att "den radikala vänstern hatar familjer" och "vill eliminera familjen och ersätta den med staten". Projektet strävar efter att ge staten inslag av kristendom, att kriminalisera pornografi, ta bort skydd mot diskriminering baserad på sexuell eller könsidentitet och avsluta program för mångfald, jämlikhet och inkludering samt positiv särbehandling som jämställdhetsåtgärd.

Projektet rekommenderar den framtida presidenten att omedelbart sätta in militären för brottsbekämpning genom att återropa upprorslagen från 1807. Den rekommenderar arrestering, internering och utvisning av papperslösa invandrare över hela landet. Det främjar dödsstraff och ett snabbt utförande av sådana domar. Projektledaren Paul Dans, en före detta tjänsteman i Trump-administrationen, förklarade att Project 2025 "systematiskt förbereder sig för att marschera in i ämbetet med en ny armé av konservativa som är redo att slåss mot den "djupa staten". Dans medger att det må verka kontraproduktivt att rekrytera så många människor in i federala myndigheter för att samtidigt krympa dem, men påpekade behovet för den framtida presidenten att "återta kontrollen" över den federala regeringen.

Även om projektet inte främjar en specifik presidentkandidat, har många bidragsgivare nära band till Donald Trump och hans presidentkampanj. Heritage Foundation har utvecklat Project 2025 i samarbete med över 100 partners, inklusive Turning Point USA ledd av dess verkställande direktör Charlie Kirk, Conservative Partnership Institute, Trumps tidigare stabschef Mark Meadows som senior partner, Center for Renewing America ledd av Trumps tidigare Office of Management and Budget-direktör Russell Vought och America First Legal, ledd av Trumps tidigare Senior Advisor Stephen Miller. Projektet beskrivs i *Mandate for Leadership: The Conservative Promise*, där Heritage har skrivit övergångsplaner för varje blivande republikansk president sedan 1980.

Kritiker av Project 2025 har beskrivit det som en auktoritär kristen nationalistisk rörelse och ett sätt för USA att omvandlas till en autokratisk diktatur. Flera juridiska experter har antytt att implementerandet av projektet skulle

undergräva rättsstatsprincipen och maktindelningen. Vissa konservativa och republikaner har också kritiserat planen, bland annat delarna som handlar om en centralisering av makten, åtgärder relaterade till klimatförändringar och utrikeshandel.” https://sv.wikipedia.org/wiki/Project_2025

En retorisk fråga, men påminner inte *Projekt 2025* till stora delar om det framtida amerikanska samhälle som Margret Atwood skildrar i sin bok *The Handmaid's Tale*?

Det försåtliga nationalistiska språkbruket

I Sverige är vi numera så vana vid ett demokratiskt statskick att vi tar det för givet. Men som mycket annat här i livet sker inget av sig självt. På demokratins område betyder det att den som vill bevara ett fritt och öppet demokratiskt samhälle, också måste gå till valurnorna vart fjärde år och lägga sin röst på ett demokratiskt sinnat parti. Detta för att ge sitt bidrag i kampen mot de antidemokratiska krafter, Sverigedemokraterna, som sedan 2010 sitter i riksdagen och som under en längre tid har försökt, och delvis lyckats, införliva icke-demokratiska värdering i det politiska samtalet. Vilket naturligtvis spiller över oss vanliga människor, vare sig vi vill eller inte. I det här sammanhanget är det befogat att höja ett varningens finger, då detta försåtliga språkbruk (eller förföriska om man så vill), kan krypa under skinnet på en om man inte är uppmärksam. Ett ”vi-och-dem” tänkande under kristider ligger alltid på lur och utgör en spegelbild av vårt djuriska förflutna. Den kulturella fernissan är kanske på sina ställen ännu i tunnaste laget för att stå emot vissa insmickrande nationalistiska tankefigurer hos några av er läsare? Hur om helst, var uppmärksam. Ytterst få av oss människor är helt befriad från detta nedärvda stamtänkande.⁷⁴ Det är först vid svårare utmaningar som ens verkliga moraliska nivå kommer upp till ytan och provas.

Vad är lögn? Sociala mediers framtid

Om vad som är lögn respektive inte är lögn, finns det mycket som kan sägas. Gränsdragningen är inte alltid så enkelt som man kanske först vill tro. Ett ämne som David Rydén på ett förtjänstfullt sätt behandlar i sin tidigare nämnda bok *Lögner – osanningens historia*. Men, i det här sammanhanget menar jag, att en sådan diskussion till största delen är av akademisk natur. Från mitt perspektiv är inte frågan om Trump borde stängas av från sociala medier eller inte av akademisk natur. Nej, frågan är av demokratisk och medmänsklig natur – ett resonemang från min sida som vilar på respekten för de mänskliga rättigheterna. Därmed är frågan avgjord, som jag ser det. Det enda jag behöver göra är att invänta framtiden. Då kommer personer som verkar i Trumps anda att förlora alla sina kanaler för social kommunikation och därmed sakna påverkansmöjligheter.

⁷⁴ Se kapitel 5 och 6 angående polförvandlingen.

Från mörker till ljus

Frågan är väl bara hur stora de relationsmässiga och samhällsliga skadeverkningarna blir innan tidpunkten för medial sanering är inne. Ja, frågan är öppen och saknar i dagsläget ett svar. Men som jag ser på saken, finns det all anledning att se positivt på framtiden. De onda krafterna aldrig kan besegra ljuset. Det är nämligen av ljuset som det onda lever. Dvs. den dag vi släcker ner den del av vårt inre ljus som går i kamp mot mörkrets krafter, får dessa krafter inte längre någon näring av oss och kommer då att så sakteliga självdö i vårt medvetande. Hemligheten när det gäller mörkers och ljusets krafter är att det är endast ljuset, kärleken, som kan generera liv. Mörkrets krafter har ingen självförnyande kraft som den kan ta av. För att överleva måste dessa krafter göra precis det som autokratiska ledare och stater gör mot oss: stjäla vår framtid som medmänskliga och altruistiska individer, genom att trollbinda oss med lögn, förvrängningar av verkligheten och befrämja beteendemönster och attityder till omgivningen som försvagar det goda inom oss. Att medvetandegöra dessa mentala processer inom oss, är kanske den största tjänsten vi kan göra oss själva. Och kom ihåg, att vad som än sker är ljuset *alltid* starkare än mörkret.

Kort om nyliberalismen – de besuttnas evangelium

Den politiska ideologi och ekonomisk modell som utgör grundorsaken till att så många människor i dagens USA har röstat fram Donald Trump som president för andra gången är nyliberalismen. Anhängare till denna politiska filosofi arbetar på att begränsa statens ingripande i det ekonomiska och sociala livets utveckling. Nyliberalismen strävar efter skattesänkningar, avregleringar och privatiseringar.⁷⁵

⁷⁵ Förutom de ekonomiskt starka grupper som röstar på Trump för egen vinnings skull, finns det en stor grupp människor som inte klarar livhanken genom att ha ett arbete, utan måste de ha två, eller till och med tre arbeten, för att få mat på bordet och kunna betala hyran. Jag menar att många av dem röstar på Trump i ren desperation med förhoppningen att få det bättre ekonomiskt. Här har Demokraterna en ordentlig hemläxa att ta itu med; hur de ska återfå förtroendet hos denna växande väljargrupp. Satsar de inte på att genomföra sjukvårds- och sociala reformer värda namnet, lär det dröja innan de på allvar kan konkurrerar med den auktoritära Trumpismens förljugna och självcentrerade världsbild. Men den verkligt stora utmaningen för politiker som arbetar i en demokratisk riktning, är att få människor att förstå fördelarna med ett statsskick modell Skandinavien, där en social och sjukvårdsmässig grundtrygghet säkras genom gemensam skattefinansiering. Utan sådana reformförslag lär det dröja innan Demokraterna (eller andra eventuella nya partier) på allvar kan konkurrera med Trumps efterföljare i kommande val.

Till dessa människor inom arbetarklassen, vilka påtagligt försumrades av Demokraterna under valet 2024, sällar sig de marginaliserade individer som upplever att ingen lyssnar på dem tillsammans med klimatförnekare, vaccinnmotståndare, högerextremister, konspirationsteoretiker, QAnon-anhängare och högerkristna. De högerkristna betraktar Trump som utsänd av Gud. De menar att Trump, i deras namn, arbetar för att vidmakthålla den rådande manligt hierarkiska könsmaktsordningen, där äktenskap endast accepteras mellan män och kvinnor att återföra kvinnan till kökets sysslor, marginalisera sexuella minoriteter, avlägsna så kallad olämplig litteratur (kritik mot konservativa moralpolitik: normer och praktiker) från bibliotek och skolor etc., samt verka för ett nationellt genomförande av övriga bärande konservativa etiska och moraliska värdegrunder. Värdegrunder som har till uppgift att cementera en oföränderlighet på det mänskliga och det sociala området, där saker och ting ska

Som typiska representanter för nyliberalism brukar framhållas de konservativa politikerna Margaret Thatcher och Ronald Reagan, vilka genomförde privatiseringar och avregleringar i Storbritannien och USA under 1980-talet som en del av en global högervåg. Denna ideologi mynnar alltid ut i, oavsett vilka lovord dess anhängarna strör till höger och vänster om nyliberalismens förträfflighet och värnandet av den individuella friheten, att de ekonomiskt svaga grupperna i samhället råkar mest illa ut. Detta på grund av avsaknaden av en fungerande välfärdsstat (som finansieras kollektivt genom skatteintäkter). Vad gäller avskyn för det kollektivt gemensamma, yttrar sig den nyliberala filosofin och ekonomiska modell enligt följande:

”Nyliberaler vill att välfärdsstaten ska privatiseras och att verksamheter som skolor, forskning, sjukvård, äldreomsorg och socialtjänst ska bedrivas av privata företag eller organisationer. Finansieringen menar man ska ske genom att brukarna själva betalar för de tjänster de nyttjar. För tjänster som sjukvård, sjukpenning och a-kassa menar man att lösningen kan vara att varje person får lösa en försäkring som täcker eventuella utgifter.

När det gäller de personer som inte har någon försäkring eller inte har råd att köpa någon betonas man det civila samhällets förmåga. Donationerna till privata välgörenhetsorganisationer skulle öka om skatterna reducerades eller avskaffades, menar man. Nyliberalerna lyfter också fram det sociala skydds nätet i form av familj, släkt och vänner.”

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Nyliberalism>

Till ovanstående citat har jag inga kommentarer, utan nöjer mig med att säga: I rest my case!

Kapitel 9

Ljusets och mörkrets skyddsänglar

Var hittar vi det epicentrum, där det vi gott kan kalla mörkrets krafter, har sitt ursprung? Mörka krafter som inom det politiska området manifesterar sig som högerpopulism, extremhöger, fascism och nazism. Går det att lokalisera en sådan källa? Och i så fall, var finns den någonstans?

vara precis som de alltid har varit, i enlighet med deras fundamentalistiska tolkning av Bibeln. Dvs. manlig överhöghet.

Om Trumpadministrationen lyckas få politiskt mandat att påbörja sitt politiska projekt, *Projekt 2025*, kan vi inom en relativt snar framtid förväntas se att USA tar de första stegen mot ett auktoritärt teokratiskt styre, med Trump som dess överstepräst.

Ja, jag menar att det går att få en förståelse för dessa krafters ursprung, om man är beredd att lyssna på det Martinus har att säga om den saken.⁷⁶ Detta spørsmål går inte att få ett svar på, om man inte utgår från en andlig syn på verkligheten – att livet och livsupplevelsen skapas av ett immateriellt, orörligt, evigt existerande jag. Den materialistiska livssynen, med sin övertygelse att det är den livlösa materien som skapar medvetande och livsupplevelse genom slumpartade mutationer och elektro-kemiska reaktioner i hjärnan, samt att det inte finns ett överordnat jag som använder materien för skapandet av livsupplevelsen, måste därmed läggas åt sidan.

I artikeln *Jordmänniskornas skyddsängel nr 1*, stycke 12, redogör Martinus för de bakomliggande orsakerna till den politiska polarisering som i vår tid utmärker det stora flertalet av västvärldens demokratier. I dessa länder står demokratiska och högerpopulistiska partier i stark opposition till varandra. De båda politiska lägren utgår från var sin beskrivning av verkligheten. Det vi kan säga utan att vara partiska, är att synen på sanningen, och hur den hanteras, skiljer sig radikalt från varandra i de båda lägren. Om man ska diskutera sanningsbegreppet, måste man först fastslå att det finns något som heter objektiv sanning. Vi måste ha något icke förhandlingsbart att utgå ifrån, annars blir diskussionen omöjlig.⁷⁷

Den populistiska sidan har en värdegrund (och därmed ett förhållningssätt till sanningen), som härstammar från den tid i människans utveckling då gruppstillhörigheten utgjorde det enda

⁷⁶ I Martinus förklaring av verkligheten finner vi ursprunget till dessa mentala krafter i människans själsliga struktur, X2 eller övermedvetandet. De har sitt ursprung i den kosmiska realitet Martinus benämner moderkärnan. Denna moderkärna består av den maskulina och den feminina polen. Dessa båda poler utgör de kanske viktigaste kosmiska principer som, förutom att de utgör var sitt kraftcentrum för mottagande och avgivande av energi, möjliggör för jaget att uppleva livet i en obegränsad mängd manifestations- och uttrycksformer, av såväl fysiskt som psykisk art. Med moderkärnan som utgångspunkt för analyseringen av livsupplevelsens absoluta utgångspunkt, befinner vi oss så långt in i jagstrukturen som det går att komma. Bortom denna struktur, X2, finns det oskapade, immateriella, evigt orörliga jaget, X1, vilket i sin tur utgör all skapelse och manifestations innersta orsak.

Martinus skriver följande om moderkärnan i *Livets Bog* del 5:

”Bakom dessa två organuppsättningar [den maskulina och den feminina polen] existerar den reglerande talangkärna som liksom alla övriga talangkärnor i det levande väsendet har sitt säte i ödeselementet i väsendets övermedvetande eller X2. Eftersom alla livsfunktioner har sin allra innersta eller djupaste rot i denna talangkärna, på så vis att alla andra talangkärnor i verkligheten är utlöpare från denna enda stora kärna, ska vi kalla den för ’moderkärnan’ eller ’den eviga livskärnan’. Från detta livets förnämsta organ manifesteras och regleras den sexuella polprincipen och därmed kretsloppet eller själva manifestationen av ’den högsta elden’ i alla dess faser. Det är denna reglering som kommer till uttryck i hela det levande väsendets framträdande i alla dess tusentals eller miljontals nyanser.” (*Livets Bog* del 5, st. 1929)

⁷⁷ För att sanningsbegreppet ska kunna diskuteras, behövs det en utgångspunkt som bygger på kontrollerbara fakta, inte på alternativa fakta (lögn). Den högerpopulistisk grenen bygger till stor del sin politiska verksamhet på subjektiva, känslobaserade upplevelser av verkligheten, där det som *känns* rätt blir det som *är* sant. Här ingår, som tidigare nämnts, de fyra känslorna rädsla, äckel, förbittring och kärleken till det egna landet. Att detta konglomerat av känslor utnyttjas av manipulativa ledare behöver väl knappast tilläggas.

Den auktoritära samhällssyn som högerpopulismen representerar, leder alltid till att en mindre grupp människor i ledande ställning gynnas (såsom representanter för ekonomiska intressegrupper, storföretagen och olje- och militärindustrin), på bekostnaden av övriga delar av befolkningen.

skydd som fanns mot fientligt inställda individer, stammar eller klaner. Här gällde principen den starkes rätt. Detta mindset ringar in det centrala tankegodset i den dräpande principens förhållningssätt till omgivningen. Här tar och gör man det som behövs för att överleva, oavsett vilka konsekvenser det får för andra. Trumps lögn tjäna just detta syfte: de används för att säkra gruppens överlevnad. Därför kan en person som Trump fortsätta att ljuga utan att förlora anhängarnas förtroende eller tillit. I stället stärker lögnerna hans position, då de bekräftar anhängarna syn på verkligheten. Denna lögnaktiga cirkelprocess göder både Trump självkänsla och hans anhängares känsla av att ha en ledare som tar *hand* om dem och fattar *åt* dem. Trumps lögnaktiga framställning av verkligheten blir av den anledningen aldrig ifrågasatt. Den upphöjs i stället till sanning. Vad gäller den moraliska utvecklingsnivå som trumpismen representerar, utgör den utvecklingssteget innan den demokratiskt sinnade människans utvecklingssteg.

Med den ovanstående förklaringsmodellen som utgångspunkt, ska vi nu titta närmare på artikeln ”Ljusets och mörkrets skyddsänglar”. Jag väljer att bibringa ett lite längre citat, då jag menar att det innehåller värdefull och fördjupande information om betydelsefulla kosmiska realiteter.⁷⁸

Stycke 12 i artikeln har rubriken ”Ljusets och mörkrets skyddsänglar”.

”Liksom det i den enskilda jordmänniskans medvetande finns ’två sinnen’ som vi kallar ’det onda’ och ’det goda’, finns det också två sinnen i jordklotsväsendets medvetande; just därför passar jordmänniskorna in i detta makroväsens andliga och fysiska struktur. ’Två sinnen’ är liktydigt med två huvudtalanger i medvetandet, och för sådana huvudtalanger finns särskilda kraftcentra eller talangkärnor, som är levande andliga väsen. Dessa två levande väsen i jordmedvetandet är också skyddsänglar för mänskligheten, och vi kan gott kalla dem ’mörkrets ängel’ och ’ljusets ängel’, men det måste poängteras att det är viktigt för människorna att komma bort från gammal mystisk övertro på denna punkt och i stället se det naturliga i det. Det är lika naturligt att det finns två varandra motstridiga mentala organ i jordens medvetande som att det finns organ i människans medvetande, som å ena sidan kan utlösa hat och krig, å andra sidan kärlek och humanitet. Om vi inte hade såväl fysiska som psykiska mikroindivider i vår tjänst för att bilda våra fysiska och våra andliga kroppar, skulle vi över huvud taget inte vara i stånd att uppleva livet eller manifesteras någon livsmanifestation, och detsamma gäller för jorden som levande väsen.

Spiralkretsloppsprincipen, enligt vilken de levande väsendena i universum utgör världsrymd eller livsrum och materier för varandra, är så fundamental att växelverkan mellan makro- och mikroväsendena existerar bakom all livsupplevelse och förbinds med de andra kosmiska grundprinciperna, däribland även kontrastprincipen. De levande väsendenas upplevelse av mörker och ljus är en väsentlig sida av denna princip, och den förbinds alltså med spiralprincipen

⁷⁸ Artikeln finns att läsa i sin helhet på följande länk: <https://www.varldsbild.se/jordmanniskornas-skyddsangel-nr-1>

på ett sådant sätt att makroväsendets och mikroväsendenas mörker- och ljusupplevelser och motsvarande manifestationer är förbundna med och beroende av varandra.

Jordklotsväsendets mentala organ för mörker- respektive ljusupplevelser är alltså två kraftcentrum eller talangkärnor, två väsen som var och en på sitt sätt är skyddsänglar för mänskligheten. De har andra skyddsänglar under sig, och såväl de ljusa som de mörka skyddsänglarna utgör just så många ”transformatorer” som är nödvändiga för att jordklotsväsendets mörker- och ljusimpulser skall komma på våglängd med jordmänniskornas medvetandevibrationer av mörk och ljus karaktär. Talangkärnan eller skyddsängeln i jordmedvetandet för den princip, som i så många jordmänniskors mentala perspektiv nu måste kallas mörka, har till och med inkarnerat i jordklotets fysiska organism. Denna skyddsängels fysiska organism består av alla de väsen på klotet, som manifesterar den dräpande principen ända från köttätande växter till jordmänniskor. Djuren är besjälade av den ’mörka’ skyddsängels medvetande, men dess mest utvecklade talangkärnor är de jordmänniskor som hyllar maktens princip och i samband med det också den dräpande principen.

En gång var denna princip hundra procentigt dominerande på jorden, också som religion med blodiga offer och svart magi, senare kom mer intellektuella krafter att dominera, vetenskapen utvecklades och kom i maktprincipens och den dräpande principens tjänst, alltsammans baserat på impulser från den skyddsängel som genom oerhört lång tid har varit jordmänsklighetens egentliga ledare, därför att jordklotsväsendets egen vilja besatte den. Den har symboliserats i Bibeln som ’ormen’, och naturligtvis är det denna skyddsängel som i senare tiders religioner har karakteriserats som djävulen eller satan, som har ’onda andar’ i sin tjänst och kämpar mot Gud för att få herradömet över mänskligheten.” (*Jordmänniskornas skyddsängel nr. 1*, stycke 12. Första gången införd i *Kosmos* nr 24-25 1971)⁷⁹

Det är denna mörka talangkärnas energi som har varit den dominerande mentala kraften under evinnerliga tider. Den har gett näring åt de livsbetingelser som är utmärkande för djurrikets tillvaroplan – konflikter, kamp och krig. Förhållningssättet ”att vara sig själv närmast” utgör dess utgångspunkt och överlevnadsstrategi, då detta tillvaroplans modus operandi är ”den starkes rätt”. Principen ”den starkes rätt” är lika giltigt i dag som tidigare i historien. Det visar på en starkt enpolig karaktär (hypermaskulinitet) hos de män, de politiska ledare, som i dag har detta begrepp som sin ledstjärna.

⁷⁹ Tillägas kan att stycke 11 har rubriken ” Diktaturens talangkärna eller skyddsängel”, stycke 13 ”Den ’mörka’ skyddsängels död” och stycke 14 ”Jordmänniskorna blir fysiska talangkärnor för ’ljusets skyddsängel’”.
(<https://www.varldsbild.se/jordmanniskornas-skyddsangel-nr-1>)

Vi lämnar därmed artikeln *Jordmänniskornas skyddsängel nr. 1*. Det finns gott om materiel i Martinus litteratur för vidare självstudier angående mörkret och dess inverkan på den enskilda människan. Jag menar, att detta ämnesområde är särskilt viktigt att ha kännedom om. För utan kännedom om de egna karaktärssvagheter av mörk natur, är det lätt att gå i samma fälla gång på gång. Det är ju kunskapen om mörkret som skiljer människan från djuret. Där djuret handlar instinktivt, har vi människor vid de flesta tillfällen en möjlighet att stanna upp och reflektera över konsekvenserna vid ett eventuellt motangrepp, verbalt eller fysiskt. Det är den förmågan, att stanna upp innan handling, vi tillägnar oss mer och mer, ju större kunskap vi har om mörkret och dess olika uttrycksformer. Man kan likna den vid en handbroms av mental natur.

Djurets tillvaro bärs i huvudsak upp av instinktförmågan, medan människans tillvaro i huvudsak bärs upp av känsla och intelligens. Det är den känslan och den intelligensen vi ska använda oss av, när vi dechiffrerar mörkret och undersöker dess primitiva natur. Det är så vi till slut övervinner mörkrets automatiserade inflytande över vårt sinne: genom att klä av det in på bara kroppen, ställa fram det i ljuset och skärskåda dess, i sig självt, livlösa gestalt. Det förhåller sig nämligen så, att mörkret lever på energin från vårt instinktiva djuriska vanemedvetande – den dräpande principens dödsbringande tankearter.⁸⁰

Mörkrets natur

Mörkret utgör en *skapad* företeelse. Eftersom det i sig självt inte är levande, kan det inte generera energi på egen hand. Följaktligen kan mörkret inte skapa liv och livsupplevelse. *Endast* det gudomliga jaget är levande. *Endast* detta jag kan skapa liv och livsupplevelse. Mörkret utgör en del av Gudomens skaparförmåga, en del av dennes livsupplevelseskapande struktur. Det betyder att det finns en gudomlig, *allkärleksfull* kraft bakom alla mörkermanifestationer, hur märkligt det än kan låta för ett ovant öra. För inte sant, hur kan en allsmäktig och kärleksfull Gud tillåta all ondska i världen? Man behöver inte vara ateist för att tänka så.⁸¹

Utan att här fastna i teodicéproblemet konstaterar jag att det förhåller sig på det sättet, och att det inte kan vara på något annat sätt. För i så fall skulle det finnas två upphov till världsalltet, en ond Gud och en god Gud. En filosofisk dualism, som endast är giltig fram till den dag då man inser att universum, med dess myriader av skapade ting och organismer, är ett oskapat, omanifesterat och *odelbart* jags fysiska framtoning (Guds kropp, om man så vill).

Det gudomliga jaget är och förblir ett odelbart ur-element, *en odelbar Enhet*, och kan av den andningen inte delas med någon. Med denna insikt följer så förståelsen för att det endast är Gudomen, den absoluta kärleken, som kan skapa liv och livsupplevelse (hur provocerande det

⁸⁰ <https://www.martinus.dk/sv/tt/index.php?bog=63&stk=33&pkt=58>
<https://www.martinus.dk/sv/tt/index.php?bog=63&stk=33&pkt=60>

⁸¹ Mörkret och ljuset är två helt fundamentala kosmiska principer. Utan den ena eller den andra principen skulle det inte finnas någon livsupplevelse. Livsupplevelsen bygger på kontraster, att ett ting avviker eller särskiljer från ett annat ting. Denna avvikelser kan vara av fysisk eller mental natur. Det är följaktligen genom manifestationen av fysiskt och mentalt ljus och mörker, som vi upplever livets alla tänkbara nyanser.

än kan vara att tänka sig att Gud både slår och smeker med samma hand). Detta betyder att den mörka talangkärnan ”lånar” energi för sitt livsuppehälle från alla de instinktstyrda väsen som befolkar djurriket, från djuren till den krigiskt inställda nutidsmänniskan. Därför är den mörka talangkärnan helt beroende av att vi människor fortsätter med vår dräpande livsstil. Förutan den, så förtvinar den mörka talangkärnans negativa energipåverkan och förlorar därmed succesivt sitt inflytande över vårt sinne, för att till sist försvinna helt ur vår medvetanderepertoar.⁸²

Konklusion: Så fort vi har genomskådat detta, den energimässiga förutsättningen för mörkrets manifestationsförmåga, kan vi efter bästa förmåga sluta tillföra energi till den mörka talangkärnans fysiska representanter – alla individer och sammanhang, mellanmänniskliga såväl som politiska, där ljusets krafter möter motstånd. Denna mentala process innebär att vi samtidigt skärskådar vårt eget beteende och förhållningssätt gentemot omgivning. Likaså att vi iakttar vilka tankeakter vi sänder ut till våra medmänniskor. I det ögonblicket startar den mörka talangkärnans dödsprocess på allvar i vårt sinne och vägen till mental frihet ligger öppen för oss.

För vidare information om detta ämnesområde, hänvisar jag den intresserade till Martinus egen litteratur.

Att förstå en människas bevekelsegrunder utifrån hennes själsliga konstitution

Vad vi i vår tid bevittnar, är inget mindre än den mörka talangkärnans långsamma dödsprocess med tillhörande dödsryckningar, i form av ett uppblussande av större eller mindre väpnade konflikter, diktaturfantasier med tillhörande nationell isolationspolitik, rovdrift på naturen utan konsekvenstänk, en flod av desinformation på sociala medier, hybridkrigföring, alternativa fakta som underlag för en verklighetsbeskrivning som är långt ifrån verklig, sanslösa ekonomiska klyftor mellan fattiga och rika, en ökad militarisering av språk och samhällsinriktning, en eskalerande klimatkris där den successivt stigande globala medeltemperaturen snart har nått en irreversibel nivå, osv. osv.

Det är lätt att känna en uppgivenhet när man i dag tittar ut över världen. Men genom att sätt sig in i Martinus analyser över människans utveckling från djur till riktig människa, finns det all anledning att se hoppfullt på framtiden. Vi är och förblir odödliga väsen som under inkarnation efter inkarnation skördar erfarenheter av våra handlingar, varefter vi med en ökad medlidande- och förlåtelseförmåga oundvikligen förs fram till skapandet av en helt annan samhällsmodell än den nuvarande. En samhällsmodell där ekonomisk girighet, rovdrift på naturresurser, nationellt glorifierande och geopolitiska krigshandlingar är ett minne blott.

För att få en djupare förståelse av vilka mentala komponenter som ingår i det högerpopulistiska tankegodset, och därigenom få en överblick över var i utvecklingsprocessen ett visst djuriskt tankeklimat kulminerar, när det avtar och försvinner, ska vi nu vända oss till

⁸² Som kosmisk princip finns den kvar, då den utgör en evigt verkande realitet i den gudomliga jagstrukturen, den treeniga principen X1, X2, X3. Men den dagen vi upphör med att vara den mörka talangkärnans tjänare, utgör vi inte längre ett fysiskt redskap för manifestation av den dräpande principen.

symbol 33 ”De djuriska och mänskliga tankeklimaten”. Symbolen visar människans utvecklingsprocess från djur till riktig människa och den repertoar av tankeklimat som ingår på varje utvecklingssteg.

De inledande raderna i symbolförklaringen på Martinus Instituts webbsida till symbol 33 lyder enligt följande:

”Den jordiska människan befinner sig i övergångsstadiet mellan djur och människa. Hon framträder med ett degenererande djuriskt medvetande och ett växande människomedvetande. Denna förvandling är inte en viljeakt, utan en fråga om mognad eller utveckling på samma sätt som detta att bli ett geni i musik, målarkonst och liknande.”

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloeversikt/symbol-33/index.html>

Symbol 33 och de djuriska tankearterna

Innan jag går igenom symbol 33 och de dräpande tankearterna, vill jag framhålla att de är omöjligt att förstå den bottenlösa ondskan som utövades under Tredje rikets relativt korta, men exempellösa period av tillämpad industriell folkutrotning i koncentrationslägren, utan att ha kunskap om de mentala eller psykiska krafter som i dag på många sätt utgör automatfunktioner i vår medvetanderepertoar.⁸³ Då den kunskapen är av stor vikt för förståelsen för varifrån dessa automatiserade tankearter kommer, varför de finns där och hur de kan bekämpas, ska jag ge några exempel på vad Martinus skriver om dessa krafter.

Vad det här handlar är om den klassiska kampen mellan gott och ont, i både fysisk och metafysisk mening. En kamp som utspelar sig i människan yttre fysiska miljö och inre själsliga terränger, och som djupast sett grundar sig på hennes enpoliga status.

Här får vi återknyta till den treeniga principen och människans två poler, den maskulina och den feminina polen. Dessa poler (kraftcentra) är de generalorgan som ansvarar för jagets, X1:s, avgivandet och mottagandet av energi. Energin är rotfäst i X2, skapar- och upplevelseförmågan, och manifesterar sig därifrån på jagets bud, genom skaparprinciperna i X2, som organiserad livsupplevelse i X3-området eller energiomsättningens domän.

De båda polernas inbördes förhållande eller styrkegrad avgör vilken sorts livsupplevelse som är aktuell för individen i fråga. Dvs. om denne är inriktad på självbevarelsedrift, kamp och fysisk överlevnad (klan- eller stamkulturer), eller om denne är inriktad på osjälviskhet, fredlig

⁸³ Filmen ”The Zone of Interest” (2023) handlar om Rudolf Höss, kommandant för Auschwitz, och hans fru Hedwigs strävan efter att bygga ett drömliv för sin familj i ett hus och trädgård beläget alldeles in på koncentrationslägret. Den skildrar med kuslig precision den skenbara normalitet som fanns i familjen Höss vardagsliv, trots att de dagligen såg skorstensröken från ugnarna där liken brändes (med den nedfallande askan som emellanåt hamnade på den egna tomten), och hörde ljuden från lägret i form av skriken från lägervakterna och fångarna, skjutningar och de inkommande tågen med vagnar fulla av företrädesvis judiska barn, kvinnor och män.

samexistens och gåvokultur (strävan att förverkliga ett *verkligt* demokratiskt styrelseskick⁸⁴). Dessa båda mentala tillstånd är alltså inte en vilje fråga, utan en fråga om utveckling.

Varje människa på jorden startar sin långa vandring genom djurriket som enpoliga (manliga eller kvinnliga) individer med en sexuell struktur som är inriktad på äktenskap, fortplantning, egendomsrätt och kampen för överlevnad. På ett generellt plan betyder det att du som man beskyddar makan, avkomman och samlar in föda. Som kvinna innebär det att du blir beskyddad, att du uppfostrar barnen och behagar mannen.

Den forntida och den nutida människans mentala energikombinationer

Under den förkristna perioden var stamkulturer, med ovan beskrivna familje- och könsrollsmönster, den självklara samhällsformen.⁸⁵ Något alternativ till den fanns inte.

Vid den här tidpunkten i människans utveckling bestod människornas mentala energiblandning av instinktenergi, tyngdenergi, primitiv känslenergi och en obetydlig mängd

⁸⁴ Se "Kapitaldiktatur, demokrati och kommunism" kapitel 15

⁸⁵ En stam består av familjebaserade klaner. Klansamhällen är en av de vanligaste samhällsformerna i världen. Med klan menas en utökad familj. Familjer som är släkt med varandra, antingen genom äktenskap eller som avlägsna kusiner, är medlemmar i samma klan.

"En stam eller folkstam är en social formation av ett folk som ännu inte bildat en stat, till exempelvis småkungarrike. Ett hövdingadöme är en mellanform mellan stamsamhället och stat, men gränserna mellan begreppen är flytande." [https://sv.wikipedia.org/wiki/Stam_\(samh%C3%A4llsvetenskap\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Stam_(samh%C3%A4llsvetenskap))

Släktbaserade klaner är en organisatorisk enhet i många traditionella samhällen. Medlemskap i en klan definieras traditionellt i termer av härkomst från en gemensam förfader. Denna härkomst är vanligtvis unilineal, eller härledd endast genom den manliga (patriarkala) eller den kvinnliga (matriarkala) linjen. Det finns en påtaglig konfliktpotential vad gäller samexistensen mellan individer som förespråkar ett demokratiskt styrelseskick och individer som förespråkar en klanbaserad samhällsform med ett eget rättssystem. I en demokrati av västerländskt snitt är individen överordnad kollektivet med egna fri- och rättigheter, likaväl som skyldigheter. I ett klansamhälle är det tvärtom. Där beror individens status på klanens heder och vice versa. Rättsskipningen utgår från en strävan att behålla jämvikt mellan släkter och familjer. Vidare visar bevarandet av familjens heder hur central den är för upprätthållandet av en familjs status och goda rykte. Av den anledningen finns det ett stort antal fall av sexuell natur där en dotter anses ha uppfört sig illa och skadad familjens heder. Antingen genom en icke godkänd relation eller en ofrivillig sexuell akt, våldtäkt. Som en konsekvens av detta måste dottern i många fall straffas med döden för att återupprätta familjens heder, status och goda rykte.

Hedersmordet på Fadime Şahinda

I Sverige är hedersmordet på Fadime Şahinda 2002 ett av många exempel på vilka konsekvenser hederstänkandet kan få för kvinnor. Den 21 november 2001 höll Fadime Şahinda ett tal i Sveriges riksdag under seminariet "Integration på vems villkor?". Hon ville att beslutsfattarna skulle förstå hur utsatta invandrartjejer kan vara. När hon berättade sin livshistoria sade hon att "ett beteende som mitt måste straffas och skulden skulle betalas i blod."

Den 21 januari 2002 mödades Fadime Şahinda av sin far. Fadern greps strax efter midnatt och erkände under dagen i det första förhöret 22 januari 2002. Som motiv angav han att Fadime hade vanhedrat sin familj och släkt genom att ha sett till att hela världen fått kännedom om hur vissa kurdiska kvinnor behandlas. Enligt honom var dottern problemet och nu var problemet borta. https://sv.wikipedia.org/wiki/Fadime_Şahinda

intelligensenergi. Denna energikombination utgör den dräpande principens medvetandeunderlag. Med denna lågintelligenta, empatifrånvarande och explosiva energiblandning manifesterade sig den kampinriktade människan inför omgivningen. Hon framlevde sina dagar i ständigt pågående konflikter och krig med andra individer med samma mentala disposition. Ännu är det, vid den här tidpunkten, långt kvar till en fredlig samlevnad mellan individer och grupper.

För att skapa en fredlig samhällsform krävs det en helt annan mental energikombination än den förhistoriska. Denna energikombination, bestående av en avtagande instinktenergi, en utvecklad känslö- och intelligensenergi, vilka i samverkan reducerar tyngdenergiens destruktiva genomslagskraft, samt en gnutta intuitionenergi, är något vi nutidsmänniskor är i färd med att tilläga oss. Ur ett globalt utvecklingsperspektiv, har mänskligheten av i dag tagit ett stort steg framåt i fredlig riktning. Bland annat genom skapandet av demokratiska institutioner, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, ett starkt civilsamhälle (i de flesta västliga länder), samt instiftandet av den internationella brottmålsdomstolen (ICJ) i Haag. En domstol som tar upp rättsfall mellan stater.

”Än så är det långt till vår”

Men som den finlandssvensk författaren och skalden Zacharias Topelius diktade i *Videvisan*, så är det ännu långt till vår:

”Sov du lilla videung
Än så är det vinter
Än så sova björk och ljung
Ros och hyacinter
Än så är det långt till vår
Innan rönn i blomma står
Sov du lilla vide
Än så är det vinter.”

Ja, än så är det vinter, än så är det långt till vår. Här tänker jag att den lilla videungen i dikten får symbolisera människans slumrande kärleksförmåga. En kärleksförmåga som ännu inte är mogen att slå ut i full blom. En kärleksförmåga som behöver stå på tillväxt ännu ett tag, då den inte är enpolig till sin karaktär, dvs. inte är könsbunden. En sådan kärleksförmåga är det samma som begynnande eller utvecklad dubbelpolighet, och riktar sig till människan i människan.

Även om det är långt till vår, långt innan rönn i blomma står, så ligger vägen utstakad för oss mot utarbetandet av en global samverkansstruktur som främjar humanitet och social rättvisa, inkluderande en ekonomisk fördelningspolitik som avlägsnar de nuvarande stora skillnaderna mellan fattiga och rika. En sådan framtida samverkansstruktur kommer också att verka för, och införa, ett förbud mot krig i alla dess former. Likaså att pengar avskaffas som betalningsmedel. Det som ännu fattas för att kunna genomföra allt detta, är några snäpps höjning av den osjälviska moralen hos det stora flertalet av jordens människor.

Den avgörande höjningen av moralen kommer i takt med att polförvandlingen åstadkommer en mental, medvetandemässig islossning hos det stora flertalet av jordens människor. Detta får till följd att de goda krafternas representanter från jordens fyra hörn kan inta de beslutsfattande positionerna i en kommande opartisk och transparent världsregering. Som tidigare nämnts, skriver Martinus om detta globala paradigmskifte i *Livets Bog* del 1, kapitel 4 ”Ett internationellt världsrrike under skapande”.

Människans gudomlig jagstruktur

För är det inte så, att när det är som mörkast lyser hoppets stjärna som starkast? Finns det inte något inom oss alla som längtar efter freden ljus? Något djupt liggande inom oss som längtar efter det stjärnljus som en gång i framtiden kommer att lysa upp vår nuvarande förmörkade mentala himmel, och därmed utplåna allt mentalt mörker i våra sinnen.

Vad är då detta ”något djupt liggande inom oss” som längtar efter ljus? Det är inget mindre än den outplånliga del av oss, vår innersta kärna eller jagstruktur, som förbinder oss med vårt gudomliga ursprung – Gudomen. Vare sig vi vet eller ej, är vi evigt förbundna med denna entitet, då vår personliga jagstruktur utgör en del av Guds jagstruktur.

Det är genom denna jagstruktur som vårt eviga jag möter Guds jag när polförvandlingen har uppnått sitt slutmål – de båda polernas balanserade och likvärdiga manifestationsförmåga i varje människa. En händelse som Martinus benämner ”den stora födelsen”. I det ögonblick detta sker, får individen i fråga fri tillgång till intuitionsenergin – en energi som genomtränger alla skapelser och manifestationer och som avslöjar deras avsikt, mening och syfte.⁸⁶

En individ som har genomgått den stora födelsen har nu blivit det Martinus kallar ”ett kristusväsen”. En fullkomlig människa som inte kan göra annat gott i varje sammanhang hon befinner sig och i varje möte med en medmänniska. I sanning, det fullkomliga fredsväsendet har härmed trätt fram i fysisk skepnad och sprider, likt stjärnan på himlen, sin mentala ljus över allt och alla.

Kapitel 10

”Moderkärnan” – den dräpande principens grundläggande kraftcentra

Så här beskriver Martinus det han benämner ”moderkärnan, den eviga livskärnan”, sätet för den maskulina och den feminina polen, under rubriken ”Den polreglerande eviga livskärnan”, samt rubrikerna ”Ett renodlat ’handjur’” och ”Ett renodlat ’hondjur’”:

”Bakom dessa två organuppsättningar existerar den reglerande talangkärna som liksom alla övriga talangkärnor i det levande väsendet har sitt säte i ödeselementet i väsendets övermedvetande eller X2. Eftersom alla

⁸⁶ Intuitionsenergin har av 300-tals mystikern Gregorios av Nyssa (en av de tre kappadokiska fäderna) beskrivits som ”Guds seendeenergi”. Gregorios beskriver också intuitionsenergin som ”Guds ögon” eller ”Guds blick” – ”ögon” med vilka Gud genomtränger allt och alla med sin kärleksfulla ”blick”.

livsfunktioner har sin allra innersta eller djupaste rot i denna talangkärna, på så vis att alla andra talangkärnor i verkligheten är utlöpare från denna enda stora kärna, ska vi kalla den för "moderkärnan" eller "den eviga livskärnan". Från detta livets förnämsta organ manifesteras och regleras den sexuella polprincipen och därmed kretsloppet eller själva manifestationen av "den högsta elden" i alla dess faser. Det är denna reglering som kommer till uttryck i hela det levande väsendets framträdande i alla dess tusentals eller miljontals nyanser. Studiet av denna reglering visar oss därför, varför de levande väsendena framträder i de speciella mentala och kroppsliga manifestationsformer som fallet är. Varför framträder till exempel ett levande väsen som djur? Varför framträder det som människa? Varför framträder det som en Kristus, en Buddha eller som "Guds avbild"? Ja, svaret är enkelt och klart. Det levande väsendets manifestationsformer är endast de yttre synliga verkningarna av väsendenas sexuella polkonstellationer och de av dessa reglerade sympatianlagen och intellektuella anlagen." (*Livets Bog* del 5, st. 1929)

Den maskulina polen

"Den ena av dessa två poler känner vi till som den maskulina polen. Inom djurriket utgör denna pol för somliga väsen den allt övervägande, reglerande och bestämmande faktorn, medan den feminina polen i dessa väsen endast existerar i ett latent tillstånd. Väsendet blir därför i övervägande grad ett maskulint väsen. Då detta väsens sexuella drift eller sympatianlag endast kan utlösas genom den maskulina polen, medan dess intellektuella anlag utlöses genom dess motsatta pol, alltså den feminina, och denna är latent, kommer ett sådant väsen endast att framträda som dominerande 'hankönsväsen', det vill säga ett fortplantningsväsen. Då de intellektuella anlagen här, som nämnts, endast kan utlösas genom dess feminina pol och denna är latent eller befinner sig i sitt minsta framträdande i kretsloppet, blir ett sådant väsens intellektualitet likaså något som ligger latent i dess andliga struktur. Ett sådant väsen har därför endast sinne för äktenskapet och avkomman. Allt som ligger utanför detta har det ingen som helst förmåga att uppfatta eller sätta sig in i. Det kan endast hävda sig i kraft av sin kroppsliga överlägsenhet gentemot andra väsen. Resultatet blir därför att livslagen här heter makt i stället för rätt. Detta är djurets livsbetingelse. Och här står vi inför väsen, vilkas liv endast kan existera i primitivitet och mentalt mörker. Väsendet här är således ett 'handjur'." (*Livets Bog* del 5, st. 1930)

Den feminina polen

"På samma sätt blir de väsen, hos vilka den feminina polen är den allt förhärskande faktorn, till 'hondjur'. Då den feminina polen hos dessa väsen, på samma sätt som den maskulina hos handjuret, inte rymmer något som helst intresse eller begär utanför parningsprincipen, äktenskapet och avkomman, eftersom den maskulina polen här utgör organet för intellektualitet och denna

pol här är latent eller som minst framträdande, blir 'hondjuret' således ett med 'handjuret' medvetandemässigt jämbördigt väsen. Båda har endast parningstillståndet och självbevarelsedriften utvecklade. Någon intellektualitet är det här inte tal om. (*Livets Bog* del 5, st. 1931)

Roten till "det onda", till kamp, rivalitet och krig

"De ovannämnda två slagen av enpoliga väsen utgör alltså livets nattzon. Livsbetingelsen för dessa två köns väsen är enbart: att ömsesidigt äga varandra. Här ligger roten till all rivalitet och kamp för att besitta och beskydda partnern och avkomman samt den materia som är en livsbetingelse för dessa väsen. Här finns själva källan till allt det som senare, när dessa väsen har blivit jordmänniskor, kallas 'det onda', och som de stora humana religionerna har till uppgift att få människorna att inom sig själva utrota eller bekämpa." (*Livets Bog* del 5, st. 1932)

Den högsta elden – livsupplevelsens kolorerande kraftkälla

"Denna 'högsta eld' är alltså i sig själv helt neutral. Den är varken 'ond' eller 'god'. Den utgör det namnlösa 'X1:s' utstrålning av 'något som är' och är därmed en självbevarelsens eviga urkraft, genom vilken jaget kan uppleva och skapa." (*Lives Bog* del 4, st. 1473)

"Genom att 'den högsta elden' omdanar det levande väsendet till ett enpoligt väsen och därmed gör 'det feminina' och 'det maskulina' till speciella kroppsliga väsenstillstånd, vidmakthålls det levande väsendets möjlighet att uppleva motsatsen till sin verkliga, eviga identitet. Utan denna upplevelse skulle det aldrig någonsin kunna uppleva sin eviga identitet. Ty det mentala mörkret är ju det absolut enda material, genom vilket det kan markera sin verkliga ljustillvaro." (*Livets Bog* del 5, st. 1609)

"Här har vi alltså nått fram till livets själva innersta kärnprincip, dess hjärtfunktion, dess puls. Är inte alla tings rörelse mellan fysisk eld och köld eller mellan stadier i mentalt ljus och mörker själva livets andning, dess inandning och utandning? När allt befinner sig i rörelse, är underkastat förvandling och således omöjligt kan fortsätta att vara i en och samma situation i all evighet, beror detta alltså på livets egen hjärtfunktion och andning. När krig utlöses, kulturcentrum går under och människoskaror torteras, lemlästas eller mördas, och omvänt, när det skapas kultur, humanitet och fred, lyckliga öden, harmoni och glädje, då är detta bara verkningarna av universums innersta struktur och strålkraft, det eviga livets själva hjärtfunktion och andning, allt enligt 'Guds vilja'. 'Den högsta elden' utgör alltså denna allt genomträngande strålkraft, denna hjärtfunktion, denna livets eviga andning, denna Guds vilja." (*Livets Bog* del 5, st. 1638)

"Det är denna 'den högsta eldens' rytmiska rörelse mellan dess minsta och dess största framträdande som gör livsupplevelsen till ett evigt kretslopp. Det är

denna 'den högsta eldens' rytmiska struktur genom väsendena i mikrokosmos, mellankosmos och makrokosmos som ligger till grund för skapelsen av dag och natt, sommar och vinter, sådd och skörd, gott och ont, barndom och mogen ålder eller kort sagt alla existerande kontraster. Och när mänskligheten, som vi just har sett, befinner sig i en lidande- eller olyckssfär, en dråp- och dödssfär, en okunnighetens och primitivitetens fallgrop, beror det alltså enbart på att denna mänsklighet i sitt kosmiska kretslopp passerar 'den högsta eldens' sfär av minsta framträdande. Där 'den högsta eldens' minsta framträdande råder, blir livet alltså till mörker, till lidande och död, till 'domedag' eller 'helvete' för de levande väsendena." (*Livets Bog* del 5, st. 1675)⁸⁷

Ontologisk slutsats

Det är alltså ända hit vi måste söka oss – till de båda polernas grundläggande funktioner och ändamål, samt till "den högsta elden" och dess mentala kolorering av livsupplevelsen – för att förstå de bakomliggande själsliga krafter som ligger till grund för varje människas beteendemönster, tankestruktur, och vad gäller ämnet för den här artikeln, högerpopulistiska och fascistiska sympatier. Till exempel för den högerpopulistiska falangen inom det republikanska partiet i USA, Maga-rörelsen, med dess wannabe fascist ledare Donald Trump i spetsen.

Ännu håller den dräpande principen människan i sitt fasta grepp

Jag vill komplettera beskrivningen av den dräpande principen med ett avsnitt ur kapitel 56 i boken *Logik*. Det avsnittet visar att denna förgörande kraft på intet vis har förlorat sin aktualitet. För en person, i vars mentalitet den dräpande principen ännu har en aktiv eller potentiell bärkraft, är denna princip, djurrikets mentala epicentrum, lika reell i dag som för forna tiders människor. Något som de fortfarande pågående väpnade konflikterna världen över visar, med sina brutala, fullständigt hänsynslösa krigshandlingar och allt ödeläggande slutresultat.

"Men 'den dräpande principen' är inte slut härmed. Vad är den fantastiska kapprustning som i vår tid äger rum över hela världen? – Är den inte en genial omskapelse av nationerna till 'djuriska' väsen med förstärkt förmåga att leva efter principen: 'Envar är sig själv närmast'? – Är det inte ett jagande efter att bli den starkaste, den skickligaste i att dräpa och mörda och därmed bli den mest överlägsne i att erövra och bestämma? Har inte urskogens atmosfär bragts till kulmination i jordmänniskans mentalitet och uppehållszon? –

⁸⁷ Martinus ägnar den femte delen av *Livets Bog* åt "den högsta elden". I boken beskriver Martinus denna elds inverkan på människans sexuella struktur, vilken i varje spiralkretslopps djurrike tar sig uttryck i en könsuppdelning i maskulina och feminina individer. Vidare beskriver Martinus dessa individers successiva transformation till ett nytt tredje kön, den dubbelpoliga människan. Ett könstillstånd där de tidigare åtskilda manliga och kvinnliga egenskaperna och kvaliteterna nu är förenade, dvs. är i balans, hos individen. Enligt Martinus är denna individ varken man eller kvinna, utan utgör den fullkomliga människan – ett till hundra procent kärleksfullt väsen.

Vad är sagornas hemska drakar och blodtörstiga odjur vid sidan av nationernas helt tillintetgörande försvars- och angreppsnatur? – Inte ens i fantasins värld har det varit möjligt att skapa odjur med en så fruktansvärd förmåga att utspy en så ödeläggande eld och sprida en så tillintetgörande lemlästning, eller andas ut så milsvida förkvävande svavelmoln och giftgaser, som hos nationerna. Och i intet annat väsens fotspår har man sett sådana gigantiska mängder av sårade och lemlästade eller bedövats av ett så gripande ackompanjemang av dödsrosslingar. I intet annat väsens energiutveckling har man funnit något motstycke till ett sådant raffinemang av utspekulerade lidanden som just i nationernas. Intet väsen har kunnat markera sin vandring genom livet med så många gravar eller med en sådan expansion av kyrkogårdar, som de 'väsen' vi kallar konungariket, republiker och fristater.

Nej, ingen må tro att 'djurrikets' tid är förbi. Jordmänniskorna är ännu celler i interimistiska jätteväsen, som lever under de 'djuriska' lagarna, de 'djuriska' livsvillkoren. Jordklotet är en djungel, och nationerna är dess fruktansvärda 'vilddjur'.

Och detta förblir jordmänniskornas rätta hemort eller utvecklingsfält, så länge deras 'ledare', till ackompanjemang av trummor och trumpeter och parader, kan suggerera folkmassorna med flammande tal om död och ödeläggelse över 'fienderna', dvs. över väsen med andra uppfattningar, andra erfarenheter, andra livsåskådningar, andra former av begåvning, samt få dem att tro på det rättmätiga i rov och plundring av andra nationers livsviktiga ägodelar och landområden, att ringakta och bortförklara andra åsiktsgruppers rätt att leva, att göra barnuppfostran och ungdomsrörelser till utbildning i krigshantverk, att göra dessa unga människor, som ännu inte nått mogen ålder och därför inte med eget förstånd kan bedöma verkligheten, till dödens fackfolk, av tvång eller fri vilja till specialister i dråp och lemlästning, i mördande och hat. Med guldgalonerade uniformer, blanka knappar, medaljer, ordnar och fjäderplymer, blanka stövlar, sablar och dolkar, bländar man de unga själarna och bedövar den sista obetydliga resten av ett spirande samvete eller en mental reaktion mot att gå – själva 'helvetets' ärenden.' (*Logik* kap. 56)

Kapitel 11

Översikt och beskrivning av detaljerna på Symbol 33

Martinus redogör i symbol 33 för människans utveckling i djurriket (orange/gul färg) fram till de inledande stadierna i det riktiga människoriket (gul färg). Denna utvecklingsperiod illustreras till vänster på symbolen. Ett lilafärgat horisontellt streck markerar gränsen mellan de båda tillvaroplanen, djurriket och det riktiga människoriket.

På symbolen finns 12 horisontellt stående figurer. De representerar de olika djuriska och mänskliga tankearterna. Till höger på symbolen har Martinus ritad in en sammansatt symbol.

Den symboliserar den feminina polen (gul färg) och den maskulina polen (grön färg). Till höger om den finns en lila- och vitfärgad figur. Den symboliserar reinkarnationsprincipen.

Vidare har Martinus på den övre delen av symbolen (ovanför det lilafärgade lite kraftigare vågräta strecket), ritat in eldsflammar. De symbolisera "den högsta elden" – Gudomens kärleksenergi och livsupplevelsens kvalitativa regulator. Livet innehåller som bekant upplevelser av de mest skiftande karaktärer, allt ifrån de mörkaste mörka till de ljusaste ljusa. Det är denna, till sin natur neutrala energi, som färgar jagets livsupplevelse. Den högsta elden utgör det namnlösa X1:s utstrålning av "något som är", som Martinus skriver i *Livets bog* del 4, st. 1473.⁸⁸

De 13 vågräta lila strecken på symbolen markerar de olika utvecklingssteg som människan passerar under sin passage genom djurriket fram till riktig människoriket, och därefter vidare mot allt högre livsupplevelsedimensioner. Varje sådant utvecklingssteg utgör en period på tusentals och åter tusentals år. Med andra ord innefattar denna symbol en mycket lång tidsperiod. Vi talar här om årmiljoner.

Som vi kan se på symbol 33 A, har Martinus illustrerat utvecklingssteg 21–34 (till vänster) på symbolen. De flesta av den nuvarande mänsklighetens individer befinner sig på utvecklingssteg 27–28. De mest primitiva människorna befinner sig på utvecklingssteg 26. Enligt Martinus befinner sig endast ett mindre antal individer på utvecklingssteg 29. Genom att se vilka tankearter som finns representerade på varje utvecklingssteg, är det relativt enkelt att se vilken typ av människor som befinner sig på respektive utvecklingssteg.

Att tillhöra den politiska inriktning som den här artikeln fokusera på, högerpopulismen, är alltså inte viljesak, utan en fråga om vilket utvecklingssteg vederbörande befinner sig på, och därmed vilka tankearter som ingår i den personens medvetanderepertoar. Det ska vi titta lite närmare på nu.

Den djuriska tankeklimate

Symbolen är mycket omfattande och innehållsrik på information. Jag kommer därför inte att redogöra för vad symbolens 20 figurer står för, utan jag koncentrerar mig på de tre figurer som är av störst intresse för den här artikel – de djuriska tankeklimate. De är:

Figur nr 10. *Den dräpande principen.*

Figur nr 11. *De dödsbringande tankearterna.*

Figur nr 12. *Högmodets och äregirighetens tankearter.*

Dessa tre figurers mentala krafter ingår i högre eller lägre grad i samtliga högerpopulistiska ledares medvetanderepertoar. Figurerna 10, 11 och 12 formar deras beteendemönster,

⁸⁸ "Denna 'högsta eld' är alltså i sig själv helt neutral. Den är varken 'ond' eller 'god'. Den utgör det namnlösa 'X1:s' utstrålning av 'något som är' och är därmed en självbevarelsens eviga urkraft, genom vilken jaget kan uppleva och skapa. Den är själva skaparförmågan eller 'X2:s' vibrationsdomän, genom vilken jaget eller 'X1' utformar 'X3', som därvid blir kulminationen av 'den allra högsta eldens' tillfredsställelse." (*Livets Bog* del 4, st. 1473)

personlighet och världsbild. De utgör den mentala bas utifrån vilken dessa personer förhåller sig till sina meningsfränder och till sina förmenta fiender. Vidare är det genom de tre figurernas samlade medvetandeklimat som dessa politiska ledare i olika grad förverkligar, eller försöker förverkliga, sina diktatoriska maktambitioner.

På följande sätt beskriver Martinus de tre figurernas särdrag:

Figur nr 10. *Den dräpande principen.*

”Den dräpande principen, som vi redan stiftat bekantskap med i beskrivningen av det nedersta avsnittet, som här på symbolen symboliserar det renodlade djurriket, är också starkt framträdande i det mellersta stora avsnittet, vilket såsom tidigare nämnts symboliserar jordmännisklighetens utvecklingsområde. Vi ser att figuren är bredast eller fylligast i utvecklingsavsnitt nr 25. Det skall symbolisera att den dräpande principen här är det absolut totala livsfundamentet, och som rentav befordras av väsendenas religiösa instinkt. Mord och människooffer organiserades stundom som religiösa ceremonier, som heliga handlingar. Figurens svartröda färgsammansättning skall symbolisera detta utvecklingsavsnitts mordiska eller dödsbringande natur. Det skall symbolisera alla existerande former av onaturlig avlivning. Väsendena på detta utvecklingsavsnitt är för länge sedan utdöda på jorden.” (*Den eviga världsbilden* del 3, st. 33.10)

Figur nr 11. *De dödsbringande tankearterna.*

”Medan figur nr 10 symboliserar själva avlivandet, mord och dråp på levande väsen, symboliserar figur nr 11 de tankearter som utlöser den dräpande principen i mord och dråp. Hit hör alla avundsjukans, svartsjukans, missunnsamhetens, oginhetens, girighetens, rövandets, bedrägeriets, hatets, hämndens och maktbegärets tankearter. Dessa tankearter är alla ett mer eller mindre farligt, dödsbringande eller lemlästande gift för den kärlekens kosmiska tankekombination som är en livsbetingelse för skapelsen av människan till Guds avbild, till att vara honom lik. Som symbolen visar präglas de alla av den dräpande principens orange, svarttonade och grå färger.” (*Den eviga världsbilden* del 3, st. 33.11)

Figur nr 12. *Högmodets och äregirighetens tankearter.*

”Av denna figurs färger ser vi att även den i någon mån symboliserar den dräpande principen, även om dess inslag av gul färg är uttryck för humanitet. Det fundamentala i de tankearter som denna figur symboliserar är självdyrkan. Högmodet är en tankeart i vilken väsendet övervärderar sin egen mentala eller fysiska kapacitet. Det uppfattar mer eller mindre sig självt som överlägset alla andra människor, utan att det alls föreligger någon berättigad grund för detta. Det stoltserar med denna sin falska kapacitet, som det har suggererat sig självt att tro är verklig. Detta tankeklimat kan ofta urarta till storhetsvansinne, såväl andligt som fysiskt, såväl religiöst som politiskt. Om sådana väsen samtidigt är

inhumana eller brutala, kan de bli verkligt fruktansvärda där de får makt, t.ex. som diktator över ett folk. Då blir det krig, mord och dråp, tortyr och förtryck. I deras fotspår blir det ragnarök eller helvete. Det kan naturligtvis bara drabba ett folk som är predestinerat för en sådan mörk karma.

Här möter vi också äregirigheten eller begäret efter att bli dyrkad, ärad och anedd. Detta framkallar i sin tur fåfänga, snobberi, fjäsk och självgodhet. Förtal av eller nedsättande omdömen om sin nästa är heller inte okänt inom detta tankeklimat.” (*Den eviga världsbilden* del 3, st. 33.59)

Den tillträdande presidenten Donald Trump uppvisar, just genom hans diktatoriska maktambitioner, hatfyllda personangrepp och patologiska ljugande, ett medvetandebagage som innehåller samtliga tankearterna som Martinus räknar upp i styckena ovan: avundsjuka, svartsjuka, missunnsamhet, oginhet, girighet, röveri, bedrägeri, hat, hämnd och sist, men inte minst, maktbegär.⁸⁹

Att de skarpaste hjärnorna inom den kristna högern i USA inte kan undgå att se att Trump personifierar de sju dödssynderna,⁹⁰ att han är kriminell, sexist, rasist, narcissist, mobbare och patologiskt självupptagen, trots dessa uppenbara karaktärsbrister ändå stöder honom, visar på komplexiteten i förhållandet mellan känslor, politisk makt och upplevelsen av att som grupp vara utvald att rädda världen.

Denna blandning av dubbelmoral och hyckleri, några av de mentala ingredienserna i den fundamentalistiska kristendomen, utgör både ett gåtfullt men samtidigt fullt förståeligt mentalt tillstånd, när man väl förstår vilket inflytande de dödsbringande tankearterna, tillsammans med högmodets och äregirighetens tankearter, har på dessa personer. Tankearter som inget har att göra med budskapet i Kristus bergspredikan eller detta att vända andra kinden till. Tvärtom tycks dessa tankearter legitimera ett politisk fulspel bland republikanska politiker, vilket för dem innebär ett kompromissande och schackrande med kristna ideal och värderingar när de religiösa värdegrunderna krockar med den politiska verkligheten. En dagspolitisk förening av religiöst bigotteri och politisk pragmatism som sedan länge har urholkar etiken, moralen och

⁸⁹ För Trump är makt synonymt med rädsla, enligt honom själv. Det är den känslan han framkallar, eller önskar framkalla, genom sitt skamlösa mobbande, sin oberäknelighet och sin totala brist på medkänsla. Trump är i princip likgiltig för andra människors reaktioner på hans verbala påhopp och utstuderade elakheter. Att rädda människor är lättare att kontrollera och manipulera än orädda människor, är något som Trump utnyttjar maximalt i sin politiska vardag.

Min hypotes är att Trump, genom att framkalla rädsla hos människor, föreställer sig att han kan underkiva dem, att de blir underdåniga, och till slut (av ren självbevaringsdrift) respektera honom som privatperson, partiledare och president. Något som det republikanska partiets mangranna uppslutningen bakom Trump, innan och under valkampanjen hösten 2024, visade med all önskvärd tydlighet.

⁹⁰ Enligt romersk-katolsk teologi är de sju dödssynderna högmod, girighet, vällust, avund, frosseri, vrede och likgiltighet.

sanningsbegreppet i amerikansk politik, och som nu har nått sin högsta nivå hittills i och med att Trump har slukat det republikanska partiet med hull och hår.

Det finns väl knappast någon (förutom de människor som ännu inte i tillräckligt hög utsträckning har upplevt de negativa konsekvenserna av att rösta fram en högnationalistisk politiker till makten) som på allvar tror att Trump kommer att lyckas förverkliga sina religiöst färgade etnonationalistiska visioner, och därigenom skapa ett ekonomiskt blomstrande USA, ett land fullt av guld och gröna skogar? Kommer inte i stället miljontals människor uppleva en vardag där de inte kan betala hyran, inte har råd med mat, går under i narkotikamissbruk,⁹¹ inte kan gå till läkare eller tandläkare, är arbetslösa och saknar sjukförsäkringar? Tror man inte att denna stora grupp människor, i stället för att hylla den politiska maktapparaten, kommer att bekräfta riktigheten i talesättet: ”När det regnar manna från himlen har den fattige ingen sked”?

Hur ska vi då betrakta Trump som politiker? I vilken politisk kategori hör han hemma? Att Trump tillhör extremhögern råder det ingen tvekan om. Men täcker detta begrepp hela Trumps politiska tankevärld?⁹² Den argentinske historikern Federico Finchelstein kategoriserar Trump som varande ”wannabe fascist”. Detta begrepp ska vi nu titta lite närmare på.

Del 4

Kapitel 12

Federico Finchelstein och wannabe fascister

Den argentinske historikern Federico Finchelsteins senaste bok har titeln *The wannabe fascists: A guide to understanding the greatest threat to democracy* (2024).⁹³ Finchelstein

⁹¹ ”En vanlig dag i USA tas över 650 000 recept på opiater ut på apotek. Samtidigt prövar 580 människor heroin och 78 dör av en opiatöverdos. Tiotusentals amerikaner dör varje år av missbruk som ofta börjar med ett recept på smärtstillande tabletter och slutar med heroin. Den opiatepidemi som härjar landet drabbar såväl rika som fattiga, svarta som vita, gamla som unga.”

<https://www.dagensmedicin.se/specialistomraden/allmanmedicin/tiotusentals-offer-for-opiatmissbruk-i-usa/>

⁹² Frågan är som sagt om Trump har en politisk tankevärld. Han är obeläst, har en elvaårings ordförråd, handlar utifrån sina instinkter, ratar fakta m.m., m.m. I samband med publiceringen av Michael Wolffs bok *Fire and fury: inside the Trump white house* 2018, där Trump framställs som omogen, kom han med följande uttalande på Twitter:

”Mina två främsta tillgångar här i livet har varit mental stabilitet och att jag är jättesmart”.

”Jag gick från att vara VÄLDIGT framgångsrik affärsman till topp-tv-stjärna, till USA:s president (på första försöket). Jag tycker nog att det kan ses som inte bara smart, utan genialiskt. Jag är ett väldigt stabilt geni”.

<https://www.svt.se/kultur/trump-jag-ar-ett-stabilt-geni>

⁹³ Federico Finchelstein är en argentinsk historiker och ordförande för historieavdelningen vid New School for Social Research. Han är chef för Janey-programmet i Latinamerikastudier. Finchelstein är expert på transatlantisk fascism och Argentinas moderna historia. Han har skrivit böcker om populism, Dirty Wars,

definierar begreppet ”wannabe fascists” som ett mellanting mellan populism och fascism. Politiker som Donald Trump, Jair Bolsonaro, Narendra Modi och Viktor Orbán utgör enligt Finchelstein exempel på wannabe fascister. De är inga drivna ideologer, men deras politiska ambitioner går åt det totalitära hållet.

2000-talets populister går enligt Finchelstein i en fascistisk riktning av det ursprungliga slaget. Han vill undvika stereotypa och förenklade etiketter och kallar därför Trump för en wannabe fascist. I sin analys av det nya populismens fascistliknande tendenser utgår Finchelstein från fascismens fyra pelare: våld, desinformation, xenofobi och diktatur.

Följande utdrag ur Kim Salomons artikel i SvD 24 11 26,⁹⁴ vilken behandlar Federico Finchelsteins senaste bok *Donald Trump – kanske en ”wannabe fascist”?*, ger en historisk och nutida bakgrund till Finchelsteins begrepp ”wannabe fascister”.

”Dagens missbruk av begreppet fascist beror förstås på slarv och slentrian men även på historielöshet och okunnighet. Ideologin är patenterad av historien och kan knappast vridas ur sin ram. Jämförelser över tidsaxeln bidrar till att förtydliga det nutida och gör det lättare att identifiera fascistiska tankefigurer när de dyker upp i nya förklådnader.

Fascismen lanserades i Italien 1919, och de italienska fascisterna var liksom senare nazisterna ultranationalistiska, hyllade en rasistisk och totalitär diktatur och föraktade liberalism och kommunism. Demokratin undergrävdes inifrån, fiender eliminerades och sanningen ersattes med lögn och myter. I så måtto fungerade fascismen som en pendang till leninismen och stalinismen.

Med krigsslutet 1945 förändrades den politiska kartan. Nu ville få förknippas med fascismen. Men med en populistisk framtoning kunde fascistiskt anstrukna politiker verka vidare, och inte minst de som kom till makten var måna om att framstå som demokrater. Detta blev tydligt i Latinamerika där just populismen fick starkt fäste. Under kriget var Juan Perón diktator i Argentina, men 1946 utlyste han fria val, som han vann varpå han blev historiens första demokratiskt valda populistiska president. Några år senare valdes den tidigare diktatorn

Förintelsen och judisk historia i Latinamerika och Europa. Han har varit politisk kommentator i *The Guardian* och *The New York Times*, samt andra publikationer i Argentina och på andra håll.

Senast utgivna böcker:

Wannabe-fascisterna (2024)

Fascistiska mytologier (2022)

En kort historia om fascistiska lögn (2020)

Från fascism till populism i historien (2017)

Det smutsiga krigets ideologiska ursprung: fascism, populism och diktatur i 2000-talets Argentina (2014)

Transatlantisk fascism: ideologi, våld och det heliga i Argentina och Italien, 1919–1945 (2010)

https://en.wikipedia.org/wiki/Federico_Finchelstein

⁹⁴ SvD *Under strecket* 2024 11 26. Kim Salomon är professor i historia vid Lunds universitet.

Historikern Federico Finchelstein granskar i sin bok *Wannabe fascister* Maga-rörelsen i ljuset av fascismens fyra grundpelare: våld, desinformation, xenofobi och diktatur.

Getúlio Vargas i Brasilien till president. Fria val blev alltså strategin för att signalera avstånd till den fascism som de båda inspirerats av.

En ny form av politiskt styrelseskick växte fram som förenade demokrati med ofrihet. Förvisso ledarkult, men ingen våldskult. Att det fascistiska tankegodset tonades ner och demokratiska ideal lyftes fram vittnar om den tidens beröringskräck med det förflutnas totalitära tänkande. Men lämningar fanns kvar i Latinamerikas auktoritära regimer: intolerans, illiberalism, avståndstagande från mångfald.

Till skillnad från efterkrigstidsårens populister graviterar 2000-talets motsvarigheter emellertid allt tydligare i riktning mot fascism av det mer ursprungliga slaget. Finchelstein vill undvika dagens stereotypa och förenklade etiketter och kallar dem ”wannabe-fascister”, ett mellanting mellan fascister och populister. Systematiskt analyserar han denna hybridvariant utifrån fyra av fascismens centrala pelare: våld, desinformation, xenofobi och diktatur.”

Kim Salomon skriver vidare om det nya medielandskapet, vilket underlättar spridandet av lögnen och desinformation (fascismens andra pelare):

”Den digitala världens plattformar har för Trump blivit vad journalfilmerna var för nazisterna: en direkt kanal till folket som innebär konstant, friktionsfri närvaro i nyhetsflödet. Lögnen är dessutom den tillträdande presidentens specialgren.”⁹⁵

Finchelstein menar att Trumps anklagelser om valfusk 2022 innebär en vändpunkt i högerpopulismens utveckling. Även Bolsonaro i Brasilien och Fujimori i Peru har protesterat mot valresultatet i sina respektive länder.

Finchelstein behandlar rasismen och hatet inom dagens högerpopulistiska rörelser (xenofobi, fascismens tredje pelare). Tanken är att vissa oönskade grupper hotar nationens föreställda

⁹⁵ Det går utan vidare att iaktta en så kallad *Machiavellisk personlighetsstörning* hos Donald Trump. Med Machiavellisk personlighetsstörning menas, enligt psykologkandidat Emma Karlgren, följande: ”Machiavellism (Machiavellisk personlighetsstörning) innebär att en person är manipulativ, saknar moral och har en cynisk världssyn. Fokus för personen är att behålla eller öka sin makt till varje pris. För att åstadkomma detta gör individen helt enkelt det som krävs, trots att det kan innebära manipulation, våld eller utnyttjande av någon annan. Så länge målet uppnås spelar det ingen roll huruvida agerandet är etiskt korrekt eller inte.”

<https://www.sveakbt.se/personlighetsstorning/machiavellisk-personlighetsstorning>

Här behöver jag väl knappast tilläga att det automatiserade ljugandet hos Trump utgör ett mycket framträdande drag i hans Machiavelliskt präglade personlighet. Karlgren har i sin artikel skrivit ner nio kriterier som kännetecknar en person med Machiavellisk personlighetsstörning.

Under punkt 7, vilken har rubriken ”Likgiltig inför hur andra påverkas,” skriver hon följande: ”Huruvida andra drabbas av machiavellistens strävan mot makt och rikedom kan tyckas ovidkommande. Om luredrejeri eller manipulering är det som krävs för att personen ska nå sitt mål anses det endast nödvändigt.” <https://www.sveakbt.se/personlighetsstorning/machiavellisk-personlighetsstorning>

Under punkt 7 går det utan svårigheter att placera in Trumps notoriskt manipulativa ljugande.

homogenitet. Fiender definieras allt oftare i sexuella och religiösa termer. I Victor Orbáns nationalistiska universum, skriver Salomon, utgör paranoida föreställningar om immigranter, sexualitet och liberalism ett ständigt återkommande tema. Orbán försvarar en rasistisk nationalism med ett antisemitiskt kodat språk, riktat mot den judiske finansmannen George Soros.

Trump är av samma etnonationalistiska skrot och korn. Han påstår att Manhattans allmänna åklagare, som väckt åtal mot honom, är handplockad och finansierad av Soros. Trump anser också att immigrationen av oönskade grupper utgör ett hot mot kulturell, nationell och etnisk homogenitet. Trump påstår vidare att papperslösa immigranter ”förgiftar USA:s blod”. I en artikel publicerad 2024 10 18 på nyhetssajten *Omni* kan vi läsa följande:

”Fler än var tredje amerikansk väljare håller med om Donald Trumps påstående att papperslösa migranter ”förgiftar USA:s blod”. Det rapporterar Axios, som tagit del av en ny undersökning från tankesmedjan Brookings Institution och den ideella organisationen PRRI. Inom Republikanerna svarar 61 procent ja, inom Demokraterna 13 procent, och bland oberoende 30 procent. Robert Jones, ordförande för PRRI, beskriver resultaten som ”verkligt alarmerande”.

– Det språkbruket kommer rakt från ”Mein Kampf”. Det här om att förgifta blod, det är nazistretorik, säger han.

Det var i december 2023 som Donald Trump anklagade Bidenadministration för att ”förgifta USA:s blod” genom att släppa in invandrare. Han har såvitt känt inte använt uttrycket under 2024. <https://omni.se/matning-var-tredje-valjare-anser-att-invandrare-forgiftar-usa-s-blod/a/RzoVbd>

Om fascismens fjärde pelare, diktatur, skriver Salomon följande utifrån Finchelsteins konstaterande att Trump är en wannabe fascist:

”Fascismens fjärde pelare, diktatur, är en styrelseform som Trump dock knappast förespråkar. Däremot tycks han ha inspirerats av den klassiska fascismens föreställning att demokratier är svaga och inte nödvändigtvis representerar folkets vilja. Stormningen av Kapitolium den 6 januari 2021 kan ses i det perspektivet. Att kuppen misslyckades beror enligt Finchelstein på Trumps vacklande, att han inte anslöts sig till mobben, även om han tidigare på dagen uppmanat sina följare: ”If you don’t fight like hell, you’re not going to have a country anymore.” Den tillträdande presidenten betedde sig alltså som en fascist men retirerade, möjligen för att han saknade stöd bland ledande grupper i samhället. En fullblodsfascist hade däremot knappast backat.”

<https://www.svd.se/a/bmjzwB/ar-donald-trump-fascist>

Finchelstein menar, i ett annat sammanhang, att Trump förmodligen var för feg för att själv medverka i stormningen av Kapitolium. Där slår, menar jag, Finchelstein huvudet på spiken. Trump är en skrävande mobbare som slungar ur sig oförskämdheter och förolämpningar härs och tvärs i skydd av hans jublande supportrar. När han är utlämnad åt sig själv, ja, då är det

något i hans personlighet som säger mig att hans burdusa och hånfulla framtoning, hans publika persona, är utbytt mot ängslighet, oro, skam och rastlöshet.⁹⁶

Trump, stormningen av Kapitolium och hans frisedel från Vietnamkriget pga. hälsporre

Trump's påstående i hans uppviglande tal innan stormningen, att han själv skulle följa med anhängarna till Kapitolium, visade sig vara en lögn.⁹⁷ Där är jag helt enig med historiken Federico Finchelstein. Trump är för feg för att själv delta. När det handlar om att offra sig för nationen, menar jag att Trump både saknar modet och offerviljan för att göra det. I och för sig ingen ovanligt eller klandervärd hållning. Det finns många som känner och reagerar på det viset.

Problemet för Trumps del är att den avvisande hållning till våld som han gav uttryck för genom att inte själv medverka vid stormningen av Kapitolium, inte riktigt passar när han nu alltmer närmar sig den klassiska fascismen. Inte minst om Trump vill ta steget fullt ut och gå från högerpopulism till renodlad fascismen. Då krävs det att diktatur införs i landet. Då ser jag två tänkbara scenarier framför mig.

- 1) I så fall kan Trump inte backa vid en liknande situation som den vid Kapitolium 2021. En kvalificerad gissning från min sida är att han på något sätt själv måste delta aktivt i våldshandlingarna för att legitimera sin position som ledare. Något jag inte tror kommer att ske. Inte på grund av för hög ålder, utan just för att modet saknas.
- 2) Eller räcker det med att Trump, likt Mussolini (som väntade i Milano den 27 oktober 1922 medan runt 30 000 squadristi, paramilitära svartskjortor, marscherade mot Rom där kung Viktor Emanuel III senare valde att utse Mussolini till regeringsbildare), håller sig på sin kant medan Maga-fotfolket gör jobbet? Är det viktigare att Trump skyddas. än att han visar sig på barrikaderna?

⁹⁶ "En 'fuskare och en lögnhals'. En 'urusel affärsman med ett stort känsloliv'. Så lyder några av de allvarligaste anklagelserna som riktas mot USA:s president Donald Trump i en omtalad bok som skrivits av hans brorsdotter. Familjelivet och uppväxten beskrivs av Mary Trump, som är psykolog, som känslökalla. Donald Trumps relation till sin far ska också ha varit komplicerad, något som Mary Trump menar är anledningen till presidentens vurmande för auktoritära ledare och diktatorer som Rysslands Vladimir Putin och Nordkoreas Kim Jong-Un." (Publicerad 2020-07-08) <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/4qy49a/svidande-anklagelser-i-ny-bok-om-trump>

"I dokumentärfilmen ["Unfit: The Psychology of Donald Trump"] intervjuas flera psykologer som säger att det är deras medicinska plikt att varna allmänheten för Trumps mentala tillstånd. Enligt psykolog John Gartner uppvisar presidenten fyra nyckelsymtom på så kallad malign narcissism: paranoia, narcissism, antisociala drag samt sadism, rapporterar nyhetsbyrån AFP." (Publicerad 2020-09-01) <https://www.svd.se/a/4q68Go/psykologer-varnar-for-trump-i-dokumentar>

⁹⁷ Trump begav sig i stället till Vita huset och tittade på stormningen av Kapitolium på TV.

Ja, båda scenarierna är möjliga. Spekulera kan man ju alltid. Frågan är som sagt om anhängarna till Trump nöjer sig med en duperande verbal skrävlare vid sidlinjen, eller om det krävs att Trump visar sin manlighet rent konkret om/när det smäller.⁹⁸

I en artikel från SvD från 2016 08 02 hittar vi följande exempel på Trumps motvilja mot att själv delta i en väpnad konflikt:

”Trump fick uppskov till Vietnam – för hälsporre”

En debatt om ’upppoffringar’ har blossat upp i kölvattnet av Khizr Khans tal vid Demokraternas konvent i förra veckan. Då anklagade han, vars son dödades i kriget i Irak, Donald Trump för att inte ha ’offrat något eller någon’ – vilket presidentkandidaten bemött på ett hånfullt sätt. Samtidigt framkommer det att Trump fick frisedel från Vietnamkriget på grund av en hälsporre.

New York Times rapporterar om Trumps militära historia. Som 22-åring ska han ha getts fem uppskov på sin kallelse Vietnamkriget: fyra på grund av utbildning och en på grund av hälsporre.

Trump ska själv ha bedyrat att hans hälsa är ’fulländad’ och att hälsporten inte var ”ett stort problem”. I en intervju med The New York Times i förra månaden sade Donald Trump att hans problem med hälsporre hade varit temporära och att de inte hade haft någon större inverkan på honom. Ändå var det en av anledningarna att han inte fanns med i listan över rekryteringar till Vietnamkriget 1968. Hälsporten läkte med tiden.

<https://www.svd.se/a/rd0qa/trump-fick-uppskov-till-vietnam-for-halsporre>

Detta personlighetsdrag hos Trump ger vid handen att han (ännu?) inte är en fullblodfascist. En övertygad fascist skyller inte på hälsporre för att slippa delta i krig, lika lite som att en sådan person skulle ha backat vid stormningen av Kapitolium. Hade det handlat om att Trump vore en fredsvän eller en demokratiskt sinnad person, skulle hans ovilja mot att delta i krig vara en självklarhet. Nu är inte så fallet. Trump är och förblir den despotiska wannabe diktator han är. Därför blir hans feighet något annat, något patetiskt. Han är modig enbart när han själv

⁹⁸ **Besvikna Trumpanhängare rasar på sociala medier efter presidentens tal**

”President Donald Trumps försonliga och sansade Twitter-tal i natt har inte välkomnats av alla hans anhängare. På sociala medier klagas en del av användare Trump för att ha förrått alla de tiotusentals demonstranter som samlades i Washington på onsdagen för att stöda presidenten i hans kamp mot valresultatet.

Att Trump nu tar ett långt steg tillbaka och lovar ett ordnat och fredligt maktöverlåtande till Joe Biden den 20 januari är svårsmält för många.

Trump fördömde dessutom stormningen av Capitolium och lovade att alla som begått brott under demonstrationerna kommer att bestraffas.

På Reddit anklagas en rad användare Trump för att vända ryggen åt de anhängare som lydde hans uppmaningar att resa till Washington för att demonstrera mot valresultatet.

– Han sa att det skulle bli vilt, och när det sedan blir vilt så kallar han det för en avskyvärd attack. Han visar fingret åt de anhängare som han uppmanade att samlas där. Otroligt, skriver en användare.”

Dan Helenius 8.1.2021 <https://yle.fi/a/7-1510333>

inte är utsatt för fara. Frågan är väl då, om ett sådant riskfritt agerande, ett sådant förhållningssätt, kan kallas mod?

Kapitel 13

Urbegäret, den dräpande principen och kriget som en organisk funktion

Jag kommer nu att ge några exempel från *Livets Bog* del 4, där Martinus beskriver den energi eller kraft som ligger till grund för fascismens och nazismens skapande av krig, kamp och rivalitet: urbegäret. Följande stycken är väl värda att läsa och begrunda, då de ger den verkliga förklaringen till kampens och krigens innersta orsak.⁹⁹

Kriget eller mörkret är inte ett jordmänniskt påfund, utan har sin rot i väsendets urbegär och är en organisk funktion

”Eftersom mörkret eller det så kallade ’onda’ således är en oundgänglig faktor i gudomliga skapelseprocessen, utan vilken absolut inget slag av ljus- eller lyckotillvaro skulle kunna äga rum, är det ett solklart faktum att det jordmänniska mörkret i form av krig med lemlästning, mord och dråp inte är något jordmänniskt påfund, utan är uttryck för en långt djupare natur, bestämt utformad och nedlagd i en gudomlig världsplan som existerade långt före mänsklighetens uppträdande på jorden. På samma sätt som den i denna världsplan nedlagda mord- eller mörkernaturen endast kan bli till eller manifesteras genom att vissa därtill avsedda utlösningssätt blir uppfyllda, kan denna natur förgå eller sjunka tillbaka i naivitet eller ett elementärt tillstånd enbart genom att vissa bestämda betingelser blir utlösta. Begäret att uppfylla dessa betingelser är identiskt med väsendets urbegär. Detta urbegär har, som vi tidigare belyst i *Livets Bog*, sitt säte i övermedvetandet eller ’X2’ och är den första organiska funktionen. Det är detta begär som leder alla väsendets mentala funktioner in i rytmer eller kretslopp. Det är detta begär som ligger till grund för väsendets hunger och mättnad. Det är således i sig självt principen ’hunger och mättnad’. Det är detta begär som håller varje grundenergi i sitt bestämda kretslopp och förhållande till de övriga grundenergierna i spiralens sex olika

⁹⁹ Djupast sett är syftet med krig, ja, alla former av destruktiv, handgriplig oenighet, att människan ska lära sig att känna skillnaden på ont och gott. Då gott respektive ont inte enbart är ett filosofiskt spørsmål, utan i allra högsta grad en fråga om konkreta fysiska upplevelser i vardagen, måste vi alla uppleva vad det innebär att befinna sig i krigsområden; att bli dödade på slagfältet eller i andra miljöer. Dvs. att uppleva det enorma fysiska och psykiska lidande som varje väpnad konflikt medför. Detta för att vi till slut, när lidandet har uppfyllt sin kamp- och krigsavvänjande funktion och vi inte längre kan skada eller döda andra människor, väljer bort kriget som konfliktlösningssätt. Det som gör detta medvetna val möjligt är vår tilltagande medlidandeförmåga. Den utvecklas endast genom konkreta traumatiska upplevelser. Medlidandeförmågan kan vi med andra ord inte studera oss till. Här är det endast, som Martinus skriver, livets direkta tal som gäller – som man sår får man skörda. Någon annan väg till förvärvandet av den kunskapen eller förståelsen finns inte. Detta är ett ämnesområde som jag behandlar i kapitel 14.

riken, såsom visats på symbol nr 9. Detta 'urbegär' bestämmer alltså väsendets mentala hunger, antingen det är en hunger efter den dräpande principens Moselagstillvaro eller det är en hunger efter kristusmentaliteten i ljuset eller kärleken till nästan. Det medför alltså att hela människornas tillstånd av begär och viljeföring och den åtföljande manifestationen är av organisk natur. När jordmänniskorna befinner sig i en kapplöpning om att skapa raffinerade mordvapen eller genialt krigsmateriel, är denna mentala inställning rotfast i 'urbegärets' rytmiska funktion. Den är alltså bunden rent organiskt." (*Livets Bog* del 4, st. 1377)

Varför kriget eller det mentala mörkret inte kan bekämpas med vapen

"Kriget eller utvecklandet av kärlekslöshet eller mentalt mörker är alltså en organisk företeelse hos mänskligheten, nedärvd eller medförd från väsendenas passage genom de vanliga djurens regioner i utvecklingsspiralen. Det är därför som det inte kan bekämpas med vapen. Eftersom en organisk företeelse i ett väsens organism eller mentalitet endast kan vara 'C-vetande', det vill säga vanemedvetande, kan även kriget, i och med att det är en organisk funktion, i sig självt endast vara 'vanemedvetande'. Men när det är 'vanemedvetande', har det blivit ett själsligt tillstånd, och ett själsligt tillstånd är inte något som kan drabbas av fysiska, tekniska eller kemiska vapen. Det är en organisk tendens hos det levande väsendet, på samma sätt som bruna ögon och svart hår är en organisk tendens hos somliga väsen, medan blå ögon och ljust hår är en organisk tendens hos andra väsen. Lika dåraktigt som det vore att tro att man med skjutvapen eller andra raffinerade mordvapen kan ändra den organiska tendens som är grunden för hårets och ögonens färg, lika dåraktigt är det att tro att man med dessa raffinerade fysiska vapen kan ändra den organiska tendens eller de psykiska orsaker i mänsklighetens medvetande som utlöser kriget. Man kan naturligtvis omintetgöra de yttre fysiska verkningarna av denna organiska tendens eller hålla dem i schack med fysiska eller kemiska vapen, men man kan inte med detta utrota själva den organiska tendensen, som ju är själva tingens psykiska orsak. De blå och bruna ögonen liksom det ljusa och mörka håret skulle ständigt utgöra kolorit i nya människors ansikten." (*Livets Bog* del 4, st. 1378)

Martinus fortsätter i nästa stycke sin redogörelse för vanemedvetandes organiska tillblivelse.

Varför kriget eller "det onda" blir vanemedvetande, "rättfärdig harm", "helig vrede", "ärans fält" eller ges namn av "försvar"

"Den organiska eller själsliga tendens som utlöser sig som krig eller kärlekslöshet har blivit uppbyggd som 'vanemedvetande' av den gamla världsimpulsens ideologier eller ideal, vilka helt hyllar eller tillber djurrikets livsprincip, 'den starkares rätt'. I en zon där det högsta medvetandets uppfattning är 'den starkares rätt', är ju kriget en absolut nödvändighet. Endast

genom det kunde 'det starkaste' väsendet och därmed den förmodade rättmätiga innehavaren av makten existera. Men i en sådan zon måste idealet uteslutande vara att bli 'den starkaste', för i annat fall kunde man ju omöjligt få 'rätt', utan måste vara en slav under 'den starkaste'. Att kriget och dyrkan av kriget därför blev det grundläggande i en sådan zon, är självklart. Att kriget därför så småningom måste bli ett djupt rotfäst 'vanemedvetande' hos väsendena, är också helt naturligt. Och med detta 'vanemedvetande' är jordmänniskorna i dag utrustade. Och det är detta 'vanemedvetande' de ännu håller vid liv genom sina illusioner om krigets identitet som 'rättfärdig harm', 'helig vrede', 'ärans fält' och dylikt. När den dräpande principens eller krigets manifestationer nu i en hel del människors medvetande framträder under begrepp som 'rättfärdig harm', 'helig vrede' och 'ärans fält', och av alla krigförande parter helst betecknas som 'försvar', beror detta endast på den omständigheten att 'urbegäret' i det jordmänniska övermedvetandet redan har börjat vrida väsendenas psyke bort från mörkret och framåt mot ljuset." (*Livets Bog* del 4, st. 1379)

Nedan i stycke 1370 talar Martinus om att krigets djupaste natur förföljer människor i flera liv ända tills dessa offers över döden höjda eviga jag har övervunnit kriget, utrotat det från sin egen mentalitet och därmed från sitt organiska eller kroppsliga väsen.

"Kriget" förföljer sina offer genom flera liv

"Det verkliga krigets djupaste natur låter alltså inte sina offer slippa undan, utan förföljer dem gång på gång genom flera inkarnationer med död och lemlästning, ända tills dessa offers över döden höjda eviga jag har övervunnit kriget, utrotat det från sin egen mentalitet och därmed från sitt organiska eller kroppsliga väsen. Döden är således, som vi här har sett, ingen befrielse från krigets famntag. Om och om igen kan individen i nya liv bli hemsökt av kriget och på dess områden, slagfält och domäner bli torterad, lemlästad eller mördad." (*Livets Bog* del 4, st. 1370)

I efterföljande stycke talar Martinus om kriget som människans värsta fiende.

Så länge jordmänniskligheten med nya raffinerade mordvapen mångfaldigar "krigets" förmåga att dräpa och lemlästa, kommer denna mänskighet att vara dess lydiga slav och inte dess herre

"'Kriget' är alltså mänskighetens mest fruktansvärda fiende, för det kan inte bekämpas med de moderna tekniska eller kemiska vapnen. Ju mer raffinerade och totalt förintande dessa blir, desto fler mord, dråp och lemlästningar kan 'kriget' ombesörja. Men det är inte 'kriget' som därvid blöder eller dör, utan de mänskliga organismerna av kött och blod. Och jagen bakom dessa organismer måste sedan åter bygga upp nya organismer som i än högre grad kan mejas ned på grund av de framsteg i fråga om vapenraffinering som man under tiden har kunnat göra på det fysiska planet osv. Tror någon att det blir annorlunda för att man uppfinner ännu bättre vapen, 'atombomber' eller medel, med vilka man kan utplåna en hel stad åt gången? Ja, även om man verkligen kunde nå fram till att

tillintetgöra hela stater eller nationer, ja, hela kontinenter, tror någon att man då med dylika medel skulle kunna avskaffa kriget? Skulle det inte betyda mänsklighetens fullständiga kapitulation inför krigets eller den dräpande principens energier? Är inte alla raffinerade förbättringar av krigsredskapen, som mångfaldigar deras förmåga att dräpa, väldiga fundament för krigets utveckling och fortsatta existens? En företeelse som förbättras och fullkomnas med nya raffinemang till förmån för sitt fortbestånd är inte degenererande eller döende, utan tvärtom på väg mot en intensiv blomstring eller kulmination. Till dags dato har jordmänskligheten alltså inte övervunnit kriget. Och så länge den förbättrar krigets existensvillkor med nya geniala mordvapen, är den dess helt undergivna, lydiga tjänare eller slav.” (*Livets Bog* del 4, st. 1371)

I stycke 1376 skriver Martinus, att det blir våra egna lidandeerfarenheter som till sist kommer att avskaffa kriget som konfliktlösningsmedel.

Jordmänskligheten kan inte gå under genom framställning och bruk av mordvapen mot sin nästa, eftersom det därav följande lidandeödet till sist kommer att göra individen till ett ljusväsen eller en medborgare i "himmelriket"

”Vi ser av detta att jordmänniskans kapplöpning i att framställa förbättrade mordvapen och krigsmateriel inte är något som får mänskligheten att gå under och därmed får Gudomen att misslyckas med sitt skaparverk. Det är i stället, som framhålls överallt i *Livets Bog*, det medel med vilket Gudomen i Adam och Eva 'inblåser' kunskapen om 'gott' och 'ont'. Och kunskapen om 'gott' och 'ont' är detsamma som visdom eller livets sanning. Att 'inblåsa' livets sanning i väsendena, är ju detsamma som att 'inblåsa' Guds medvetande eller mentalitet i dessa väsen. De väsen som lever i mörkret och som i dag frossar i skapandet av mordvapen eller ger sig hän åt blodiga krigsmanifestationer, förtryck och tyranni mot sin nästa, kan omöjligt undgå att bli föremål för det lidandenas och besvärligheternas blodiga öde som utlöses härav och som ska skänka dem den verkliga innebörden av 'gott' och 'ont'. Och med denna verkliga innebörd av 'gott' och 'ont', som i sin tur är detsamma som den allra högsta visdomen, kan ingen människa bli kvar i mörkret. Okunnigheten får det levande väsendet att handla felaktigt, men den felaktiga handlingen skapar lidande och avslöjar därigenom för väsendet dess misstag. Och med ett tillräckligt uppdagande av misstaget blir ju väsendet i framtiden skyddat mot en upprepning av samma misstag. Då misstagets smärtsamma verkningar således skyddar väsendena mot upprepningar av felen, kan dessa väsen omöjligt undgå att bli experter i den konst som det är att leva 'det fullkomliga livet'. Men väsen som är experter på att leva 'det fullkomliga livet' är ju detsamma som 'himmelrikets' invånare. De är tillvarons ljusväsen. De är målet för den gudomliga världsplanen.” (*Livets Bog* del 4, st. 1376)

Kapitel 14

Karmalagen och energiernas kretsloppsrörelse

Karmalagen är en kosmisk naturlag; en energimässig automatfunktion. Då varje rörelse (energi) går i kretslopp, betyder det att de energier som en människa sänder ut i sin kommunikation med omvärlden, alltid återvänder till henne.¹⁰⁰

Det är med utgångspunkt i denna helt fundamentala kosmiska princip, där jaget sänder ut energier till omgivningen och sedan mottar ett svar från den samma i form av inkommande energier, som livsupplevelsen blir till. Enligt Martinus är rörelse livets främsta kännetecken. Utan energibaserad rörelse ingen livsupplevelse.

Martinus:

”Eftersom karmalagen således betingar att ens öde eller livsupplevelse endast kan uppstå av verkningarna av de manifestationer eller skapelser vi själva frambringar, och absolut inte av något som helst annat, betyder detta alltså att inget som helst väsen är i stånd att göra orätt eller att lida orätt. Man är själv den absoluta orsaken till allt vad man över huvud taget kan komma att uppleva av andra väsens uppträdande mot en, oberoende av om detta uppträdande är gott eller ont. Mörkret är alltså en undervisning. Det är riktigt att mörkret kulminerar i lidande, men lidandet är inte något ’straff’ för ’synder’, utan utgör i stället endast och allenast verkningarna av väsendets, på grund av okunnighet, felaktiga uppträdande. Då hat skapar hat, och kärlek skapar kärlek, kan väsendet aldrig någonsin skapa fred eller kärlek med hat eller med detta hat få något som helst krig att upphöra. Men här är den gudomliga skapelseprocessen så fullkomlig i sin struktur, att den, som vi redan vet, låter lidandena ge upphov till den humana förmågan, den förmåga som efter hand betingar att man inte kan nännas göra något levande väsen illa. Det är denna förmåga som främjar kärleken till nästan eller allkärleken. Med tillväxten av denna förmåga blir väsendet till sist ett kulminerande kärleksväsen.” (*Den eviga världsbilden* 4, symbol 37 st. 13)

”Jordmänniskorna har ännu mycket långt kvar till förståelsen av att deras öde är verkningarna av deras eget sätt att vara. Varje handlingssätt är en kombination av rörelsearter. Det kan vara kärlek, liksom det också kan vara hat. Och karmalagen verkar på det sättet att vad en människa sår, det skall hon skörda, och det man vill att människorna skall göra mot oss, det måste vi först göra mot dem. Därför blir detta också en bekräftelse på det eviga ordet: ’Det är saligare

¹⁰⁰ Se symbol 15 ”Lagen för rörelse”. <https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symbolooversikt/symbol-15/index.html> Ämnet är omfattande, varför jag hänvisar den intresserade till Martinus litteratur.

Kort kan dock sägas, att det är den maskulina och den feminina polen som ombesörjer jagets avgivande och mottagandet av energi. Om jagets vändning av energin eller rörelsen, skriver Martinus i *Livets Bog* del 3, st. 821–826.

att ge än att ta.' Lagen för karma bringar i sitt slutfacit alla levande väsen fram till att genom sitt sätt att vara bli till glädje och välsignelse för allt levande." (Den eviga världsbilden del 3, st. 32.13, stjärnfält 11)

I stycket nedan förklarar Martinus karmalagens "tekniska" detaljer. Såsom detta att "varje handling som det levande väsendet manifesterar, skapar en mottaglighet i väsendets psykiska struktur för precis samma handling" och att "handlingen i sig själv bildar en [energi] kombination formad i handlingens struktur."

"Hur går det då till, att det som ett levande väsen gör mot andra väsen kommer tillbaka till det självt och skapar dess öde? Det går till på det sättet att varje handling som det levande väsendet manifesterar, skapar en mottaglighet i väsendets psykiska struktur för precis samma handling. Var det en god handling, blir väsendet mottagligt för en motsvarande god handling. Var det en ond handling, blir väsendet mottagligt för en motsvarande ond handling.

Det är inte bara detta att väsendet blir mottagligt för handlingen. Det sker också detta, att handlingen i sig själv bildar en kombination formad i handlingens struktur. Denna energikombination omsatt i rörelse går liksom alla andra energikombinationer eller rörelser i kretslopp. Detta kretslopp utgår från sitt upphov och vänder tillbaka till sitt upphov. Vid denna återkomst utlöser det samma handling mot upphovet som den av vilken den var en verkan. Väsendet kommer således här att få skörda återgåldandet av den handling det begick mot sin nästa, oavsett om det var ett djur eller en människa, oavsett om det var en ond eller god handling.

Enligt denna väsendets kosmiska struktur kan väsendet omöjligt få uppleva något som helst som det inte självt är den första utlösande orsaken till. Det kan således inte bli föremål för något som helst lidande som är större eller mindre än det som det självt utlöser. Det är alltså absolut sitt eget ödes herre. Inget väsen kan därför lida orätt eller göra orätt. Om orätt verkligen kunde manifesteras skulle världssalltet vara kaos, om det över huvud taget kunde existera, och Gudomen skulle varken vara allsmäktig, allvis eller allkärleksfull. Ödeslagen 'Vad en människa sår, det skall hon också skörda' hör således till världssalltets eviga och orubbliga principer. Det är det faktum som kvarstår, allteftersom väsendena får uppleva verkningarna av de lidanden som de med sitt sätt att vara har utsatt andra levande väsen för." (Den eviga världsbilden del 3, st. 32.13, stjärnfält 11.)

Symbol 20 – "Syndernas förlåtelse"

Syndernas förlåtelse är ett begrepp som under långliga tider har används av den kristna kyrkan. Tonvikten ligger där på Jesu korsfästelse, där hans död var en offerdöd för mänsklighetens synd, och "i honom är vi friköpta genom hans blod och har förlåtelse för våra synder" (Efesierbrevet 1:7).

Den allmänna uppfattningen bland kristna är alltså att Jesus Kristus, genom sin död på korset, tog på sig straffet för alla människors synder. Genom att han offrade sig, sitt blod, och segrade över döden blev förlåtelse och försoning med Gud möjligt för alla som tar emot Jesus som Herre. Vårt nuvarande juridiska system, där ingen kan ta på ett straff för någon annans räkning, står med andra ord högt över den traditionella kristna uppfattningen. En teologisk uppfattning som säger att Guds enfödde Son, som dessutom är syndfri, måste dö på korset för att Gud ska bli nöjd.

Jag tänker inte argumentera mot den kristna kyrkans tolkning av begreppet ”syndernas förlåtelse”. Den här artikeln är inte platsen för det. Den tolkningen är giltig för dem som är på våglängd med det Martinus benämner ”den gamla världsimpulsen” (bokstavstrogen läsning av till exempel Bibeln och Koranen).

En gudsbild där Gud kräver en offerdöd för att förlåta människornas synder, faller på sin egen orimlighet. Det är en antropomorfistisk gudsbild, där Gud mer liknar en vredgad stamhövding som straffar olydiga undersåtar, än en kärleksfull och förlåtande Gud. Den gudsbilden har inte längre bäring i något som helst sammanhang utanför den traditionella kristendomens snäva tolkningsramar. Den har spelat ut sin roll som förklaringsmodell för begreppen synd och förlåtelse, och är museal till sin karaktär för den som försöker förstå vidden av allkärleken i Guds natur och karmalagen som ett konsekvenspedagogiskt redskap för personlig utveckling. För övrigt finns det inget i Martinus världsbild som heter synd. All ondska beror på okunskap. För som Martinus skriver:

”Där okunnigheten avlägsnas, upphör det så kallade ’onda’ att existera.” (*Livets Bog* del 1, st. 19)

Nej, för att Gud, livet och all ondska ska bli begripligt, bli logisk, krävs det en helt annan tolkning eller förklaring av begreppet ”syndernas förlåtelse” än den kyrkan idag erbjuder. Därför vänder jag mig till Martinus. Hans tolkning av ”syndernas förlåtelse” förklaras på symbol 20 på Martinus Institutets webbsida (texten är inte Martinus egen):

”Symbolen symboliserar utveckling av den humana förmågan och den härav skapade befrielsen från återvändande mörk karma eller mörkt öde. I absolut mening finns det ingen synd. Men på grund av okunnighet begår människan många misstag. Verkan av dessa misstag skördar hon i form av lidande och olyckligt öde som i sin tur utvecklar hennes humana förmågor. När väsendets humanitet blivit så utvecklad att de inte längre nämns utlösa den eller den mörka handlingen, har de blivit beskyddade mot återvändande ödesverkningar från tidigare utlösta mörka handlingar av samma karaktär. Detta gäller oberoende av hur många av dessa ödesverkningar de än har till godo att uppleva. Detta är den kosmiska syndaförlåtelseprincipen.”

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-20/index.html>

I boken *Påsk* kan vi läsa Martinus förklaring på vad ”syndernas förlåtelse” innebär. Denna förklaring får avsluta diskussionen om detta begrepps innebörd, och artikeln som helhet.

Att tillägna sig världsåterlösarens sätt att vara är det absolut enda som kan bli mänsklighetens "frälsning" eller "återlösning"

”Den sanna ’världsfrälsningen’ består alltså absolut inte i blidkandet av en ’vred’ gud, ty ’vreden’ är inte en gudoms tankeklimat. Den är endast utslag av andliga ’fosters’ eller andligt ofödda sjäalars primitiva medvetenhetstendens. Den nämnda ’frälsningen’ är inte heller ett sonande av mänsklighetens ’synder’, ty en mänsklighet kan inte ’synda’, lika litet som djuren kan ’synda’, växterna kan ’synda’ eller mineralerna kan begå ’brott’. Mänskligheten består av levande väsen; levande väsen befinner sig på utvecklingssteg; utvecklingssteget utgör i sin tur ett speciellt manifestationssätt, som är baserat på de särskilda erfarenheter eller fakta som individen har tillägnat sig genom föregående utvecklingssteg. Individens tillvaro eller manifestation är alltså nödvändigtvis baserad på hans föregående kunskap eller erfarenhetsupplevelse. Hans framtida erfarenheter kan ju absolut inte behärska hans handlingssätt i nutiden eller före upplevelsen. Men när hans nuvarande handlingssätt alltså måste begränsas av de till dags dato gjorda erfarenheterna och den ur dessa härledda insikten, måste naturligtvis detta handlingssätt bli i motsvarande grad bristfälligt eller primitivt i förhållande till samma individs framtida handlingssätt. Men till denna bristfällighet är individen alltså utan skuld.

Men när individen är utan skuld till sitt handlingssätts kvalitet, dess framträdande som primitivt eller felaktigt, kan detta handlingssätt absolut inte stämplas som ’synd’ eller som ’brott’, hur mörkt, brutalt eller grymt det än må te sig. En handling kan endast existera som uttryck för ett stadium som individen måste passera under sitt växande från en lägre till en högre väsensstandard, på samma sätt som han måste passera olika steg i fysisk storlek under sin uppväxt från barn till vuxen.

När det alltså i kosmisk mening absolut inte existerar brott eller synder, finns det ju i samma mening absolut inget att sona. Men varje handling har sin efterverkan. Och denna efterverkan är, helt oberoende av om den är ljus eller mörk, om den är glädje eller sorg, en nödvändighet för individens utveckling eller skapande av medvetenhet. All absolut kunskap och insikt är ju identisk med efterverkan av handlingar. Att fritaga individen från dessa skulle vara rena motsatsen till kärlek, ty denna befrielse skulle hindra hans vidare utveckling och därmed lämna honom kvar på en primitiv medvetenhetsnivå.

[----] En gudom kan endast vara kulminationen av kärlek. Och därför är universum, världsalltet i alla sina detaljer, i sin ledning, sina lagar, uttryck för den mest upphöjda kärlek till individerna. Allt baserar sig på att dessa skall uppnå största möjliga medvetandeutveckling, största möjliga kunskap, den mest upphöjda konstnärliga begåvning eller kort sagt det levande väsendets fullständiga skapelse till *’Guds avbild’, ’till att vara honom lik’*. Det kan alltså inte vara frågan om någon ’försoning’. Det finns inget att ’sona’. Det utvecklade

väsendet ropar därför inte heller till Gud om att fritagas från ansvaret eller efterverkningarna av sina handlingar, hur smärtsamma de än må vara, ty det vet att de är nödvändiga. Det önskar blott: *'Ske inte min vilja, utan din.'* Endast det primitiva väsendet gör motstånd mot denna Försynens kärlek, på samma sätt som ett litet barn ibland gör motstånd mot den del av föräldrarnas kärlek som består i uppfostran, hygien och undervisning.

[----] Visserligen finns det något som heter 'syndernas förlåtelse', men denna träder i kraft enbart i sådana fall då efterverkan av ett felgrepp eller en 'synd' blir helt överflödig för individen. Det vill alltså säga i sådana fall då individen på annan väg, innan efterverkningarna ännu blivit utlösta eller kommit tillbaka, har uppnått den erfarenhet eller medvetandevidgning, som resultatet av den nämnda efterverkan annars skulle ha bibragt honom.

Världens 'frälsning' består alltså inte i mänsklighetens flykt undan konsekvenserna av sina handlingar, genom att låta en världsåterlösare lida för dessa, utan endast och allenast i det fulla ansvarsmedvetandet, det fulla erkännandet av sina misstag samt i utvecklandet och praktiserandet av den därav uppkomna mognaden till att göra allt gott där den förut gjorde det onda, att handla riktigt där den förr handlade felaktigt. Endast och allenast härigenom skall den bli inhöljd i den sanna lyckan, det gudomliga medvetandet eller en förklarad tillvaro." (*Påsk* kap. 4)

Avslutning

I vår tid sker det stora mentala förändringar hos merparten av jordens befolkning. Lidandeserfarenheterna är nu av en så stor omfattning hos många människor, att de på ett begynnande plan börjar vända sig bort från ett tänkande som grundar sig på principen "den starkes rätt". Dessa av lidande märkta människor längtar efter en vardag som är fri från krig, religiösa konflikter och polariserande politiska konflikter, där personer på sociala medier löper amok. Forum vilka nu ger faktaresistent personer möjligheten att helt ogenerat ljuga och bedra allmänheten, att fabricera en bild av verkligheten bortom verkligheten, att skamlöst kränka och bespotta försvarare av demokratiska värdegrunder etc.

Ja, listan på retoriska övergrepp, verbala såväl som bildmässiga, har i princip inget slut. Mänskliga rättigheter och humana, medmänskliga ideal offras på desinformationens altare. Allt för att tillfredsställa de (av den djuriska principen) maktberusade ledargestaltarnas egon. Personer vars begär efter makt, ära och evig upphöjdhet är outsläckligt. Deras sjäalars existentiella tomhet erbjuder inte några ytor för självreflektion eller eftertanke, då de saknar förmågan att känna medlidande – en själslig egenskap som fordrar ett insläpp av mentalt ljus. Men i deras själsliga mörker finns inget ljus, endast gråsvart tankemateria.

För att kunna bygga upp ett konfliktfritt och medmänskligt samhällsklimat krävs det att vi tillsammans efter bästa förmåga försöker efterleva uppmaningen från Apostlagärningarna:

”Det är saligare att giva än att taga”. Dessa åtta ord utgör just den inställning till omvärlden som krävs för att den samlade mänskligheten ska kunna skapa en medmänsklig och ekonomiskt rättvis samhällsordning.¹⁰¹ Naturligtvis sker detta inte över en natt. Tvärtom. Det kommer att ta tid. Vi talar ju här om det största mentala paradigmskiftet i spiralkretsloppet:¹⁰² förvandlingen från djur till människa.¹⁰³

Men mänskligheten kommer inte att ha något val, om jag får uttrycka mig drastiskt. Följderna av vår accelererande ödeläggelse av natur, kulturcentra och medmänskliga värdegrunder, gör att det till sist inte kommer att finnas något alternativ till överlevnad, än att genomföra globala omprioriteringar vad gäller politiska, militära och ekonomiska maktstrukturer. Detta förfaringssätt har Martinus beskrivit i *Livets Bog* del 1 stycke 117,¹⁰⁴ där han i tolv punkter har skisserat de åtgärder som kommande fredsbesjälade och rättviseskippande makthavare kommer att arbeta utifrån.

Här kommer en kollektivt enhetlig tankestruktur, genomsyrad av humanitet, rättvisa och jämlikhet, att ligga till grund för den nya etiska och moraliska värdegrund som säkerställer förverkligandet av den kommande globala, alltigenom kärleksfulla samhällsordningen. Eller med Martinus ord:

”Himmelriket” är den genom utvecklingen fullkomnade fysiska livsformen, vilken helt ska förvandla jorden till en ”ny jord” och en ”ny himmel”

”Den ’nya jorden’ är alltså detsamma som den genom upplevelserna, såväl lidandena som behagligheterna, utvecklade förmågan att kunna efterkomma eller praktisera Jesu moralföreskrifter eller kärleken till nästan som ett naturligt och självklart dagligt sätt att vara på samma vis som ’änglarna i himlen’. Och den ’nya himlen’ är den, likaså genom daglig kärleksmanifestation, utvecklade mottagligheten för ’kosmiskt medvetande’ genom rent praktiska, fysiska sinnen i vaket, fysiskt dagsmedvetande. Denna ’nya jord’ och ’nya himmel’ är således det fullkomliga ’himmelriket’.” (*Livets Bog* del, 3, st. 875)

I *Livets Bog* del 1 stycke 119 skriver Martinus om det mentala skifte där övergången från att vara ett krigsväsen till att bli ett fredsväsen inte kan undgå att medföra stora svårigheter och utmaningar av både fysisk och mentala karaktär.

¹⁰¹ Den nuvarande samhällsordningen bygger som bekant på ett ekonomiskt system, rovdjurskapitalism, där ”det är saligare att ta än att ge”.

¹⁰² Angående spiralkretsloppet se: *Den eviga världsbilden* del 1 symbol 14, st. 21 ”Det kosmiska spiralkretsloppet 1” <https://www.martinus.dk/sv/tt/index.php?bog=61&stk=14&pkt=21> alternativt: sammanfattningen av symbol 14 på Martinus Institutets webbsida (texten där är inte skriven av Martinus). <https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloeversikt/symbol-14/index.html>

¹⁰³ Se *Livets Bog* del 1 kapitel 6 ”Från djur till människa”.

¹⁰⁴ <https://www.martinus.dk/sv/tt/index.php?bog=51&stk=117>

”Men då energierna från ’den gudomliga skaparprincipens’ ljusa utstrålning redan länge varit en dominerande faktor i jordmänniskhetens utveckling och därigenom gjort det till ett faktum att denna mänsklighet utvecklas från ’djurriket’ till ’människoriket’ och inte omvänt, och då denna utveckling endast kan fortgå genom att det stora budet ’Älska varandra’ uppfylls, och denna uppfyllelse för jordmänniskans del, enligt den gudomliga världsplanen, i sin tur endast kan utlösas i form av de ovannämnda realiteterna eller punkterna, så kommer utvecklandet av dessa, och den därpå vilande skapelsen av ett gudomligt världsrrike, också här att framstå som en absolut verklighet. De stora skeenden som under innevarande århundrade sätter sin prägel på världen, är alltså identiska med omskapelsen av jordmänniskhetens töckentillstånd till en solljus tillvaro, de är djurrikets dödskamp i den jordmänniska samhällskroppen, de är det kosmiska människorikets begynnande insteg på jorden. Att dessa mäktiga tilldragelser inte kunnat vara och inte kommer att vara alldeles oblodiga, är helt naturligt så länge de ännu är liktydiga med en strid som förs inom ett område, där hat, hämnd och självförsvar kämpar emot trädrom, hamstring och girighet. Ett slagfält som uppvisar en reaktion mellan sådana energier kan endast producera lik. Men över dessa lik uppstår världen i en ny, förklarad gestalt, och jorden blir en vibration av förnuft och kärlek, en harmoni av intuition och salighet.” (*Livets Bog* del 1 kap 4, st. 119)

Här tar jag fasta på den sista meningens hoppningivande framtidsutsikter, samt den livsbetingande kärlekskraft som är synonym med världsalltets innersta orsak och skapare – Gudomen. Genom denna ousinliga kärlekskraft, *den högsta elden*, styr och reglerar Gudomen alla händelsförlopp i världsalltet, såväl i det stora som i det lilla. Den högsta elden ligger följaktligen till grund för den i djurriket livsbetingande reinkarnationsprincipen – grunden för fysisk och mental vidareutveckling.

”Vi har sett att även mitt i djurriket, där väsendenas livsvillkor är att dräpa för att leva och där det absolut inte existerar någon kärlek till nästan, är återfödelsen beskyddad i kraft av en konstlad kärleksakt och de två skyddsänglarnas eller föräldrarnas drift att beskydda avkomman eller det fysiskt återfödda väsen som blev ett med deras kött och blod. Denna kärleksfulla återfödelseprincip gäller också för lejon, tigrar och andra rovdjur, såväl som för människor i mörkret eller på djävulsstadiet. Guds kärleks ande banar således väg. Endast människornas eget ofärdiga tillstånd gör ibland denna Guds väg mer eller mindre ofarbar och besvärlig för dem själva. Men Guds allmakt kommer att segra. Alla skall oundgängligen bli människan som Guds avbild, honom lik, och således bli ett väsen som är till ära för den evige fadern.” (*Den eviga världsbilden* 4 symbol 34, st. 22)

Min förhoppning är att urvalet från Martinus omfångsrika litteratur ska inspirera läsaren till att själv läsa vidare och studera hans epokgörande beskrivning av människans inneboende

andliga realiter, vilka kort och gott utgör medvetandets och därmed livsupplevelsens utlösande mekanismer.

Lars Palerius Stockholm 3 januari 2025

Litteratur

Martinus *Livets Bog* del 1–7 (Världsbild Förlag)

Martinus *Den eviga världsbilden* 1–6 (Världsbild Förlag)

Martinus *Logik* (Världsbild Förlag)

Martinus *Vad är sanning* (Världsbild Förlag)

Martinus *Påsk* (Världsbild Förlag)

Martinus ”Jordmänniskornas skyddsängel nr 1” (*Kosmos* nr 24-25 1971)

Martinus ”Den organiska elektriciteten” (*Kosmos* 1/2017)

Evas Illouz *Känslor och populism – Hur rädsla, äckel, förbittring och kärlek undergräver demokratin* (Daidalos 2024)

Federico Finchelstein *The wannabe fascists: A guide to understanding the greatest threat to democracy* (2024)

Martha C. Nussbaum *Political Emotions* (2013)

Jan-Werner Müller *Vad är populism?* (2016)

Helena Flam, ”Emotions ‘Map: A Research Agenda”, *Emotions and Social Movements*, red. Helena Flam och Debra King (2005)

Jason Stanley *How Propaganda Works* (2015)

Steven Levitsky Daniel Ziblatt *How Democracies Die* (2018)

Jason Stanley *How Propaganda Works* (2015)

Raymond Williams *Marxism and Literature* (1977)

Dani Flic *Political Radicalization in Israel* (2018)

Emotional Roots of Right-Wing Political Populism (2017)

”Aristotle: Politics” Internet Encyclopedia of Philosophy <https://iep.utm.edu/aristotle-politics/>

Daniel Rydén *Lögner – osanningens historia* (2024)

Film: "The Zone of Interest" (regi och manus Jonathan Glazer, 2023)

Internet:

https://sv.wikipedia.org/wiki/Project_2025

<https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/nordamerika/usa/sociala-forhallanden>

https://sv.wikipedia.org/wiki/Robert_Jay_Lifton

<https://www.youtube.com/watch?v=mYFwgDo1DVw>

<https://www.youtube.com/watch?v=mYFwgDo1DVw&t=1586s>

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Nyliberalism>

<https://www.youtube.com/watch?v=EHKIPqs1TH4>

https://historiskamedia.se/artiklar/fran-lugenpresse-till-trumps-fake-news/?srltid=AfmBOorU8CANSL51F_Q9kLDja0VSxouInshVUNJXaTLIN5nbfGPCbGtm

<https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2023/augusti/fallet-trump--en-chockvag-genom-rattssystemet/>

<https://www.youtube.com/watch?v=ona-RhLfRfc>

https://sv.wikipedia.org/wiki/Project_2025

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Nyliberalism>

https://kosmologipodden.se/?page_id=3142

https://en.wikipedia.org/wiki/Federico_Finchelstein

<https://www.sveakbt.se/personlighetsstoring/machiavellisk-personlighetsstoring>

<https://omni.se/matning-var-tredje-valjare-anser-att-invandrare-forgiftar-usa-s-blod/a/RzoVbd>

<https://www.svd.se/a/bmjzwb/ar-donald-trump-fascist>

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/4qy49a/svidande-anklagelser-i-ny-bok-om-trump>

<https://www.svd.se/a/4q68Go/psykologer-varnar-for-trump-i-dokumentar>

<https://www.svd.se/a/rd0qa/trump-fick-uppskov-till-vietnam-for-halsporre>

<https://www.bibeln.se/bibel/B2000/JHN.3>

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/trump-vill-se-kash-patel-leda-fbi>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Clientelism>

<https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2024/juni/trump-analyserad--effektiv-giftig-svada/>

Appendix

Kapitaldiktatur, demokrati och kommunism

Att förverkliga en samhällsordning, där kosmisk kommunism och sann demokrati praktiseras till vardags, är något som dagens människor ännu inte har den mentala kapaciteten att göra. Vi är ännu alltför fast förankrade i våra djuriska traditioner där självbevarelsedriften, egendomsrätten och fortplantningssexualiteten utgör ledande, mentala automatfunktioner.

Men utvecklingen står inte still. Alla de negativa konsekvenser som de djuriska traditionerna medför i form av fysiskt och mentalt lidande – resultatet av ekonomiska orättvisor, krig och konflikter – leder oundvikligen till att vår nuvarande rovdjurskapitalism kommer att kollapsa under sin egen destruktiva och förgörande tyngd. Det är inte meningen att den rovdrift på människor och natur som nu råder världen över ska fortgå i all evighet.

Likaså kommer de traditionella religionerna en dag att ha spelat ut sin roll som moraliska fundament och vägledare, och ersättas av en kosmisk religiositet som inkluderar allt och alla – modell Martinus världsbild.

Förändringen kommer enligt min mening att ske genom att mänskligheten successivt flyttar sitt fokus från det nuvarande självbevarelsedrifs- och egendomsrättsstyrda tänkandet, till förmån för ett tänkande som går i riktning mot skapandet av en mer osjälvisk och fredlig samhällsordning. En samhällsordning där ett humant, medmänskligt och osjälviskt sinnelag utgör den självklara utgångspunkten för de mellanmänskliga relationerna världen över i ett, vid den tidpunkten, konsoliderat, konfliktfritt och alltigenom kärleksfullt världssamfund. Detta världssamfund kommer att ledas och styras av en transparent världsregering. En globalt verkande samhällsorganiserande enhet, vars huvuduppgift blir att säkerställa upprätthållandet av ett socialt välfärdssystem med ekonomisk jämlikhet världen över. Denna kommande världsregering, där personer från jordens fyra hörn finns representerade i ledande positioner, kommer att avskaffa krig, pengar som betalningsmedel och möjligheten att leva på andras bekostnad.¹⁰⁵

Om den moderna kulturen som en smältdegel, samt den framskridna mentala utvecklingsnivå hos den enskilde som är nödvändig för förverkligandet av ”fullkomlig demokrati” och ”kosmisk kommunism”, skriver Martinus i *Livets Bog* del 4:

”Den moderna kulturen av i dag är alltså, som nämnts, en smältdegel, i vilken alla forna ’religiösa’, abstrakta företeelser rensas fria från sin mer eller mindre vidskepliga, fantasifulla utsmyckning och därvid blir till konkreta, materiella, handgripliga realiteter som får ett fullständigt vetenskapligt inflytande på det rent praktiska, fysiska livet. Denna avskiljning av ’religiositetens’ konkreta fysiska värde är det som i dag döljer sig under begreppen ’demokrati’ och ’kommunism’. ’Demokrati’ och ’kommunism’, som åter till sin kosmiska natur är identiska, är således grundade på sin identitet med kärleken till nästan, det allra högsta ’religiösa’ och ’politiska’ ideal som över huvud taget finns eller

¹⁰⁵ Se kapitel 4 i *Livets Bog* del 1 – ”Ett internationellt världsrrike under skapande”.

existerar. Den absolut fullkomliga 'demokraten' eller 'kommunisten' är detsamma som den färdiga eller fullkomliga människan. Ett sådant väsen är detsamma som 'människan skapad till Guds avbild, till att vara lik honom'." (*Livets Bog* del 4, st. 1357)

""Kommunism' är således, som nämnts, detsamma som verklig 'demokrati'. En 'demokrati' som inte är 'kommunistisk' är inte någon 'demokrati', liksom en 'kommunism' som inte är 'demokratisk' inte är någon verklig 'kommunism'. Om jordens hittills existerande 'demokrati' hade varit fullkomlig och inte i stor utsträckning varit kapitaldiktatur, såsom fallet är, skulle det stora världsdramat eller den 'domens dag' som nyligen gått fram över jorden ha varit en omöjlighet. Och om den moderna 'kommunismen' hade varit så långt framme i sin utveckling, att den varit fri från den allmänna maktdiktaturen eller diktatorsprincipen, skulle ordet 'kommunism' inte ha fått det skorrande biljud som det i dag har i så många människors öron. Men varken den moderna 'demokratin' eller den moderna 'kommunismen' kan i dag vara annorlunda än den är. Bakom dessa två politiska systems yttre framträdande ligger en absolut gemensam kärna eller ett och samma ideal." (*Livets Bog* del 4, st. 1358)

Den organiska elektriciteten och tänkandets andliga struktur

Att det är en utvecklingsfråga, detta med vilka politiska sympatier man har, torde framgå efter läsningen av de utvalda delarna ur *Den organiska elektriciteten* (kapitel 7). Följande korta, bitvis kompletterande sammanfattning, beskriver människans andliga medvetandestruktur, våra tankars källa.

Det finns ett tillstånd eller ett fjärde stadium för materien, som kallas strålformig materia. Denna strålformiga materia är elektricitet.

Varje levande väsen har sin egen kraft och denna kraft är vårt medvetande.

I egenskap av att vara ett levande väsen existerar vi som en kärna, som ett något som finns bortom alla ting.

I detta något samlas alla intryck, de ingår i detta något och detta något ger sig till känna för omgivningen.

Hela detta område, denna upplevelse och detta tillkännagivande äger alltså rum i strålformig materia.

Det betyder, att det verkliga väsendet existerar i en strålformig materia som är av elektrisk natur. Det är ett elektriskt väsen. Hela vårt framträdande, hela vår fysiska organism är i verkligheten endast en förstärkningsanläggning för denna elektricitet.

Det vi ser hos varandra är inte alls det verkliga väsendet, det är en stor mängd materia, en hel serie av redskap som sätts i rörelse. Och de blir alltså styrda med hjälp av vår vilja, vår tanke.

Allt detta är ett slags fjärrstyrning i jagets regi. Vi är inte denna materia. Vi finns i en helt annan dimension, i en helt annan värld eller verklighet, bortom energiernas och rörelsernas värld.

Med andra ord, består det levande väsendet av en struktur, eller treenig princip, som i sig självt är helt och hållet höjt över den fysiska materien, och därmed blir det så att säga ett flammande väsen.

Därför kan väsendet sända ut flammor; dödsflammor, negativ elektricitet, och livsflammor, positiv elektricitet. Dessa utsändningar befordras i kraft av vår vilja, våra önskningar och begär, dvs. de tankar vi har.

Hela tänkandets struktur är således ett tillstånd av utsändning, ett slags radioanläggning, i vilken vi kan forma elektriska våglängder.

De kommer genom det psykiska nervsystemet och överförs till den materiella delen av nervsystemet. De fortplantar sig från den psykiska hjärnan och därifrån genom nervsystemet och vidare ut till den fysiska organismen. (*Kosmos* 1/2017)

Vad gäller det sista stycket, som berör människans psykiska hjärna och psykiska nervsystem, finns det helt säkert läsare som undrar vad som menas med en psykisk hjärna och ett psykiskt nervsystem? För inte sant:

var någonstans "sitter" de psykiska organen i den själsliga strukturen?

vad i den psykiska hjärna och det psykiska nervsystemet gör att de elektriska våglängderna kan föras vidare till den fysiska organismen?

var möts de psykiska organen och det fysiska nervsystemet och hjärnan?

var sker överföringen av de elektriska våglängderna från de psykiska organen till den fysiska organismen?

vilken är den faktor eller komponent som sammanhåller den psykiska och den fysiska sidan hos människan?

vad är det som förbinder dessa sidor med varandra?

Jag betraktar dock detta ämnesområde, det psykiska nervsystemet och den psykiska hjärnan, som överkurs i förhållande till en av mina avsikter med den här artikeln. Den avsikten, att i en mer begränsad omfattning redogöra för några av de mest centrala livsupplevelseskapande detaljerna i Martinus beskrivning av verkligheten, så att läsaren hjälpligt kan orientera sig i de bakomliggande själsliga och medvetandemässiga orsakerna till en människas nuvarande politiska åskådning och medföljande förhållningssätt gentemot sin omgivning. Dessutom krävs det en betydligt större kännedom om Martinus analys än den mer introducerande delen som jag presenterar i den här artikeln, för att fullt ut förstå det Martinus skriver om den psykiska hjärnan och det psykiska nervsystemet. Till sist skulle ämnet kräva ett större utrymme än vad denna artikel tillåter.

Men likväl ska jag citera Martinus angående den psykiska hjärna och det psykiska nervsystemet, för att ge läsaren ett smakprov på vad han skriver om detta ämne. Texten är hämtad från *Livets Bog* del 6, stycke 2022. Ett stycke där Martinus kommer in på relationen mellan en individ och denna individs fysiska och psykiska nervceller och fysiska och psykiska hjärna. I det är fallet handlar det om individens hälsotillstånd. Inom parentes kan sägas att *Den eviga världsbilden* del 5 ägnas åt sjukdom och hälsa ur ett kosmiskt perspektiv. Tilläggas ska att i det här stycket står uttrycket makroindivid för en människa och uttrycket mikroväsendena för cellerna i denna individs kropp.

”Genom ett speciellt utvecklat system för underrättelsetjänst, bestående av den väsensorganisation som vi kallar hjärn- och nervsystemet, vars särskilda funktionärer utgörs av fysiska och psykiska väsen, rapporteras mikroväsendenas upplevelse av smärta och välbefinnande vidare, först genom de fysiska funktionärerna (de fysiska nervcellerna) till makrojagets fysiska kommandocentral (den fysiska hjärnan). Och här överförs så den fysiska underrättelsen till de psykiska nervcellerna, som vidarebefordrar den på så vis förvandlade fysiska underrättelsen till makrojagets psykiska kommandocentral eller registreringsorgan (den med den fysiska hjärnan förbundna psykiska hjärnan) i samma väsens psykiska eller andliga kropp. Och makrojaget blir härigenom – tack vare att de fysiska och psykiska cellerna är samarbetande vakna, dagsmedvetna väsen – noggrant underrättat om hur det står till i de olika regionerna av dess organism. Om det är sjukdom och smärta, om det är välsignelse och välbefinnande i organismens inre regioner, upplevs således alltsammans av makrojaget genom dess organisms mikroväsen. Liksom dessa små väsens livstillstånd på så vis registreras av makroväsendets jag, går också makrojagets impulser och tankeenergi tillbaka till mikroväsendenas medvetande och regioner, och sörjer därmed för att upprätthålla dessa väsens välbefinnande och hälsa.” (*Livets Bog* del 6, st. 2022)

Martinus och den fullkomliga människan

Den fullkomliga människans tillblivelse genom nästakärleken eller uppfyllandet av livets mening

”En fullkomlig eller färdigutvecklad människa är alltså ett väsen som är frigjort från denna djuriska livsform eller livsföring. Hon har nått så långt fram vid bekämpandet härav att den är helt övervunnen. Hennes liv eller framträdande är inte längre något som hon behöver kämpa med andra varelser om för att få behålla. Hon är inte längre uppfylld av tendensen att praktisera principen ’envar är sig själv närmast’ utan är helt uppfylld av denna livsforms totala motsats: ’Envar är sin nästa närmast’. Då denna livsform endast kan praktiseras eller manifesteras genom glädjen i att ’hellre giva än taga’, och denna livsform alltid

förefaller omgivningen särskilt behaglig eller kärkommen, kommer denna omgivning efter hand att betrakta ett sådant väsen som sin absolut sanna vän. Den börjar älska detta väsen. Och den man älskar, den tjänar man. Omgivningen blir således detta väsens tjänare. Vad det har sått börjar det således att skörda. Kan man tänka sig ett fullkomligare förhållande än detta att ett väsen älskar sin omgivning och blir älskat tillbaka av denna? – Hur skulle väl livet på något annat sätt kunna upplevas som absolut lyckligt och därmed som fullkomligt? Individens öde kan ju endast bestämmas av två faktorer, nämligen av dess eget själv och av dess nästa, vilket återigen är detsamma som dess eget framträdande som individ och dess omgivningar, allt och alla utan undantag.

Därför finns det också i verkligheten endast två former av öde. Individens kan antingen hata sin omgivning eller älska den, vilket alltså åter är detsamma som att han kan hata eller älska sin nästa. Hatar han nästan, så är detta uttryck för att han är i strid eller konflikt med livet och därmed lyckan, och tror då att nästan är orsaken till denna konflikt och det därav följande hämmandet av hans lycka. Hans mentalitet är därmed i motsvarande utsträckning fånglad eller bunden av begäret eller driften att utrota eller utplåna denna nästa, eftersom han tror att denna utplåning betyder hans lyckas räddning. Hans jakt efter frigörelse visar att han är bunden.

Om han däremot älskar sin nästa, så är detta uttryck för att han lever i kontakt med livet. Han står genom sin nästakärlek inte i harnesk mot något väsen som han önskar utrotat eller utplånat. Då hans önskan eller begär endast går i nästans favör, möter han till sist i sin livsutveckling inget obehag eller motstånd från nästans sida, eftersom denna ju under normala förhållanden inte har något intresse av att underminera det som är i hans egen favör. Att få sin mentalitet så omformad att ens högsta lycka och begärtillfredsställelse allenast är att vara i nästans favör är således det absolut enda som kan garantera det levande väsendet upplevelsen av den allra högsta kontakten med livet, en kontakt som betyder den totala suveräniteten. Den ena av de två förut nämnda medvetandefaktorerna leder alltså till totalt mentalt fångslande, till slaveri under materien, vilket återigen vill säga: till slaveri under materiella förmåner eller skenbara fördelar, medan den andra faktorn däremot leder till total frigörelse från begäret efter dessa förmåner till gagn för kärleken till nästan, vilket alltså är detsamma som kärleken till medväsendena i individens omgivning.

Men att på så sätt älska sin nästa är ju detsamma som att utlösa det slags manifestationer som är livets mening. Men att vara i kontakt med livets mening är detsamma som att vara immun mot varje konflikt med denna mening. Och denna immunitet är det absolut enda som kan garantera den fullkomliga eller allra högsta lyckan och den därav följande glädjen av att vara till. Att nå fram till detta medvetandetillstånd eller denna manifestationsform är alltså detsamma som att vara ett med livet, vilket åter är detsamma som att vara 'ett med Fadern'." (*Kosmiskt medvetande*, artikel 2, kapitel 19)

